

בֵּית מִשְׁפַּט הַמְּחוֹזֵי בִּירוּשָׁלָם

ערר

בשכטו כבית הדין להגבלים עסקיים

מיזוג חברות : בעניין :

ועו"ד שחיר בן מאיר : בעניין :

ע"י ב"כ עו"ד שחיר בן מאיר מר. 14121

מרח' אבא הל 12 רמת גן

טל – 03-6127878 פקס – 036127979

(להלן : "העורר")

ובעניין : הממונה על ההגבלים עסקיים

רח' עם וולמו 4 ירושלים

טל : 02-5458503 פקס : 02-5458555

(להלן : "הממונה")

ובעניין : רשות מדיה בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד רוית ארבל ואחות'

מעמידת פולק מטלון ושות'

מרח' ראול ולנברג 18, תל אביב

טל : 03-5689000 פקס : 073-3800655

(להלן : "רשות")

עורץ 10 החדש בע"מ

ע"י ב"כ יורם בונן ואחות'

משרד פישר בכיר חן וול אוריוון ושות'

מרח' דניאל פריש 3, תל אביב

טל : 03-6944141 פקס : 03-6091351

(להלן : "עורץ 10")

ערר על החלטת הממונה להסכם למיזוג

בהתאם להוראות סעיף 22 (ב) לחוק ההגבלים עסקיים

מוגש בזאת ערך מטעם העורר על החלטת הרשות להגבאים מיום 8.8.2018 (להלן: "ההחלטה המיזוג") בה הסכימה הרשות להגבאים למיזוג של "רשות" עם "ערוץ 10".

ואלו נימוקי העורר:

הקדמה

1. עורך זה מוגש על החלטת המיזוג, ואולם הוא מתמקד בטענה אחת ויחידה, שלפיה הרשות להגבאים (להלן: "הרשות") לא שקלה כלל במסגרת החלטת המיזוג שיקולים הנוגעים לשוק התרבות או "חופש העיתונות", דבר שהינו לדעת העורר משומס כי קיום הוראות החוק המחייבות את הרשות, ומשום התנערות מחובבת האלמנטרית לשкол שיקולי תחרות גם של "שוק התרבות".
2. למעשה כפי שנראה להלן, הרשות "מודה" באופן חד ממשמעו שהיא כלל לא שקלה את השיקולים האמורים טרם מתן ההסכם למיזוג.
3. לאור זאת העורר יטען, כי יש לבטל את החלטת הרשות, ולהסביר את העניין אל הרשות ולהורות לרשות לשкол במסגרת שיקוליה, גם את ההשפעה שיש או תהיה למיזוג על "חופש העיתונות" בישראל (במובנו הרחב), ועל שוק התרבות.

הבקשה למיזוג והתנגדות העורר

4. ביום 4.7.2018 או בסמוך לכך הגיעו רשות וערוץ 10 בקשה לרשות לאשר מיזוג בין שתי החברות.

מצ'יב העתק הודעת המיזוג מסומנת **בנספח 1**.

5. ראוי לציין – רשות היא חברה אשר מירב עסקיה הוא בשידורי טלוויזיה במסגרת ערוץ 13. ערוץ 10 אף היא חברה העוסקת בשידורי טלוויזיה במסגרת ערוץ 14.
6. טרם המיזוג רשות מחזיקה במחצית מזכויות בחברת החדשנות הישראלית בע"מ (להלן: "חדשנות 2").
7. כתנאי למיזוג נדרש רשות למכור את הבעלות שלה בחדשות 2.
8. לטענת העורר, כפי שיפורט בהמשך וכפי שפורט בהתנגדות העורר למיזוג, המיזוג יוצר סיכון משמעותי ל"חופש העיתונות" בישראל ולשוק התוכן בעיקר העיתוני בישראל.

9. זאת הון נוכח מצויים של גופי התקשרות בישראל, שכן עורך 10 "ייילע" בתפקיד רשות, והן של העברת השליטה (בסיום המיזוג רשות תחזיק ב-60% מהחברה הממזוגת) אשר מהווה בזודאות רבה סיכון לחופש העיתונות הטמון בזיהות בעלי המניות של רשות אשר יהפכו להיות בעלי השליטה בעורך 10 לרבות חברת החדשות של אותו עורך.

10. נוכח האמור לעיל הגיע העורר התנגדות למיזוג, במסגרת נטען כי על הרשות שלא לאשר את המיזוג או לכל הפחות כי אליה קבוע תנאים ברורים וחד משמעיים אשר יבטיחו את הייעדר הפגיעה בחופש העיתונות.

11. בתמצית נטען על ידי העורר כי המיזוג מעורר חששות כבדים לחופש העיתונות, הן נוכח מיעוט כלי התקשרות המשודרים בישראל בכלל, הן נוכח הידיעה הברורה והחדר משמעית של הניסיון (בחילוקו ככל הנראה על גבול הפלילי) של גורמי השלטון הבכירים בישראל לשולטם במירב אמצעי התקשרות, והן נוכח הקשיים המהותיים שבין בעלי השליטה בכליה התקשרות (כדוגמת רשות) לגורמי השלטון, באופן אשר מייצר "תקשרות מטועם" לשם קידום אינטרסים כלכליים, ועוד. על מנת שלא להאריך בעניין מופנה בית המשפט הנכבד להתנגדות העורר אשר מבוקש לראות כל האמור בה כחלק מערכ זה.

מצ"ב העתק התנגדות העורר מסומנת **בנספח 2**

12. הרשות באופן מפורש איפלו לא דינה בהתנגדות העורר (ובהתנגדויות נוספות מאותו הקשר) ואישרה את המיזוג.

מצ"ב העתק הودעת אישור המיזוג מסומנת **בנספח 3**

13. למעשה הרשות הודתה במפורש במסמך שאלות ותשובות אשר צורף להודעה על החלטתה לאשר את המיזוג, כי היא **בכוונה מכובן לא בדקה כלל את השפעת המיזוג על שאלת "חופש העיתונות" ועל סוגיות "שוק התוכן"**, שכן לעמדת הרשות – **"תפקידה של הממונה על הגבלים עסקיים הוא למנוע פגיעה בתחרות ואין היא רשאית להתערב בשיקול הדעת של רגולטורים אחרים המופקדים על שמירת אינטרסים ציבוריים אחרים. על השיקולים האחרים בעלי חשיבות ציבורית מופקדת הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, שבידיהם הסמכות והמומחיות לבחון היבטים נוספים אלו ולפעול בהתאם."**.

מצ"ב מסמך השאלות והתשובות מסומנו **בנספח 4**

14. בכלל הכבוד, עמדה זו היא עמדה מופרכת מאיין כmo, והיא בבחינת הרמת "דגל לבן" של הרשות להגבלים בדיקת מקום שבו נדרש פוליה שלה, לא במקום, אלא בנוסף וביחד עם רשותות אחרות.

15. גישת הרשות כאילו סוגית "חופש העיתונות" או "שוק הרעיוונות" (Market place) אינו מעניינה שלה, היא גישה פסולה, לא סבירה, המתעלמת לחלווטין מעולם התקשורות הנוכחי.

16. על כן ערד זה מוגש למעשה נגד תוכן החלטת הרשות אלא כנגד ההימנעות של מדון בכלל בהשפעת המיזוג על שוק הרעיוונות, אשר לדעת העורר יש בכך משום מחדל חמור של הרשות המחייב את ביטול החלטתה ואת השבת הסוגיה לרשות תוך הנחיה מפורשת כי עליה לדון גם, ואולי בפרט בסוגיה זו, ועל כךណ דנון להלן.

הרשות להגבלים ושוק הרעיוונות

17. תפיסתה (הפסולה לטעמו) של הרשות להגבלים כאילו שוק הרעיוונות ושאלת חופש העיתונות אינם דברים שעליה לבדוק במסגרת מיזוג היא בעיתית ביותר ומוגדת לעמדות של חוקרים רבים בתחום האמור, ואפילו לגישות קודומות של הרשות עצמה כפי שנציגן להלן.

18. אך נבקש להציג בפתח הדברים, לרשות להגבלים ישנה **מומחיות ייחודית** (שאין למשל לרגולטור אחר כגון הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו), לבחון סוגיות של ריכוזיות, כח עודף, היעדר תחרות וכיוצא בזה.

19. בכך שהרשות להגבלים אומרת "את הבעיה של השליטה בשוק הרעיוונות יבחן גורם אחר" היא מבטאת כשל ממשועטי בכך שאינה מנצלת וושה שימוש ביכולת הייחודית שלה לבחון בדיקת הסוגיה זו, באמצעות כלים מתחום דיני ההגבלים (במובנים הרחבים).

20. המלמדת ד"ר תhilah שורץ אלטשולר כתבה עד לשנת 2014 (נוכח אישור מיזוג בין העיתון מקור ראשון והמתוחה לעיתון בשם ישראל היום) כי על הרשות להגבלים לעסוק לא רק בשיקולים כלכליים של מיזוג אלא גם בשיקולי תוכן וקיומו של חופש העיתונות.

21. וכן היא אומרת במאמרה בשם "עצמאית, תחרותית, מאוזנת, מגוונת ופלורליסטית,"
(הען השביעית 30.4.2014) :

"**חשוב לי להציג: הראייה הכלכלית ה"טהורה" אינה הכרחית. לשון החוק בארץ אינה מגבילה את שיקול דעתן של רשותות האכיפה לשיקולים תחרותיים-כלכליים בלבד.**

...

יש להתחיל לחשב על הוספה פרק מיוחד לtower חוק ההגבלים העסקים, שיכלול התמורות עם תהליכי ריכוזות בתעשייה התוכן העיתונאי. ההסדר צריך לכלול סעיף מטרה שיקבע באופן מפורש כי מטרת התייחסות המוחצת לתעשייה העיתונאות בtower דיני ההגבלים העסקים היא האינטראס הציבורי בשירה על תעשיית עיתונות עצמאית, תחרותית, מאוזנת, מגוונת ופלורליסטית".

מצ"ב העתק המאמר לאתר "העין השביעית" מסומן כנספח 5.

22. למעשה כאמור זו הייתה גם עמדת חלק מבעלי התפקיד ברשות זו בעת הדיונים ביחס לאותו מיזוג.

23. בישיבה מיום 9.4.2014 ברשות להגבלים בשלב הדיונים באישור המיזוג האמור, אומר אסף אילת מטעם הרשות את הדברים הבאים :

"...העיתונות בישראל ריכוזית ועיתונים נסגרים. יש ערך לריבוי עיתונים, וכשיעור שני עיתונים גדולים עם תפוצה רחבה, כשהם מתחילה לבלוע עיתונים אחרים אנו בודקים האם בעליים והוועץ הראשי של משה שכן משפייע על תכנים ויכול לפגוע במיזוג."

מצ"ב העתק הפרוטוקול (לשונית "הגנץ" של אתר העין השביעית) מסומן כנספח 6.

24. אם כן עמדת הרשות להגבלים הייתה עוד בשנת 2014 במיזוג האמור כי על הרשות בהחלט לבדוק שאלות של תוכן ומיזוג, כולל שוק הרוׂנות, ומה התרחש מאז ועד היום שגישה זו נזנחה?

25. כמו כן ראה בהקשר לאותו מיזוג את המאמר, ליאור פרנק, בווע גdots, "עיתונים בתחרות בעקבות אישור המיזוג בין "מקור ראשון" לי"סראל היום" על ידי הממונה על הגבלים עסקיים, הארת הדין, ט' (תשע"ד) 143, שם נאמר כך :

"...כבר לפני כחמשים שנה נטען שכאשר בוחנים את שוק העיתונות, השיקול הנוסף של רשות ההגבלים העסקים חייב להיות קידום חופש הביטוי בקרב הציבור על ידי ידיעות הבעת מיזוג ורחב של דעתות שתסייענה למטרת זו" (שם עמ' 147)

26. המלומדים Maurice E. Stucke; Allen P. Grunes במאמרם בשם - Antitrust and the Marketplace of Ideas¹ תקשורת גם בסוגיית שוק הרוׂנות והשפעת המיזוג עליו, וכך הם מצינוים בהקשר זה :

1 Stucke, Maurice E., and Allen P. Grunes. "Antitrust and the Marketplace of Ideas." *Antitrust LJ* 69 (2001): 249.

"As media mergers continue to occur, an important question for the antitrust agencies and the courts is how to evaluate their competitive effects. Thus, for example, the U.S. Department of Justice in its recent consent decrees involving radio mergers has focused on a given merger's impact on advertising rates in a local geographic market. In contrast, we believe that the antitrust analysis of a media merger should be expanded to include its impact on the "marketplace of ideas." The "marketplace of ideas," as we explore in this article, consists of competition among various news and entertainment sources. The concept is based on the underlying belief that truth prevails in the widest possible dissemination of information from diverse and antagonistic sources. Antitrust enforcers can elect to ignore the marketplace of ideas in their analysis of media mergers and instead focus solely on a merger's impact on price competition. We believe that this narrow approach to media mergers is incorrect, or at least incomplete. If antitrust review continues to focus on particular horizontal overlaps and competitive effects are measured only in terms of advertising dollars or programming costs, large-scale anticompetitive media mergers

likely escape enforcement action" will

(שם עמי 249)

27. במאמר בשם Antitrust and Economic Regulation: Essential and Complementary Tools to Maximize Consumer Welfare and Freedom of Expression in the Digital Age² כותבים המחברים (Kimmelman, Gene, and Mark Coope) ביחס לצורך ברגולציה הגבלית לשם שמירה על השוק החופשי של הרענוןת את הדברים הבאים –

Kimmelman, Gene, and Mark Cooper. "Antitrust and Economic Regulation: Essential and Complementary Tools to Maximize Consumer Welfare and Freedom of Expression in the Digital Age." *Harv. L. & Pol'y Rev.* 9 (2015): 403.

"Only with appropriately tempered regulatory oversight and strict antitrust enforcement can cable, telecom, and wireless broadband service providers be driven to offer competitive, nondiscriminatory, innovative, and socially beneficial video and broadband services that maximize consumer welfare in both the economic market and the marketplace of ideas"

(ההדגשה של)

28. בספר בעלות צולבת - שליטה ותחרות בשוק התקשורת הישראלי היבטים כלכליים ומשפטיים והשלכותיהם על הדמוקרטיה הישראלית. מאת : זוהר גושן, שמואל לשם, ירון אזרחי, (המכון הישראלי לדמוקרטיה), ממליצים המחברים לשוקל שיקולי דמוקרטיה וחופש העיתונות בהקשר לרוגולציה של בעליות על כלי תקשורת : "תחרות בשוק התקשורת היא תנאי הכרחי לקיומו של משטר דמוקרטי ולריאISON כוחם של אמצעי התקשורת והשולטים בהם. מטרתם של כלבי הבעלות הצולבות היא להבשיר את הקרקע לפיתוחו של שוק תקשורת תחרותי, המשמש ZiRNA לידעות שונות".

29. במחקר שטרם פורסם על ידי החוקרים ד"ר תהילה שורץ אלטשולר וד"ר אסף ויינר (תהיילה שורץ-אלטשולר ואסף ויינר התמודדות עם ריכוזיות בשוק התוכן העיתונאי-חדשוני באמצעות דיני ההגבלים העסקיים (המכון הישראלי לדמוקרטיה, עתיד להתפרסם 2018)). הם טוענים באופן מפורש כי על רשותי ההגבלים לקחת בחשבון שיקולי תוכן וערכים של חופש העיתונות בהקשר להחלטות של רשותות אלו –

"על רקע זה, הפרק הנוכחי מיועד לאפיון ולהעריך את דיני ההגבלים העסקיים בישראל ואת הפעולות בידי הממונה, לבחון עד כמה המצב המשפטי הנוהג מאפשר לנקח בחשבון את המאפיינים הייחודיים הנוגעים לביעותיה של הריכוזיות בענף התוכן העיתונאי-חדשוני עיתונות ופגיעה באינטרסים הציבוריים של כלל הציבור – צרכנים וכאזרחים. בפרק זה נסקור החלטות של הממונה על הגבלים עסקיים ושל בית הדין להגבלים עסקיים החל משנת 2002 ונראה כי אלו לרוב מتعلמות ממאפייניו הייחודיים של ענף העיתונות ומהאפשרות לשקולם של הערכיים הייחודיים הקיימים בו במסגרת האכיפה של דיני ההגבלים העסקיים. בכך הן ממחישות את הצורך בעיגון מפורש של סמכותו של

הממונה ושל בית הדין לשקל יעדים אלו, יחד עם הנitionת התחרוצי הסטנדרטי. יחד עם זאת, נראה כיצד ערכיים חוץ-תחרוציים עמדו בסיס החלטות ספורות של הממונה ובית הדין הקשורות בענף, באופן המחייב דוקא כיצד ניתן בכל זאת לשקל ערכיים אלו חלק אינטגרלי מהnitionת התחרוצי. בהקשר זה נטען כי גם ההחלטה ספורות הлокחות בחשבון את מאפייניו הייחודיים של ענף העיתונות לקיות במידה מה ומשתמשות בטרמינולוגיה ובנימוקים שאינם מדויקים" (הערות השוללים הושמו מהציגו).

מצ"ב מס' מס' קטעים מתוך המחקר האמור, שנמסרו לח"מ באדיבות עורכי המחקר, מסומן

כנספח 7

30. ניתן לסכם ולומר בהחלט, כי ההתעלמות של הרשות להגבילים במסגרת המיזוג ואי הדיון אפילו בסוגיה השפעת המיזוג על "חופש העיתונות" מוגדת לעמדות המקובלות על חוקרים עיקריים בתחום.

31. יותר לכך. לטענה כי על הרשות להגבילים לשקל במסגרת שיקולי תחרות גם את שאלת "שוק הריעונות" ישנה תמיכה אף במספר פסקי דין של בית המשפט העליון.

32. כך בפרשת שלמה כהן (בג"ץ 6218/93 ד"ר כהן, עו"ד ני לשכת עורכי הדין, פ"ד מט(2) 529) אומר בית המשפט בעניין :

"הסכמה לחיסולו של "שוק הריעונות" ניתנת לפתרון בשני אופנים: מראש ובדיudit. הסכמה ל"שוק הריעונות" נובעת, בראש ובראשונה, מריכוזיות בשליטה באמצעות התקשורות. הפתרון לריכוזיות האמורה טמון בתכנון מבנה שוק השליטה בענף באמצעות התקשורות. פירושו של דבר כי מוטלות הגבלות על רמת השליטה של חברות מסוימות בסך כל שימוש התקשורות. על-ידי פיזור השליטה מובטח הגיון בשליטה. ההנחה היא כי הגיון בשליטה יסייע לקיום של "שוק ריעונות" חופשי. דא עקא: השוק החופשי עלול להיפצל. עלול להיווצר "בשל שוק חוקתי" שבו חוג מצומצם של בעלי שליטה מכתיבים ומעצבים את "שוק הריעונות". לשם כך מבקשים להקדים רפואה למכה ולמנוע את ריכוזיות השוק. המכשירים הטכניים למניעת ריכוזיות זו עשויים להיות מגוונים – החל בתנאת רישיון אמצעי תקשורת בתנאים מסוימים וכלה בдинיות ספציפיות של הגבלים עסקיים בכל הנוגע לאמצעי תקשורת" (ההדגשה שלי, פיסקה 12 לחווות דעתו של כבי הנשיא שmag, שהוא במידען לעניין התוצאה)

33. ראוי לציין בהקשר זה כי גם אם באלה"ב בוטלה זוקטרינת ההגינות (Fairness doctrine) הרי שהדבר נעשה בגל ריבי כלי התקשרות שם (חן ברמה המדינית והן ברמה הכלכל ארצית) דבר השונה מאד מ对照检查ה הקיימת בישראל.

34. גם בבג"ץ דיביאס (בג"ץ 7200/02 ד.ב.א.ס. שירוטי לוין 1998 בע"מ נ' המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוין, לא פורסם מאתר נבו) קובע בית המשפט העליון כי שיקולים של חופש העיתונות אמורים להיות בליבת הרגולציה על כלי התקשרות ועל התחרות בתחום :
לאור חשיבותם החברתית הרבה של אמצעי התקשרות האלקטרוניים, ועל רקע מאפייניהם הייחודיים, מקובל לחסוב שנדרשת רגולציה בתחום זה. מטרתו של הפיקוח השלטוני הינה להבטיח כי מירב הדעות וההשპנות יבואו לידי ביטוי במסגרת אמצעי התקשרות, ובכך להגן על "שוק הרעונות". כפי שציין בעניין זה השופט מ' חסין :

"שומה עליו על משטר דימוקרטי להקפיד ביתר על השימוש הנעשה באמצעות התקשרות, שלא יופר איזון הכרחי בשוק הרעונות והbijtio הפומבי. כך באשר לחופש-הגישה ולזכות הגישה אל אמצעי השידור וכך באשר לגופם של השידורים." (בג"ץ 5933/98 פורום היוצרים הדוקומנטריים נ' נשיא המדינה, פ"ד נז(3) 496,
,4

(515-514)

לצורך הבטחת הפלורליزم התקשורתי, ישנה חשיבות רבה לביזור השליטה באמצעות התקשרות האלקטרוניים. שליטה הומוגנית בשוק התקשרות עלולה להביא לדחיקתם של ביוטיים ושל רעונותים שונים מן השיח הציבורי, ובכך לפגוע באפשרות מימושו של חופש הביטוי. על הרגולטור לפעול, אם כן, למניעת ריכוז השליטה בשוק האמור, בין היתר באמצעות הגבלת שיעורי האחזקות באמצעות התקשרות (בג"ץ 4915/00 רשות חברה לתקשורת והפקות 1992 בע"מ נ' ממשלת ישראל, פ"ד נז(5) 451; בג"ץ 1030/99 אורון נ' יו"ר הכנסת, פ"ד נז(3) 640, 652; עוד ראו י' קרניאל דיני התקשרות המסחרית (תשס"ג) (להלן - קרניאל) - 144-138). סוגיות ביזור השליטה באמצעות אמצעי התקשרות האלקטרוניים קשורה קשר הדוק

לענין נספּ, והוא קידומה של תחרות במסגרת שוק התקשות. מובן, כי קיומה של תחרות בין אפיקי התקשות השונים תורם להפתוחתו של שיח ציבורי מגוון ופלורליסטי. התחרות אף מצמצמת את הסיכון, כי מידע בעל חשיבות ציבורית לא יפורסם בשל אינטרסים כלכליים או אחרים של מאן דהו. האינטרס הציבורי בקיומה של תחרות איננו מתמזהה בתרומתה למימושו האפקטיבי של חופש הביטוי. התחרות החופשית חיונית היא לצמיחתו של המשק וליעילותו. יש הגורסים, כי התחרות הינה העורבה הטובה ביותר ביוטר להשגת מוצרים ושירותים איכותיים, ואף יש בה כדי להביא לרמת מחירים נמוכה יותר. מטעמים אלה, בין היתר, הפכה דוקטרינת התחרות החופשית לנדבך חשוב בשיטת המשפט בישראל (ראו רע"א 371/89 ליבוביץ נ' א. את י. אליהו בע"מ, פ"ד מד(2) 309, 327-328; דנ"א 98/98 טבעול (1993) בע"מ נ' שף-הים (1994) בע"מ, פ"ד נו(1) 56, 79-78 (השופט מ' חשין, בדעת רוב); בג"ץ 5812/00 Samedan Mediterranean Sea נ' הממונה על ענייני הנפט במשרד התשתיות הלאומית, פ"ד נה(4) 312 (להלן - עניין *Samedan*)).

עקרון התחרות במסגרת הטלוויזיה הרב ערוצית

עקרונות התחרות, ביזור השליטה וגיוון השידורים מהווים אינטרס מרכזי במסגרת הרגולציה של שוק התקשות, ובכלל זה אף במסגרת הרגולציה של הטלוויזיה הרב ערוצית (ראו קרניאל, עמ' 107-111).

(פסקה 13 לחוות דעתו של כבי השופט גרוןיס).

35. ועוד ראו את שנאמר בע"פ 11793/05 חברת החדשנות הישראלית בע"מ נ' מדינת ישראל, (לא פורסם באתר נבו) :

"עם זאת, אין להתעלם מכך שאמצעי התקשות לא נהנים רק מזכויות, אלא אף נושאים בחובות. בפרט כאשר מדובר בחברת חדשות, והפרסום האמור מתבקש מכוח העניין הציבורי שבו. כפי שציין הנשיא שmag (בדעת מייעוט) :

"זכות הציבור לדעת אינה משترעת רק על המידע, אשר בעלי השליטה באמצעות התקשות הציבור סבורים כי הוא צריך לדעת. היא משترעת גם על מידע אשר אותם בעלי שליטה היו מעדים כי הוא לא הגיע לידי דעת הציבור..."

במקרים מסוימים, חריגים, אין מנוס מהתרבות מותנה, זהירות ומסוייגת, באוטונומיה של אמצעי התקשורות. התרבות זו תהא נחוצה כאשר האינטראס המקודם באותה התרבות שוקל יותר מהאינטראס הנפגע מאותה התרבות. היות וכל התרבות פוגעת קשות באוטונומיה של אמצעי התקשורות, וממילא, בחופש הביטוי, הרי שבגולות התרבות הם צרים ומצוצמים" (בג"ץ 6218/93 כהן נ' לשכת עורכי הדין, פ"ד מט(2), 529, 554).

על דברים אלה עמד גם השופט חסין (כתוארו אז, בדעת מייעוט):

"זכותו של עיתון - בדיווח על אירועים - סומכת עצמה אפוא בעיקרה על זכותו של הציבור. ניתן ללמידה מכאן, כי זכותו של העיתון כורכת עצמה, על דרך העיקרונו, גם בחובה המוטלת עליו - חובה הנגזרת מאותה זכות - לדוח באורך מלא ושלם על אירועים שהוא מתאר וביאר לדיicut קוראיו. דיווח חלקו על אירועים עלול לעוות אמת, והטלת חובה עקרונית לדוח באורך מלא ואמין לנוכח הטיעתו של הציבור וניצול לרעה של עצמה בלתי נדלית המצואה בידי כל התקשורות" (דן"א קראוס, בע' 84). (פסקה 43 לחווות דעתה של

כב' השופטת ארבל)

36. לסיום, הוא מהחוקרים שנזכרו לעיל, והן מהחלטות בית המשפט העליון, עולה כי ההתעלמות של הרשות להגבילים משיקולי חופש העיתונות ומהערכיהם של חופש העיתונות במסגרת ההחלטה לאשר את המיזוג, יש משום ליקוי מאורות כללי, והתעלמות מהחשיבות של שיקולים אלו בהחלטות של הרשות להגבילים עצמה (לא קשר להחלטות של רגולטורים אחרים נוספים).

37. אשר על כן העורר טוען כי יש לבטל את החלטת הרשות שלא שקלה את כל השיקולים הרלכנטיים, והתעלמה מהשיקול أولי המהותי ביותר לעניין מיזוג של כל תקשורת, השפעת המיזוג על חופש העיתונות ועל שוק הרعيונות, ולהוות על השבת הסוגיה אל הרשות תוך הנחיה שעלייה לדון ולקובע תנאים גם ביחס לסוגיות השפעת המיזוג על חופש העיתונות בישראל.

עמוד העורר

38. העורר כאמור הגיע לתנגדות מטעמו למיזוג (נספח 2 לעיל).

39. העורר עונה על התנאי הקבוע בסעיף 22 (ב) חוק ההגבלים שכן הוא בגדר "אדם העול

להיפגע מן המיזוג".

40. העורר הוא אזרח מדינת ישראל וצר肯 של שוק התקשרות בישראל.

41. כפי שנאמר בשורה ארוכה של פסקי דין, וראה בתמצית את שצוטט מפי כב' השופט חשיין בע"פ 11793/05 שנזכר לעיל – "**סומכת עצמה אפוא בעיקרה על זכותו של הציבור**", קיומו של חופש עיתונות אינו סוגיה רק של כלי התקשרות אלא זו **זכות מפורשת של הציבור המוגשת באמצעות כלי התקשרות**, ועל כן העורר (כמו כל צר肯 תקשורת) הוא בגדר מי שועל להיפגע מהמיזוג אשר משפייע וישפיע על סוגיות חופש העיתונות בישראל.

42. אשר על כן יטען העורר כי הוא זכאי להגיש עדר זה מכח הוראות סעיף 22 (ב) לחוק ההגבלים העסקים, שכן הפגיעה הנטענת בחופש העיתונות עקב הימנעות הרשות מ לדון בשיקולים אלו, היא פגיעה בעורר כצר肯 של שוק התקשרות בישראל.

סיכום

43. לאור כל האמור לעיל יתבקש כב' בית הדין לקבל את העורר ולהורות על ביטול החלטת הרשות מהニמוקים שפורטו לעיל. כן יתבקש כב' בית הדין לחייב את המשיבים בהוצאות עדר זה ובשכ"ט העורר.

44. מצ"ב תצהיר מטעם העורר כתמייה לעדר זה.

תצהיר

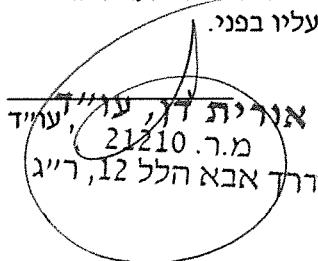
אני הח"מ, עו"ד שחר בן מאיר ת.ז. 055983498, לאחר שהזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי
אהיה צפוי לעונשים הקבועים בדין אם לאעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:-

1. הנני עורך תצהيري זה כתמייה לעורר על החלטת הרשות להגבילים לאשר את המיזוג שבין
רשות לעיר 10.
2. אני מצהיר כי ההודעות העובדיות שמסרתתי בפסקאות 1 עד 44 שבער הנ"ל הן נכונות.

חתימת המצהיר

אישור

אני הח"מ, עו"ד ~~[/[/ו]~~ 3, מאישר בזאת כי ביום 16.8.2018 הופיע בפני מר עו"ד שחר בן
מאיר, ת.ז. 055983498, וכי לאחר שהזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי יהיה צפוי לעונשים
הקבעים בדין אם לא יעשה כן, אישר את נכונות תצהירו דלעיל וחתם עליו בפני.

או. י.ת. ד.ע., עו"ד,
מ.ר. 21210
ר.ך א.ב.א. ה.ל 12, ר"ג

טבלת נספחים

מספר המסמך את הנספח	שם הנספח
1	הודעת המיזוג מילוי 2018
2	התנגדות העורר
3	הודעת אישור המיזוג
4	מסמך השאלות והתשובות
5	<p>מאמרה של ד"ר תהילה שורץ-Alteinsofer באטר "העין השביעית" מיום 30.4.2014</p>
6	<p>פרוטוקול הישיבה מיום 9.4.2014 (לשונית "הגנץ" של אתר העין השביעית)</p>
7	<p>מספר קטיעים מתוך מחקר שטרם פורסם "תהילה שורץ-Alteinsofer ואסף ויינר התמודדות עם ריכוזיות בשוק התוכן העיתונאי-חדשוני באמצעות דיני ההגבלים העסקיים" (המכון הישראלי לדמוקרטיה)</p>

נספח 1

הודעת המיזוג

מיולי 2018

1

- סודי - המידע בפרק זה סודי ולא יכלול במרשם

טופס 2

תקנות 3(א)-1(א)-4(א)-1(ב)

**רשות
ההגבלים
העסקים**

הודעת מיזוג

משמעות המונחים המופיעים בטופס זה תהיה כמשמעותם בחוק ההגבלים העסקים, התשמ"ח-1988 (להלן – "החוק" או "חוק ההגבלים העסקים") ובכללי ההגבלים העסקים (הוראות והגדרות כללו), התשס"א-2001¹ (להלן – "הכללים"), ככל שלא ניתן להם הגדרה אחרת.

הגדרות המונחים בטופס זה:

- מגיש הודעת מיזוג – לרובות אדם קשור לו.
- "אדם קשור למגיש הודעת המיזוג" – אדם השולט במגיש הודעת המיזוג, תאגיד הנשלט על-ידי מגיש הודעת המיזוג וכל תאגיד בידי מי מהם.
- "שליטה" – כהגדرتה בסעיף 1 לחוק.
- פירמה – לרובות אדם קשור לפירמה.
- מיזוג **על היבטים אופקיים** – מיזוג בין FIRMOOTOT אשר מייצרות, משווקות, מפיצות או מספקות טובין תחביביים, כהגדורתם בכללים (להלן גם – מיזוג אופקי).
- מיזוג **על היבטים אנכיים** – מיזוג בין FIRMOOTOT אשר פועלות בחוליות שונות בשרשראת הייצור, השיווק והמכירה של טובין (להלן גם – מיזוג אנכי).
- מיזוג **קונגלומרטי** – מיזוג שאין בו היבט אופקי או אנכי.
- כוורות הסעיפים בטופס זה הן לנוחות בלבד ולא ישמשו לפרשנות הטופס.

הוראות מלאו

מה צריך למלא בטופס?

טופס הודעת מיזוג זה מכיל דרישות מידע שונות בהתאם לסוג המיזוג בגיןו מוגשת ההודעה :

- אם לעסקת המיזוג יש היבטים אופקיים, יש למלא את הפרקים: א עד ז, ט, יא עד גג.
- אם לעסקת המיזוג יש היבטים אנכיים, יש למלא את הפרקים: א עד ו, ח-ט, יא עד גג.
- אם המיזוג קונגלוומרטי, יש למלא את הפרקים: א עד ד, יעד גג.
- אם למיזוג היבטים אופקיים ואנכיים, יש למלא את כל הפרקים הרלוונטיים לסוגי מיזוג אלה.

אפשר להפנות להודעת מיזוג קודמת, אם הוגשה במהלך שנים-עשר החודשים האחרונים ואם הפרטים שסופקו במסגרת נכונים גם במועד הגשת הודעת מיזוג זו. ההפנייה תיעשה באמצעות מילוי נספח ההצעה שבעמוק 10.

אם עסקת המיזוג כוללת הסדר כובל הדורש פטור – יש למלא את פרק יד חלף הגשת בקשה פטור נפרדת.

אם המידע המבוקש חורג מגבלות המקום שבטופס, יש לצרף דפי תשובה ובהם הפניה ברורה לפרק וולשייפים המתאים.

חברה המנהלת עסקים זה בישראל והן מחוץ לישראל, מופנית להוראות סעיף 18 לחוק.

¹ ק"ת, התשס"א עמ' 658.

- סודי - המידע בפרק זה סודי ולא יוכל במרשם

מידע כללי על מגיש הודעת המיזוג				א
☒ הצד הרוכש במיזוג ☐ הצד הנרכש במיזוג				1) המגיש הוא
שם המגיש רשות מדיה בע"מ, ח.פ. רשות מדיה בע"מ, ח.פ. רשות מדיה בע"מ, ח.פ.	מספר טלפון נספח -	מספר טלפון -	שם המגיש הברזיל	2) פרטי המגיש
שם היישוב הברזיל	מספר הבית 23	שם היישוב תל אביב	שם היישוב הברזיל	3) כתובות למסירת מסמכים
שם היישוב ראול ולנברג	מספר הבית 18	שם היישוב תל אביב	שם היישוב הברזיל	4) איש הקשר מטעם מגיש החויה (עו"ד, רו"ח, או כל אדם אחר המשמש בתפקיד)
שם רשות פולק מטלון ושות'	תפקיד שוטפה	שם דו"יל	שם מספר פקס 073-3800655	5) הצדדים האחרים לעסקת המיזוג
שם היישוב הברזיל	שם היישוב הברזיל	שם היישוב הברזיל	שם הברזיל	
ערוץ 10 החדש בע"מ, ח.פ. 513024760 ("ערוץ 10") ³				

הסיבה להגשת הודעת המיזוג				ב
סמן את כל הסיבות שמכוחן העסקה היא "מיזוג חברות" כאמור בסעיף 1 לחוק.				6) הסיבות שמכוחן העסקה היא "מיזוג" "חברות"
☒ בעסקה נרכשו עיקרי נכסי החברה.	☐	☐	☐	
בעסקה נרכשות מניות בחברה, המיקנות לחברה הרכשתית יותר מרבע הערך הנוכחי של ההון המניות המוצאה.	☐	☐	☐	
בעסקה נרכש כוח למתנות יותר מרבע מספר הדירקטוריים בחברה הרכשתית.	☐	☐	☐	
בעסקה נרכשת זכות להשתתפות ביותר מרבע מושותtee בחברה הרכשתית.	☐	☐	☐	
עלק עסקה אחרת יעלה שיורו החוזקות על סך הקבוע בחוק.	☐	☐	☐	
סיבה אחרת, פרט:	☐	☐	☐	
סמן את כל הסיבות שבסעיף 17 (א) לחוק החגבלים העסקיים מזמן נובעת החובה להגיש הודעת מיזוג.				7) הסיבות מהן נובעת החובה להגיש הודעת מיזוג
☐ חלקן של חברות המותמצגות, לרבות אדם קשור אליוין, עליה לאחר המיזוג על מחצית מכל:	☐	☐	☐	
היצור של נכס או שירות	☐	☐	☐	
המכירה של נכס או שירות	☐	☐	☐	
הရשות של נכס או שירות	☐	☐	☐	
השיעור של נכס או שירות	☐	☐	☐	

² רשת היא חברה פרטית אשר בעלי מניותה ערבית עסקת המיזוג הם: אקס.טי השקעות בע"מ ("XT"); ("ANDMOL החזקות"); ושטרוס השקעות (1993) בע"מ ("שטרוס השקעות") (יחד – "בעלי מניות ברשות").

³ ערוץ 10 היא חברה פרטית אשר בעלי מניות ערבית עסקת המיזוג הם: ארג'ג'אי גראף בע"מ ("RGE"); מילצין תקשורת בע"מ; ומרחיב תקשורת בע"מ.

3

- סודי - המידע בפרק זה סודי ולא יוכל במרשם

<p>מחזור המכירות המאוחذ של החברות המתמזגות ביחד, לשנת המאזן שקדמה למיזוג, עולה על הסכום שנקבע בסעיף 17 (א) (2) לחוק הרגלים העסקיים או לפחות (ב يوم הסכם הוא 150 מיליון ₪ וchezor המכירות של לפחות שתיים מן החברות המתמזגות אינם נופל מ- 10 מיליון ₪).</p> <p>אחד החברות המתמזגות (או אדם השולט בה או נשלט על-ידי) היא בעלת מונופולין כמשמעותו בחוק ההרגלים העסקיים.</p> <p>שם בעל המונופולין הוא –</p>	☒
--	-------------------------------------

ג	עסקת המיזוג
(8) המיזוג עיקורי עסקת	<p>תאר בקצירה את מהות המהלך העסקי הגלום בעסקת המיזוג יש לספק תמונה כללית של העסקה ומטרותיה (למשל, כניסה לתחרום פעילות חדש באמצעות רכישת אחזקות רוב/ORITY בחברה קיימת, רכישת פעילות משלימה לפעילות קיימת, הרחבת פעילות בשוק מסויים וכו'). כן יש לרשום את אופי הרכישה (מזומן, החלפת מנויות, משולב).</p> <p>במסגרת הסכם המיזוג יבוצע מיזוג סטטוטורי בין רשות לרוץ 10 (רשות היא החברה הקולקטת ורוץ 10 היא חברת המטרחה). לאחר השלמת העסקה, בעלי המניות ברשות יחזיקו כ-60%⁵ מהחברה הממוזגת⁶ ובעלי המניות בערוץ 10 יחזיקו כ-40% מהחברה הממוזגת.⁶</p>

ד	עסקים ותחומי פעילות נשוא עסקת המיזוג
(9) העסקיות הפעולות	<p>תאר בקצירה את הפעולות העסקיות נשוא עסקת המיזוג הכוונה היא לתיאור ומצחטי של תחומי הפעולות הנורכשים/נכרים במסגרת המיזוג. לדוגמה: "יצור ושיווק תקליטורים, הוצאה לאור של ספרים, הפקת סרטים קולנוע".</p> <p style="text-align: center;">1. שידורי טלוויזיה⁷ 2. תוכן באינטרנט⁸</p>
(10) העסקית אזור הפעולות	<p>הפעולות נשוא עסקת המיזוג</p> <p>☐ מתבצעת באזוריים גיאוגרפיים מסוימים. האזוריים הם :</p> <p style="text-align: right;">כל הארץ.</p>

⁴ כפוף להתאמות בהתאם להסכם המיזוג.

⁵ החזקות רשות בהן המניות של החברה הממוזגת יתחלקו בין בעלי המניות של רשות עם השלמת עסקת המיזוג באופן הבא, בהתאם לחסוךותם ברשות ערוץ העסקה (שיעוריהם מוצגים על בסיס דילול מלא, ובכפוף לדילולים נוספים שיכולו יהולו) : XT – 30.6% ; אנדמול החקות – 19.8% ; שטרואס השקעות – 9.6% .

⁶ החזקות ערוץ 10 בהן המניות של החברה הממוזגת יתחלקו בין בעלי המניות של RGE עם השלמת העסקה באופן הבא (שיעוריהם מוצגים על בסיס דילול מלא) : Naftali S.S. Investments Ltd. – 13.33% ; אביב גלדי ניהול ויעוץ בע"מ – 13.33% ; AB Access Media (Sweden) AB – 13.33% .

⁷ עיקר פעילותה של רשות הוא בתחום שידורי הטלוויזיה במסגרת ערוץ 13. בשולים, מפעילה ערוצים בתשלומים (ערוץ ים תיכוני, יווני, ערוץ ריאלי וערוץ האח הגדול). הפעולות כוללת, בין היתר, הפקה, רכישה ושידור של תוכניות, וכן מכירת זמן אוויר לפרסום, חסויות ותוכן שיוקרי. רשות עוסקת בשולים אף במכירת פורטטטים (מחוץ לישראל בלבד); כמו כן, ערוץ רשות מחזיק במחצית הזכויות בחברת החדשנות הישראלית בע"מ.

⁸ באמצעות אתר Reshet.tv.

- סודי - המידע בפרק זה סודי ולא יוכל במרשם

<p>מה חלקו של מגיש הודעת המיזוג, מכלל המכירות בשוק, במונחים כמוותים וכטפifs, בכל אחת מן הפעולות נשוא עסקת המיזוג.</p> <p>לדוגמא: חלקו של מגיש הודעת המיזוג ואדם קשור אליו בעילות שרשמו לעיל הוא: ייצור ושיווק תקליטורים - 20% (כספי), 25% (כמותי); הוצאה לאור של ספרים - 18% (כספי), 15% (כמותי); הפקת סרטים קולנוע - 80% (כספי), 60% (כמותי).</p> <p>כן יש לרשום מהו הבסיס להערכתה הכתומית (סקר שוק, נתונים למש, הערכה).</p>	<p>11) חלקו של מגיש הודעת המיזוג מכלל הפעולות נשוא עסקת המיזוג</p>
<p>שידורי טלוויזיה</p> <ol style="list-style-type: none"> נתוני צפיה (נכון למחצית ראשונה 2018):⁹ כ-10.1% (בשעות הפריים); כ-3.4% (בכל שעות היום). מכירת מדיה לפרסום – כ- 13% (bihch למחצית שנת 2018, על בסיס הערכה לאור סך היקף הכנסתה מפרסום בכל סוג המדיה בשנת 2017, לפי פרסום איגוד השיווק הישראלי ויפעת בקרת פרסום). <p>תחום התוכן באינטרנט</p> <p>היקף חסיפה – לא ידוע.</p> <p>מכירת מדיה לפרסום – זניח (בהתיחס להכנסות מפרסום מכלל סוג המדיה).</p>	

פרט את שמות המתחרים העיקריים של מגיש הודעת המיזוג בכל אחת מן הפעולות של החברות המתמודדות נשוא עסקת המיזוג.

- שידורי טלוויזיה –**
- תוכן טלוויזיוני:** תחרות שידורי קשת בע"מ ("קשת"), תאגיד השידור הישראלי ("כאן"), ערוצי טלוויזיה המשודרים באמצעות Yes, HOT, Netflix, TV, סלקום, ערוץ 9 (ישראל פלוס, ערוץ בשפה הרוסית), ערוץ 24 (ערוץ המתמקד במוזיקה ישראלית, בשליטה של קשת) וערוץ המורשת (ערוץ 20).
  - מכירת מדיה לפרסום:** מדיה דיגיטלית (YouTube, Facebook, Google, YouTube, אתרי תוכן ישראליים ואחיה); מדיה טלוויזיונית (קשת, ערוץ 24, ערוץ 9, ערוץ 20, ערוץ 10, תאגיד השידור הישראלי ("כאן"), ערוצי הספורט ואחיה) ושותפים בסוגי מדיה נוספים – עיתונות, חוות דעת, רדיו וקולנוע.

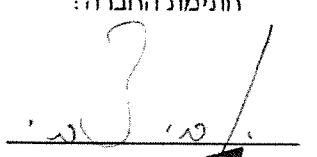
תחום התוכן באינטרנט –

- תוכן אינטרנט:** בתחום זה פעילים שותפים רבים, מקומיים ובינלאומיים. בין היתר: וואלה!, NRG, Mako, Ynet, דה-מרקר, כלכלייט, אתר "הארץ", תפוז, Facebook, Yahoo, YouTube
- מכירת מדיה לפרסום –** ראה לעיל.

⁹ נתונים הכספיים מבוססים על מידע שנמסר מהוועדה הישראלית למדרג. השיעור הנמדד מתייחס לאחוזי הצפיה (רייטינג) מס' משקי הבית היהודיים בישראל, והוא כולל גם צפיה נדירה של התוכניות ששודרו עד 2:00 לפנות בוקר וביממה לאחר מכון ("Overnight").

13

יד	הסדרים קובלים שליהם מתבקש פטור	(33)
1.	פרק זה ימולא רק על-ידי מי שעסקת המיזוג שלו כוללת כבilities נלוות	בקשת פטור בגין כבilities נלוות למיזוג חלף הגשה של בקשה פטור נפרדת
1.1	תאר בקצחה את ההסדרים הקובלים בעבורם מותבקש פטור מ אישור הסדר כובל. (א) כל שקיימים צדדים להסדר הקובל שאינם מצד לעסקת המיזוג, יש לציין את שמותם, כתובותם, כתובות למסירת דואר, כתובות אתר האינטרנט, פרטי איש קשר מטעם ומספר טלפון רלוונטיים :	
1.2	הכabilities שבהסדר : <hr/> <hr/> <hr/>	(ב)
1.3	הטוביון/השירותים שאלייהם קשור ההסדר : <hr/> <hr/> <hr/>	(ג)
1.4	תקופת ההסדר (כולל אופציות להארכת ההסדר) :	(ד)
2.	פרט את מהוות הabilities ונחיצותן :	
3.	אם נעשה ההסדר בכתב יש לצרף את המסמכים הקובעים את ההסדר.	

טו	הצהרה
34) הצהרה	הצהרת מגיש הודעת המיזוג והתחייבות בדבר מסירת מידע נכון, מלא ועדכני:
	אנו החתוםים מטה, המשמש בתפקיד <u>מנכ"ל</u> אצל מגיש הודעת המיזוג, מצהירים בזאת כלහן:
.1	הוסמכתם למסור את כל המידע הנדרש לרשות ההגבלים העסקיים במסגרת הودעת המיזוג.
.2	לא הוטלה עלי כל מגבלה במסגרת מידע מלא ונכון כנדרש בטופס הודעת המיזוג.
.3	כל הפרטים בהודעת המיזוג נכון ונכון, מלאים ועדכנים, לרבות האמור בפרק יד לעיל.
.4	המסמכים המצורפים להודעת המיזוג הם נכוןים ומלאים ולאינם חסרים כל פרט משמעותי או נספח (כולל מכתביו לוואו והבנות כלשהן בכתב או בעל-פה).
.5	ידוע לנו כי המידע הכלול בהודעה ובנספחים לה משמש את הממונה על הגבלים עסקיים בחילתו בדבר אישור המיזוג נכון, ידועה ומובנת לנו חובתנו למסור לרשות ההגבלים העסקיים מידע נכון, מלא ועדכני.
	שם החברה: _____ תאריך: _____
	<u>רשות מדיה בע"מ</u> <u>4 ביולי 2018</u>
	חתימת החברה: <u>אבי צבי, מנכ"ל</u>
	שם מושעה החותימה ותפקידו: <u>אבי צבי, מנכ"ל</u>

RESHET 13
Reshet Media LTD

הודעת מיזוג

טופס 2 -
תקנה 3(א)
תקנות 4
(א) ו-(ב)

משמעות הבונחים המופיעים בטופס זה תהיה כמשמעותם בחוק ההגבלים העסקיים, התשי"ח - 1988 (להלן - "חוק הגבלים עסקיים") ובכללי ההגבלים העסקיים (הוראות והנדרות כללית), התש"א - 2001¹ (להלן - "הכללים"), ככל שלא ניתנה להם הגדלה אחרת.

- הגדרות המונחים בטופס זה:

- מגיש הדעת מיזוג - לרבות אדם קשור לו.
  - "אדם קשור למגיש הדעת מיזוג" - אדם השולט במנש הדעת מיזוג, תאגיד הנשלט על ידי מנש הדעת מיזוג וכל תאגיד הנשלט בידי מי כהן.
  - "שליטה" - כהגדרתה בסעיף 1 לחוק.
  - פורמה - לרבות אדם קשור לפירמה.
  - מיזוג בעל היבטים אופקיים - מיזוג בין פורמות אשר מייצרות, משוקחות, מפיצות או מספקות טובין תחילתיים, כהנדסתם בכללים (להלן גם - "מיזוג אופקי").
  - מיזוג בעל היבטים אנכיים - מיזוג בין פירמות אשר פועלות בתחום שונה בשרשראתו הייצור, השיווק והmarketing של טובין (להלן גם - "מיזוג אנכי").
  - מיזוג קונגלוומרטי - מיזוג שאין בו חיבת אופקי או אנכי.
- כותריות הטעיפים בטופס זה הן לנוחות בלבד, ולא ישמשו לפרשנות הטופס.

הוראות מלאו

מה צריך למלא בטופס?

טופס הדעת מיזוג זה מכיל דרישות מידע שונות בהתאם לסוג המיזוג בינו לבין מוגשת הדעתה:

- אם לעסקת המיזוג יש היבטים אופקיים, יש למלא את הפרקים: א עד ג, ט, יא עד יג.
  - אם לעסקת המיזוג יש היבטים אנכיים, יש למלא את הפרקים: א עד ג, ה, ז-ט, יא עד יג.
  - אם המיזוג קונגלוומרטי, יש למלא את הפרקים: א עד ג, יעד יג.
  - אם למיזוג היבטים אופקיים ואנכיים, יש למלא את כל הפרקים הרלוונטיים לסוגי מיזוג אלה.
- אפשר להפנות לדעת מיזוג קודמת, אם הוגשה במהלך שיער החודשים האחוריים ואם הפרטים שסופקו במסגרת נוכנים גם במועד הנחת הדעת מיזוג זו. ההפנייה תיעשה באמצעות מלאו נספח ההצעה שבעמוק 10.
- אם עסקת המיזוג כוללת סדר כובל הדושך פטור - יש למלא את פרק יד חלף הנחת בקשה פטור נפרדת.
- אם המידע המבוקש חורג מוגבלות המקום שבטופס, יש לצורף דפי תשובה ובמס הפנייה ברורה לפרק וلسעיפים המתאימים.
- חברה המנהלת עסקים וכן בישראל והוא מחוץ לישראל, פונינה להוראות סעיף 18 לחוק.

¹ ק"ת, התשס"א עמ' 658.

נספח 2

התנגדות העורר

בן מאיר - משרד עורכי דין

BEN MEIR - LAW OFFICE

רamat Gan : רוח' אבא הילל 12 (בית שסון חוגי),
טל' 03 6127878 Fax: 03 6127979
Ramat Gan : 12 Aba Hilel st. (Sason Hogi bld.) Ramat Gan, 52506
Email- office@benmeir.co.il

Shachar Ben Meir Adv.
Zipi Shapira Adv.

שחר בן מאיר עוייד
ציפי שפירא, עוייד

תאריך Date 13/06/2018

לכבי

עווייד מיכל הלפרין

המומנה על הרשות להגבילים.

באמצעות המיל

.ג.ג.

הندון: התנגדות למיוזג רשות – עורך 10

בהתאם להוראות פרק ג' לחוק ההגבילים העסקיים (להלן: "חוק ההגבילים") תשמ"ח – 1988, הנני מתכבד להגיש לכם, בהיותי "צרכן" העולל להיפגע מהמיוזג, כאמור בסעיף 22 לחוק ההגבילים התנגדות לבקשת המיוזג שבנדון, וכפי שיפורט במכתבי זה.

פתח דבר

1. אזכיר בפתח הדברים, התנגדות זו למיוזג, נוגעת אך ורק לסוגיית "השליטה" והניהול של החברה המזוהגת בהקשר לשידורי חדשות אקטואליה ותחקירים, ואני מתייחסת לכל היבט נוסף אחר של המיוזג.
2. כמו כן, במסגרת התנגדות זו אזכיר את הסכנות העומדות בפניו "שוק העיתונות" ובמיוחד "חופש העיתונות" נוכח המיוזג הצפוי, ואצביע על הਪתרונות אשר יש לישם לטעמי, כדי להקטין את אותו חשש.
3. אבקש לזמן אותו לכל דין הנוגע למיוזג, בהיבטים נשוא התנגדות זו.
4. אני כموון שומר על זכותי, ככל שההתנגדות לא תתקבל, במלואה, להציג ערער לבית הדין להגבילים עסקיים על אישור המיוזג.

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

חופש העיתונות

5. לבקשת המיזוג שבנדון ישנים מספר היבטים, בהם גם היבטים מסחריים, היבטים של שוק הפרסום ועוד.
6. ואולם לטעמי ההיבט החשוב ביותר נוגע לסתוגיות חופש העיתונות.
7. במסגרת המיזוג המוצע, תעבור השליטה בחברה הממזגת, לרבות השליטה בתכני החדשות והאקטואליה שלה, לבעלות של בעלי השליטה הנוכחים בחברת רשת. כאשר השליטה טרם המיזוג בתוכניות החדשות האקטואליה והתකיריים (להלן ביחד "תכני העיתונות") הייתה בידי גורם אחר. בכך יש כפי שאפרט בהמשך הדברים חשש לפגיעה ממשמעותית בחופש העיתונות, אשר עליו אפרט בתמצית להלן.
8. חופש העיתונות הוא במובנים רבים נגרמת של "חופש הביטוי" ומכאן שמדובר בזכות חוקתית, זכות חוקתית מהמעלה הראשונה.
9. כבר בבג"ץ קול העם (בג"ץ 73/53) מבסס בית המשפט את חופש הביטוי גם, ואולי אף במיוחד, על קיומו של "השוק החופשי של הדעתות" ועל האינטרס החברתי של זכות זו, במקביל (ולא במקומם) לאינטרס הפרטיאי -

" הדמוקרטייה מהויה בראש ובראשונה משטר של הסכמה – היופכו של משטר המתקיים בכוח האגוף; והתהлик הדמוקרטי הוא, איפוא, תהליך של בחירות המטרות המשותפות של העם ודרכי הגשומותן, בדרך הבירור והשקלא והטריא המילולית, הווה אומר, על ידי ליבון גלווי של הבעיות העומדות על סדר יומה של המדינה והחלפת דעתות עליהם בצורה חופשית.

...

אכן, מתקיים לא רק הליק מתמיד של הבורת דעת הקהל אלא גם של עיצובה. לאותה שיטה של בירור בפרהסיה וסקליה וטריא ברבים יש ערך חינוכי רב בשביב הארץ הפשט. למשל, בעקבו, אם בהרבה ואם בנסיבות, בעיתונות, אחורי הדיוברים והויכוחים המתנהלים בבית המשפטים, הוא לומד מה שנחוץ לו ונעזר על ידי כך בקביעת עמדתו (רות, שם, עמ' 39).

ביסחו של דבר, כל התהлик הנזכר אינו אלא תהליך של בירור האמת, למען תשכיל המדינה לשיטים לפני הגבינה את המטריה הנבונה ביותר ותדע לבחור את קו הפעולה העשיי להביא להגשמה מטריה זו בדרך היעילה ביותר. והנה, לשם בירור אמת זו משמש העקרון של הזכות לחופש הביטוי אמצעי ומכשיר, הויאל וرك בדורן של ליבון "בל" ההשקפות והחלפה חופשיות של "בל" הדעות עשויה אותה "אמת" להתבהר. בפסק דין

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

המפורסם במשפט *Abrams v. U.S.*; (1919), 40 S. Ct. Rep. 17, 22 [12] :
השופט הולמס (Justice Holmes)

"כאשר בני אדם יבינו כי הזמן הביא להשתמתת הקרכע מתחת לאמנות לוחמות רבות, אזי גם יאמינו... כי המטרת הטובה, אליה הם שואפים סופית, תושג בדרך עיליה יותר ע"י הסחר החופשי בדעתות – כי המבחן הטוב ביותר לאמת הוא כוחה של המחשבה להתקבל בהתרחות ששוק, וכי האמת מהוות את היסוד היחיד להגשה שאיפותיהם בדרך בטוחה".

רעיון דומה הביע שופט אמריקאי אחר, כאשר ציין כי חופש הביטוי ישדו בהנחה, "שמסקנות נכונות עשויות לעלות יותר מthan בלילה של שונות מאשר דרך בחירה אוטוריטטיבית מאייה מין שהוא" (מצבורי *U.S. v. Associated Press* (52 F. Supp. 362, 372) [13]).

אפילו תראה ההשקפה האחרונה קיצונית מדי, לפחות, בכך הדבר, כי התהילה של "לייבון חופשי" עשוי למשוך יותר כ"בן בריתה של האמת مثل הכבב" (וઆ את המאמר "חופש הביטוי" וכו', ב-, R. L. Hand, *Harv.*, כרך 65, עמ' 1, 2); וגישה זו היא חשובה ורבת ערך לא רק לשם בירורן של השאלות המתעוררות בשטח הפלילי, אליו משתייך הנושא הנדון בשני המאמרים הנזכרים, אלא גם של בעיות התובעות פתרון בכל שטח אחר של החיים, בו קיים הצורך בבחירה חופשית בין דעות מנוגדות ושונות".

10. כבר מדברים אלו ניתן לומר ולטעון כי הזכות החוקתית לחופש הביטוי אינה רק זכותו של הפרט לומר את דבריו, אלא זכותו של הפרט להיות במדינה בה מותאפשר לו להיחשף לדעות אחרות.

11. בדנ"א 7325/95 *ידיעות אחרונות בע"מ ואח' נ' קראוס ואח'*, פ"ד נב(3) 1) כבי השופט חסין מצטט ממאמרו של ת. כהן בעית שיחה בתפקיד היועץ המשפטי לממשלה (ח' כהן – "חופש הביטוי וזכויות הפרט" ספר השנה של העיתונאים (תש"ח) 189) –

"כん היו דבריו של היועץ המשפטי לממשלה, ח' כהן, במאמרו "חופש הביטוי וזכויות הפרט" [64]:

"חופש העיתונות הוא זכות כמו זכויות רבות יסודיות אחרות, וגם חירות כחרויות אחרות; והיא איננה זכות של העיתונות ואייננה זכות של עיתונאי. היא זכות של כל אחד

בן מאיר - משרד עורבי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

ואחד מאייתנו. היא זכות הפרט. זכויות היא לקבל בנסיבות האפשרים והמקובלים והחוקיים את האינפורמציה הטובה והמדויקת והמוסמכת והמקיפה והרבה יותר, זכויות היא להביא לאחריות בנסיבות המקובלות והחוקיות והאפשריות האלה את כל מה שאני יכול להביא לידיעתם, על מנת שידעו הם ויכירו מה דעתם על העניינים העומדים על סדר יומה של הציבוריות. זהה זכות הביטוי, זכות הדיבור, לא רק זכות הביטוי והדיבור הפעיל – אלא גם זכות הביטוי והדיבור הסביל". (ההדגשה שלי ש.ב.מ.)

12. המלומד פרופ' משה נגבי קובע בספרו "החופש העיתונאי וחופש העיתונות בישראל" כי:

"**חופש העיתונות** טמון בחובו שתי חירות יסוד של אזרח בדמוקרטי: **חופש הביטוי** ו**חופש המידע** (או **הזכות לדעת**) ... **חופש הביטוי** הוא החופש שנייתן לאזרח לפרסום ועל ידי כך גם לחלוק עם אחרים – בכתב, בכתב או בתמונה – את אשר בלבו, בנפשו ובמוחו. **חופש המידע** עניינו זכותו של האזרח לקבל מידע המצו依 בידי הממשלה הציבורי, או זה הנוגע לفعاليותם... אין ספק שכלי התקשורות ועיתונאים הם ה"לקוחות" העיקריים של **חופש הביטוי** והזכות לדעת, משומשים שוטית פעילותם כרכבה ואף תלואה במימוש האינטנסיבי של שתי החירות. ברורו מآلיהם שהחופש להתקבטה ולחולוק עם הזולת את מה שאצורך בתוכך הוא תנאי בל-יעבור לקיומה של תקשורת המונחים אך גם גישות למידע היא תנאי זהה. בדברי הנשיא השביעי של בית המשפט העליון, השופט מאיר שTEGR, "עיתונות ללא מקורות מידע היא כנחל אכזב שמקורתו יבשו והחופש לפרימה הופך לחסר משמעות".

13. מוחפש הביטוי כאמור, גורם בבית המשפט אף את החופש העיתונות. כך למשל ראו את דברי כב' השופט (כתוארו דאן), אי' רובינשטיין ברע"פ 761/12 מדינת ישראל נ' מקור ראשון המאוחד (הצופה) בע"מ (פרוסם ב公报) שם נאמר:

"**את הנימוקים התומכים בחיסיון על מידע יש לבחון תחילתה על רקע תרומותה של העיתונות למערכת דמוקרטית.** נקחתה המוצאה החוקתית בבחינה זו והוא בזכות החופש ביטוי. לא חדש אם נאמר כי זכות זו זכתה למעמד רס, על חוקי, משכבר הימים – עוד בפסק הדין פורץ הדורך בג"ץ 53/73 קול העם נ' שר הפנים, פ"ד ז' 871: "העיקרון של **חופש הביטוי** הוא עיקרונו הקשור קשרו אמריך עם התהליך הדמוקרטי" (השופט – כתוארו אז – אגרנט); היום בוודאי נכנה זאת בשם זכויות חוקתיות; ראו גם בג"ץ 243/62 – אולפני התרבות בישראל בע"מ נ' לוי, פ"ד טז 2407, 2415, שם נאמר מפי השופט – כתאו אז – לנדו: "כדי שהאזור יוכל ליהנות מחירותו להחליף דעתות, דורשת לו החרירות להחליף ידיעות ... רק בדרך זו הוא יוכל ליצור לעצמו דעתה עצמאית ככל האפשר על אותן שאלות העומדות ברומו של עולם, החברה והמדינה"; בג"ץ 14/86 לאור נ'

בן מאיר - משרד עורבי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

המועצה לביקורת סוטים ומחוזות, פ"ד מא(1) 421, מפי השופט (כתארו אז) ברק; בג"ץ 88/680 שניצר נ' הצעור הצבאי, פ"ד מב(4) 617; וראו למורכבות גם חוות דעת בדיינ'פ 08/083 אונגרפלד נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报]. עקרונות אלה כבר השתרשו ומקומם כבוח, ורוב מליטים איפוא אך למוטר.

14. כאמור – מחופש הביטוי נגור חופש העיתונות (ע"א 723/74 הוצאה עיתון "הארץ" נ' תברת החשם לישראל, פ"ד לא(2) 298, 281, מפי השופט (כתארו אז) שмаг). התנהלות דמוקרטיבית תקינה כרוכה בקיום של אמצעים להבאת הדורש לבון לידיעתו של הציבור (פרשת קול העם, בעמ' 877). העיתונות אמורה לתפקד כזרוע הארכאה של הציבור, כМОפקדת על איסוף המידע ופרסומו; החלפת דעתות חופשית הוא תנאי יסודי בחברה דמוקרטיבית (בג"ץ 372/84 קלופפר-נונה נ' שר החינוך והתרבות, פ"ד לח(3) 233, 238 מפי השופט לוין). דמוקרטיה החפוצה בדיון ציבורי שוטף ובלבון סוגיות לאומיות אינה יכולה להסתפק בקיומו העקרוני גרידא של חופש ביטוי; על רשות המדינה ובכלל במישור הפלילי והמיןיאלי לצמצם סמכויותיה לשם הגשת הזכות החוקתית הלהקה למעשה (ענין "הארץ", בעמ' 296)".

15. עוד ראו לעניין זה למשל דברים שנאמרו בדיינ'א 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין-אורבן (פורסם ב公报), מפי כב' הנשיא (בדימוס) אשר דן גורניס (שם, פסקאות 52-53):

"חופש הביטוי הוא, כאמור, שיקול בעל משקל ניכר במסגרת בל' אחת מן ההגנות בחוק. מקום בו מדובר בפרסום בעל אופי עיתונאי של מידע אשר טמונה בו תעללת ממשית עבור הציבור נושא שיקול זה משקל מיוחד. פרסומים מסווג זה מצויים בלבית חופש הביטוי (ראו, אהרן ברק, "כבוד האדם – הזכות החוקתית ובנותיה", כרך ב 731 (2014), וההפניות שם. בנותך, מקום שמדובר בפרסומים בעלי אופי עיתונאי יש להביא בחשבון גם את כובד משקלו של חופש העיתונות. חשיבותו של אינטראס זה ותפקידה המركזי של עיתונות חופשית בחירות הדמוקרטיים נדונו לא אחת בפסקה, לרבות בפסק הדין בערורים (ראו, פיסകאות 80-82 לחות דעתו של המשנה לנשיאה א' ריבלין וההפניות שם), ואין צורך לחזור על הדבירים. לעניינו, די אם אזכיר כי חופש העיתונות מגלה בתוכו לא רק את זכותו של העיתונאי, אלא גם את זכותו של כל פרט ופרט בחברה ליהנות מפירותיה של עבוזת העיתונות ואת אינטראס הציבור עצם קיומה. על האינטראס החברתי בדבר קיומם של עיתונות חופשית וסיכון פתוח כבר נכתב כי: "איןטרס זה אינו של העיתונאים, של רשות הטלוויזיה והרדיו, של העיתונים או של סוכניות הידיעות בלבד; זהו איןטרס ציבורי כלל, המשרת בין היתר – נוסף על ההגשמה העצמית של המבקשים להתבטא – גם את גילוי האמת, את ההליך הדמוקרטי ואת הייציבות החברונית" (בג"ץ 5627/02 סייף נ' לשכת העיתונות הממשלתית, פ"ד נח(5) (2004) 76, 70)."."

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

16. ראו שם גם את בפסקה 3 לחוות דעתה של כב' השופטת (בדימוס) עדנה ארבל:

"עקרון חופש העיתונות, הנגזר מעיקרונו חופש הביטוי, הוא מן העקרונות הנפוצים במשפטנו, בהשאלה מביטויו של המשנה לנשיה מ' חשיין (דעת' פ 5877/99 יאנוס נ' מדינת ישראל, פ"ד נת(2) 109, 97 (2004))."

17. כאשר במקודם הדיון נמצא תהליך הליבורן והבירור של האמת, לחופש המוסדי של אמצעי התקשרות יש חשיבות עליונה. ודברי כב' השופטת ד' דורנר בבג"ץ 316/03 בכרי נ' המועצה לביקורת סրטס פ"ד נח(1) 249, 260:

"משמעותה של הזכות לחופש הביטוי היא, בראש ובראשונה, כי אסור לשולטון להגביל את האפשרות להשמע ולשמוע דעתות בפומבי, ומוטלת עליו חובה למנוע מאחרים להפריע לבני הזכות לעשות בה שימוש... בגדבי ההליך הדמוקרטי הדורך לבירור מגוון הגישות בחברה הינה בהתרת הגישה החופשית למכלול הביטויים הפוליטיים ולא בחסימותם".

18. מכאן כי חופש הביטוי אינו רק החופש לביטוי של המתבטא, אלא גם החופש של השומע להיחשף ל"שוק חופשי של דעתות ורעיונות" (ע"ב 561/09 בליך נ' ועדת הבחירות המרכזית, פסקה 2 לפסק דעתה של הנשיה ד' בגין (7.3.2011)).

19. אכן, חופש העיתונות הוכר בפסקת בית המשפט העליון כבעל חשיבות ממדרגה ראשונה:

"עיתונות חופשית הינה "תנאי הכרחי למשטר ייצוגי, למשל תיקון והוגן, לחירותו של האדם. בפועל היא יכולה לשמש נייר لكمוס של הדמוקרטיה: יש עיתונות חופשית - יש דמוקרטיה; אין עיתונות חופשית - אין דמוקרטיה" (דין"א קראוס, עמ' 53).
 לעיתונות החופשית תפקיד קורטי בחברה הדמוקרטיבית המודרנית. תפקידה מתבטאת, בין היתר, בהיותה גורם בדיקה, ביקורת ופיקוח חיוני על פועלן של רשויות המדינה השונות (ראו גם: גיא פ██ח, "הבסיס העיוני של עקרון חופש הביטוי ומעמדת המשפט של העיתונות" משפטים לא(4) 895, 935 (תשס"א)). לעיתונות תפקיד חשוב בהבעת ביקורת על מעשי השלטון ובחשיפת תופעות שליליות והבאתו לדיינית הציבור.
 העיתונות היא הזירה הציבורית שבה מתאפשר שוק דעתן יעיל. יש לה תפקיד מפתח בהבאת מידע אקטואלי לעיני הציבור ובהעלאת המודעות לסוגיות בעלות חשיבות ציבורית. ופקיד זה משקף לא רק את זכותו של העיתונאי להשמע אלא - בעיקר - את זכות הפרט לקבל מידע" (ע"א 10/751 פלוני נ' דין-אורבן, [פורסם בנבז] פסקה 80 לפסק דיןו של המשנה לנשיה ריילין (8.2.2012))."

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

20. עוד ראו דברי כבי הנשיא מי שמגר בב"ש 298/86 בן ציון ציטרין נ"י בית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין, פ"ד מא(2), 337, 358-359 (1987) על חשיבותה ותפקידה המרכזי של העיתונות בדמוקרטיה בכלל ובדמוקרטיה הישראלית בפרט:

"העיתונות היא גם זרווע הארכאה של הציבור, המופעלת לצורך איסוף המידע שידיעתו ופרסומו חיוניים לציבור, לצורך קיום משטר חברתי מתקון, חרות ביטוי ומושל תקין. כאמור בע"א 723/74 ה'ניל, כי-התקשורת הם גורמים מסוימים בעיצוב דעתו של האזרח ומאפשרים לו שקילה ובחירה חופשיים, תוך ידיעה של המתהווה ותוך יכולת להעריך טיבו וטבעו של כל אירוע, כל הצעה וכל דבר ביקורת".

21. דברים אלו מתווספים על אמירות נחרצות וקדומות להן מפי כבי השופט צ' ברונזון בע"פ 126/62 אריה דיסנץיק ושאל הון נ היוץ המשפטיא לממשלה, פ"ד יז(1), 169, 184-185 (1963), בדבר גודל השפעתו וכוחן של התקשרות והעיתונות, שם נאמר:

"העיתון מלא שליחות ציבורית וידעה המתפרשת בו זוכה ברוגיל לאמון הציבור הנוהג ליחס חשיבות לדברים המתפרטים בעיתונות. עיתון המפרסם ידעה, שלפיה הודה בכivel נאשס מהוו לבית המשפט, הרינו מחדר אמונה באשמו של אותו נאשס להכרתו של כל אדם הקורא את הידעה, ושופט בכלל זה. ברצונו או שלא ברצונו הוא יכול להיות מושפע ממנו מעלה או מתחת לסוף ההכרה".

22. אמירות נוספות של בית המשפט העליון עוסקו בכוחה של העיתונות ובצורך להשאייה במתחם האחריות והאמינות ולמנוע השפעות זרות ומיוקות עלייה. כך למשל רואו את דברי כבי השופט חשיין בדנ'יא 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ נ' יוסף קראוס, תק-על 1352, 1396 (2/98) שם נאמר:

"גביא עוד מדבריו של ח' פאל במאמרו "זכות הציבור לא לדעת" הפרקליט לט (גוש"ז- 536, 533 (1990):

"שאלת היא, למי שייכת זכות זו [זכות הציבור לדעת]. לכוארה, עצם המונח מצבי על זכות הציבור, זכות השיכת לכל תושבי המדינה הדמוקרטית ... [אך בפועל - מ'יח'] מומשה זכות הציבור לדעת על-ידי אלה שהיו מעוניינים ביטור בהפעלה, דהיינו: העיתונאים יותר מפעילי כל התקשרות ההמוניים ... כתוצאה לכך, מי שמחזק את המידע בידו ומספקו לציבור הרחב, מקבל לודיו כוח אדיר..."

הריכוז של הספקת המידע בידי חברי תקשורת, כאשר הציבור בכללו הוא כמעט תמיד סביל בלבד, העביר את השימוש בזכות הציבור לדעת מיידי בעלייה החוקיים אל חזקתם של העיתונאים, כך שלמעשה זכות הציבור לדעת נשמטה מידי הציבור ומופעלת

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

כמעט בלבד על-ידי כלי התקשורות, אם כי, הבעלות התיורטית נשאה בידי הציבור הרחב.

כמו במקרים דומים אחרים, השימוש בזכות מטיל על המשתמש לא רק פריבילגיה אלא גם חובה. חובות אלו הן, בין היתר: דיווח נכון, עדכני ומלא על האירועים המשפיעים על חייו הפרט המרכיב את הציבור, הזנת מידע רחב ובמחיר נמוך על התרכחות של ציבור אינטראקטיבי חשוב בהן ובדומה. היחס של זכות וחובה בין הציבור לצביון התקשורות הפך ליחס מיוחד, מעין פידוציאלי, המטיל על כלי התקשורות מעין חובות אמונה, במובן המשפטי של מושג זה".

זכותו של עיתון - בדיווח על אירועים - סומכת עצמה, איפוא, בעיקר, על זכותו של הציבור. ניתן ללמידה מכאן, כי זכותו של העיתון כרבת עצמה, על דרך העיקרון, גם בחובה המוטלת עליו - חובה הנגרמת מאותה זכות - לדוח באורך מלא ושלם על אירוע שהוא מתרחש ומביא לידיעת קוראינו. דיווח חלקית על אירועים עלול לעות אמת. והטלת חובה עקרונית לדוח באורך מלא ואמין גונעה למנוע הטיעתו של הציבור וניצול לרעה של עצמה בלתי-נדלית המצוייה בידי כל התקשורות. ובלשונו של השופט שי' לוין בע"א 670/79, 78,82/80: "גם עיתונות אמינה ואחראית - יותר או פחות - עשויה - בנסיבות מסוימות - ליהפוך מוקד של כוח המנצל לרעה, הרואיו הוא עצמו להתאזן על-ידי אינטראקטיבים לגיטימיים אחרים".

23. נסכם אם כך ביחס למצב המשפט בישראל, כי חופש העיתונות היא זכות הננתנה לציבור כולו, זכות המבוססת על עצם המרכיב המהותי במשפט הדמוקרטי, וכי מבחינה חוקתית היא מהוועה במשפטנו זכות נגזרת לזכות החוקתית לחופש הביטוי, שזכתה להכרה חוקתית זה מכבר.

24. גם בארה"ב בית המשפט העליון שם קבע כי הזכות לחופש הביטוי כוללת בתוכה גם את הזכות לשמעו ("לקבל מידע") ולא רק את הזכות להשמיע –

"In any case the problem must be worked out by each community for itself with due respect for the constitutional rights of those desiring to distribute literature and those desiring to receive it, as well as those who choose to exclude such distributors from the home"

Martin v. City of Struthers, 319 U.S. 141 (1943)

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

That there was restriction upon Thomas' right to speak and the rights of the workers to hear what he had to say, there can be no doubt

(ההדגשה של)
Thomas v. Collins, 323 U.S. 516 (1945)

"**It is now well established that the Constitution protects the right to receive information and ideas. "This freedom [of speech and press] . . . necessarily protects the right to receive. . . ." Martin v. City of Struthers, 319 U.S. 141, 143 (1943); see Griswold v. Connecticut, 381 U.S. 479, 482 (1965); Lamont v. Postmaster General, 381 U.S. 301, 307-308 (1965) (BRENNAN, J., concurring); cf. Pierce v. Society of Sisters, 268 U.S. 510 (1925). This right to receive information and ideas, regardless of their social worth, see Winters v. New York, 333 U.S. 507, 510 (1948), is fundamental to our free society"**

(ההדגשה של)
Stanley v. Georgia, 394 U.S. 557 (1969)

(ההדגשה של)
Packingham v. North Carolina 582 U.S. ____ (2017)

25. אם כך יש לומר כי בארה"ב התקwon הראשון מגן לא רק על הזכות להשמיע דברים אלא גם על הזכות לשמווע אותם.

26. עד כאן ביחס למשמעות החוקתית העצומה של חופש העיתונות.

27. מכאן עברו לשאלת "שוק הדעות" והמשמעות שלו בראי דיני ההגבלים העסקים.

שוק הדעות בראי דיני ההגבלים

28. בדוח הועדה לבחינת המתווה לשידור הציבורי העתידי בישראל ("יוז"ח לנדו") נאמרו הדברים הבאים –

"**שידורי החדשנות והאקטואליה מהווים נדבך עיקרי בענילותו של כל גוף תקשורת, מסחרי או ציבורי, החשובות הרובה של שידורי החדשנות והאקטואליה נובעת הן מתקיודה החיונית של עיתונות חופשיות ביצירת איזון ובקרה בחברה דמוקרטית, והן מן הצורך האנושי הבסיסי במיצע מהימן ועדיוני אמות המתרחש בתחום ההייטם השוניים**"

29. במאמר בשם Antitrust and Economic Regulation: Essential and Complementary Tools to Maximize Consumer Welfare and Freedom of Expression in the

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

¹ כותבים המחברים ביחס לצורך ברוגציה הגדלית לשם שמירה על השוק החופשי של הרעיון את הדברים הבאים –

"Only with appropriately tempered regulatory oversight and strict antitrust enforcement can cable, telecom, and wireless broadband service providers be driven to offer competitive, nondiscriminatory, innovative, and socially beneficial video and broadband services that maximize consumer welfare in both the economic market and marketplace of ideas"

(ההדגשה שלי)

30. מדברים אלו, שהם בגדר תמצית שבתמצית, יש להגיא למסקנה הבוראה, כי החובה של רשות הגבילים בבואה לבדוק את המיזוג שבנדון, לקחת תשומת ליבה, להתייחס ולבוחן את המשמעות של המיזוג גם (ואולי במיוחד) על **חופש העיתונות**.

31. דברים אלו מתקבלים ממשמעות מיוחדת נוכח קיומה של "הסכנה לחשוף העיתונות" נוכח המיזוג, עלייה אדומה בפרק הבא.

הסכנה לחשוף העיתונות נוכח המיזוג

32. כאמור במיזוג טמונה סכנה רבה לחשוף העיתונות ובמיוחד לתוכני העיתונות של החברה הממזגת.

33. בעלי המניות העיקריים בחברת רשת, הם בעלי אינטראסים מסחריים ממשמעותיים בחברות מהגדולות בישראל כפי שנראה להלן, והם צפויים להיות בעלי השליטה בחברה הממזגת וכי יהיו רשאים למנוט את הדירקטוריום של החברה.

34. כך מדובר בחזקות שלהם בחברות כגון כיל (המחזיקה במפעלי ים המלח), צים, בזון, ועוד.

35. חלק ממשמעותי לחברות אלו נתנות להשפעה מהותית של עסקיהם, על ידי החלטות של גורמים שלטוניים. לモתר לציין למשל כי בתקופה הקורוב עמד לפקו שטר הזיכיון של מפעלי ים המלח, ועל הממשלה להחליט על התנאים לחידוש הזיכיון או תנאי יציאה למכרז חדש במקומו.

36. מובן שהוא המקום לשאול שאלת אם (והח"ם אינו אם) מה לבעלי עסקים (מוזלחים יותר או פחות) להחזיק בשליטה באמצעות תקשורת, אשר בחלוקת מפסידים כספיים רבים או

Kimmelman, Gene, and Mark Cooper. "Antitrust and Economic Regulation: Essential and Complementary Tools to Maximize Consumer Welfare and Freedom of Expression in the Digital Age." *Harv. L. & Pol'y Rev.* 9 (2015): 403.

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

דורשים השקעות שאין מניבות כל רוח. התשובה מבוקן "טמונה בשאלת", שכן השיליטה באמצעות תקשורת מאפשרת לאוותם בעלי שליטה, השפעה על השיח הציבורי, אפשרות ל%;">מידע תקשורי על ידי הציבור, בנושאים שאינם נוחים להם, וכמוון מתן "שירותי תקשורת חיובית" לפוליטיקאים, אשר הצלחתם עסקיהם תלויה בהם במידה רבה.

37. לモותר לצין בהקשר זה כי ראש הממשלה עצמו נמצא בימים אלו ממש בחקירות בגין חשד להשפעה ישירה שלו על חברות בזק ועל רוחה, "תמותת" סיקור הוגן באתר התקורת וואלה.

38. עוד לא לモותר לצין בהקשר זה, כי לפי מידע שפומס עד המדינה מר ניר חוץ העיד כיצד הוא ניסה למנוע המשך שידור של תוכנית סטירה אשר עברה מעורץ 2 לעורץ 10.

39. סיכום של דברים, בראי חופש העיתונות, איז מתן השיליטה בתכני העיתונות של החברה הממזגת, בעלי השיליטה בחברת רשות טומן בחובו סכנה ממשונית, לא סתם של "لتת לחותול רעב לשומר על הרבה מאד שמות".

40. סכנה זו מחייבת לטעמי התיחסות של הרשות בתנאים לאישור המיזוג, שכן אחרת תהיה פגעה ממשונית בחופש העיתונות על כל הנושא מכך.

41. אכן מחד זכותם של בעלי השיליטה בחברה הממזגת לכוון את פעילות התאגיד, חלק מזכות הקניין שלהם. אך מכאן נוכח הסכנה המשמעותית לחופש העיתונות מתחייבת הגבלה של שליטותם זו, בהקשר של תוכני העיתונות.

42. לאור זאת אציג להלן מספר תנאים שהנני מבקש לכלול במסגרת תנאי המיזוג.

43. ככל שתנאים אלו לא יכללו בתנאי המיזוג איז כאמור אגיש ערד נגד החלטה לאשר את המיזוג.

התנאים למיזוג בהיבט חופש העיתונות

44. על מנת למנוע את הסכנה לחופש העיתונות כאמור בתנודות זו, על הרשות להגבילים לקבוע לכל הפחות מספר תנאים למיזוג אותם אפרט להלן.

45. יש להכليل בתקנון החברה הממזגת טיעף מפורש, שלא ניתן יהיה לשינוי לפיו ייאסר על דירקטוריון החברה להתערב בכל דרך שהייא בתכני עיתונות של החברה כפי שלא הוגדרו לעיל. וכי לנורס האחראי על התכנים העיתונאים בחברה יש חופש עיתונאי מוחלט לגבי כל החלטות הנוגעות לתנום זה.

46. טיעף כאמור חייב לקבוע כי **יתקיים ניוטוק מוחלט בין בעלי השיליטה ונציגים בדירקטוריון לבין החלטות מערכתיות הנוגעות בתכני העיתונות.**

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

47. ניתוק כאמור מחייב אי התערבות, אי פניה וכי השיקולים העיתונאים של החברה המmozגת יהיו נתונים באופן בלעדי, בידי הגורם הממונה על ניהול תכני העיתונות של החברה המmozגת.

48. נוכח הסכנה להתערבות עקיפה (דרך למשל סוגיות של תקציב או העסקת עובדים) יש לקבוע בתקנון החברה, כי תהיה זכאות למושב בדירקטוריון (כחבר או כمشקיף) של איש ציבור חיצוני ונייטרלי, בכל מקרה של החלטות הנוגעות לתכני העיתונות של החברה המmozגת, לבנות ביחס לתקציב שלהם.

49. בנוסף יש לקבוע תנאי בתקנון הנוגע להעסקה ולפיוטרי עובדים בחברה העוסקים בתכני העיתונות, ולהחיל לעניין זה של פיוטרי עובדים את אמות המידה של המשפט הציבורי, על כל הנובע מכך, כאשר השיקול של מניעת פגיעה בחופש העיתונות יכלול במסגרת הוראות אלו.

50. סעיף כאמור אמור להבטיח מניעת פיוטרי עובדים משיקולים שאינם רלבנטיים, ולמנוע יצירת "מאزن אימה" של חשש מפיוטרים משיקולים פסולים ולא ראויים שמיודדים לפגוע בחופש העיתונות.

סיכום

51. כפי שטאמר לעיל, במיזוג טמונה סכנה לפגיעה בחופש העיתונות, ועל כן הנכם מתבקשים לקבוע תנאים כאמור בהתנגדות זו, או כל תנאי אחר הדומה להם בסביבות העניין.

52. אבקש לזמן אותו לכל ישיבה אצלכם אשר תעסוקו בנושא המיזוג כדי לפרט ולהרחיב בעניין ההתנגדות זו.

53. אני שומר על הזכות להגיש ערע לבית הדין במידה וההתנגדות זו לא תתקבל במלואה.

54. אני שומר על הזכות להוסיף טענות ההתנגדות נוספות על האמור בכתביו זה.

בכבוד רב
תאריך בן מאיר עו"ד

נספח 3

הודעת אישור המיזוג

החלטה בתיק מזג 018248
רשות מدية בע"מ
ערוץ 10 החדש בע"מ

בהתאם לסעיף 20 (ב) לחוק ההגבאים העסקיים, התשמ"ח-1988, ולאחר התייעצות עם הוועדה לפטורים ולמיוזגים, אני מודיעה על הסכמתי לאישור המיזוג בין החברות כמפורט להלן¹:

מספר תיק	שמות החברות המתמזגות
018248:	רשות מدية בע"מ
	ערוץ 10 החדש בע"מ

הסכמתי למיזוג ניתנת בכפוף להתקיינותו התנאי להלן:

1. הגדרות

למונחים בהחלטה זאת תינתן הפרשנות הקבועה להם בחוק ההגבאים העסקיים, התשמ"ח-1988 ובכללי ההגבאים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות), תשס"ו-2006. כנוסחים ביום מתן החלטה זאת, אלא אם ניתנה להם בהחלטה זאת הגדירה אחרת במפורש.

"אדם קשרו" – אדם השולט בתאגיד, תאגיד הנשלט בידי אדם כאמור ותאגיד הנשלט בידי מי מהם;

"גורם תלוי תלוי" – גורם שאינו מבין החברות המתמזגות, אינו אדם הקשור לחברות המתמזגות, אינו נושא משרה בהן או באדם הקשור אליהן;

"חברות המתמזגות" – רשות וערוץ 10 החדש בע"מ;

"הממונה" – הממונה על הגබאים עסקיים;

¹ אישור זה לבקשת המיזוג, ניתן על-פי הנתונים שהוגשו לממונה ואינו בו מושם מעת הק舍 או אישור, נוכחית דיני ההגבאים העסקיים, לכל פעולה אחרת ומלבד ביצוע המיזוג בלבד, על-פי הבקשה כאמור. כמו כן, אין אישור זה מושם מעת אישור או הקשר לכל מיזוג קודם שבוצע – אם בוצע – בין צד למיזוג זה בין צד שלישי, לאישור לכך, וכן בו כדי לפחות מההמנוה לנקסות בכל הילך בגין צד כאמור, על פי החוק.

האישור נון על בסיס הנהנה כי הצדדים למיזוג הבאו לידיית רשות ההגבאים העסקיים את הנתונים הנכונים והANELLOS הקשורים בפסקת המיזוג. הן במישרין וכן בעקיפין, לרבות כל המידע בדבר ההסדרים הקיימים בין הצדדים למיזוג, גופים השליטים בני מינם, גופים בשליטה מי מוחם או כל גורם אחר, או בין מי מלאה לבן גופים בתחרות עס צד למיזוג או גורם אחר כאמור. כל הנהנה, נציג, או הסכמה, בכתב או בעל-פה, בין הצדדים למיזוג הבאו, שקדמו למפקן אישור זה – בטלים, והאמור באישור זה מונחה את כל איש הסכם, ככל שהסכם, בקשר למפקן האישור; הכל – למעט הסכמה של צד או של הצדדים למיזוג – תנאים שיקבעו, אשר תעמדו בתקופה גם לאחר אישור המיזוג.

תוקף האישור להקונה של עד שעה זו עד לשאלות בביעו העסקה, לפי המוקדם. אין אישור זה מאללה כללות בסכם מינויו, וולת כל כבילה שב��כם מינויו, וכן בו היתר להפעלת כל אופציה או זכות דופה נוספת, אף אם מאללה כללה בסכם מינויו, וולת כל כבילה שב��כם מינויו באנדרו. אין אישור זה כדי לשנות או כרעו מהוואות חוק ההגבאים העסקיים, התשמ"ח-1988, או מכל תנא, הוראה, צו או חיזוב אחר שליל כל מהצדדים למיזוג מכוון דיני ההגבאים העסקיים.

כל אדם העול להפען מן המיזוג,ündig עורך רשות רשות להגשים ערך על החלטה זו תוך 30 ימים מיום שההודעה על ההחלטה פורסמה בשיינון ומיום. הגשת ערך על עצם ההחלטה או הגשת ערך על תנאי מתנה מישמעה שבית הדין רשאי לאשר את החלטת הממונה, בטליה או לשנותה.

"חברת החזשות" – חברת החדשנות הישראלית בע"מ;

"נושא משרה" – כהגדرتו בחוק החברות, התשנ"ט-1999;

"רשות" – רשות מדיה בע"מ.

2. החברות המתמזגות לא יעשו כל מעשה שיש בו משום מיזוג מלא או חלק בטרם רשות תמכור ותעביר באופן סופי ובلتוי חזר את מלא האחוזותה וזכויותיה בחברת החדשנות לגורם בלתי תלוי, שזחותו תאושר על ידי הממונה בראש.
3. התעוורר ספק בדבר תחולת התנאי פרשנותו או דרך יישומו, יובא הדבר להכרעת הממונה.

מיכל הלפרין
המומנה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ז באב תשע"ח
8 באוגוסט 2018

נספח 4

מסמך שאלות ותשובות

מסמך שאלות ותשובות

האם הרשות בדקה האם המיזוג בין רשות ערוץ 10 באמת פוגע בתחרות?

מהיכרותה של רשות ההגבלים העסקיים עם התחרומים הרלוונטיים למיזוג מתקיים קודמים, נראה כי המיזוג עשוי להשנות לפחות פגיעה בתחרות. אולם לאור דחיפות הבדיקה, נוכח מצבו הכלכלי הקשה של ערוץ 10, החלטה הרשות להתחיל בבדיקה טעונה "הפירמה הכספי" – כמובן, הטענה שעורך 10 צפוי לצאת מהשוק אם המיזוג לא יאושר. לאור ממצאי הבדיקה לפיה בהיעדר המיזוג עלול ערוץ 10 לצאת מהשוק בסבירות גבוהה וכן כי תרחיש זה נחות מבחןת תחרותית בהשוואה למיזוג (בכפוף לתנאי שהוטל), התיקiter הצורך בבדיקה השפועתיו – התחרותיות של המיזוג: גם בהנחה שהמיזוג מעלה חשש לפגיעה בתחרות, התרוגדות למיזוג – יציאת ערוץ 10 מהשוק כתוצאה ממנה – צפואה לגרום לפגיעה חמורה יותר, ולכל הפחות דומה.

מדוע אישרה הרשות את המיזוג אם לפי הנition שלה הוא פוגע בתחרות?

בדיקות הרשות העלו שאם המיזוג לא יאושר, ערוץ 10 עלול בסבירות גבוהה להפסיק את פעילותו בשוק בטוחה המיידי. תרחיש הפסקת פעילותו של ערוץ 10, אם היה מותיר רק שני ערוצי טלוויזיה מסחריים (רשות וקשת) – בדומה למצו אחורי אישור המיזוג. אך, בניגוד למיזוג, תרחיש זה היה מעלה סיכון לא מבוטל כי בשנים הקרובות תיוותר שוק חברות חדשות מרכזית ייחידה (שתייה במושך על ידי רשות וקשת עד לסוף 2020). יתרה מכך, עצם השותפות של רשות וקשת בחברת חדשות ובഫיקה של תוכניות אקטואליה מפחיתה את התמരיצים שלהם להתרוגות זו בזו בכלל השידורים. מדובר במקרה תחרותי נחות בהשוואה למיזוג. התנאי שהוטל על ידי הממונה, אשר דרש מרשות להשלים את מכירת חלקה בחברת חדשות 2טרם ביצוע המיזוג עם ערוץ 10, יבטיח קיומן של שתי חברות חדשות מרכזיות ועצמאיות. נוכח האמור, מצאה הממונה שאישור המיזוג יטיב עם התחרות ועם הציבור בהשוואה להתרוגדות אליו, וזאת גם בהנחה שהמיזוג מעלה חששות לפגיעה בתחרות ובציבור.

מהי דוקטרינת הפירמה הכספי?

דוקטרינת הפירמה הכספי עוסקת במקרה שבו חברת טעונה שהיא עומדת לסייע את חייה העסקיים ובשל כך מבקשת שיאשר לה מיזוג למורות שהוא צפוי לפגוע בתחרות. הדוקטרינה נועדה לבדוק מה צפוי להיות המצב התחרותי אם המיזוג לא יאושר. אם החברה ממילא עומדת לסייע ולעתים עדיף אף לאשרו.

לדוקטרינה שלושة תנאים עיקריים שעל החברה הכספי לעמוד בהם:

1. החברה היא כושלת, היינו שצפוי שלא תהיה מסוגלת להמשיך בפעילותה בשוק הרלוונטי אלמלא המיזוג;
2. לא קיים קונה חלופי שמיוזג אליו עדיף מבחינה תחרותית על פני המיזוג שבפניו;
3. המיזוג אינו גרווע יותר, מבחינה תחרותית, לעומת יציאת החברה הכספי מהשוק.

בהתיקים תנאים אלה, הממונה תאשר גם מיזוג שמעלה חשש לפגיעה בתחרות. אישור כזה יינתן מתוך הבנה שהפגיעה אינה נובעת מהמיזוג אלא היא תוצאה בלתי נמנעת מיציאה של החברה הכושלת מהשוק.

מצבים שבהם מאושר מיזוג על בסיס דוקטרינת הפירמה הכושלת הם נדירים. המקורה הבולט האחרון שבו אישרה הרשות מיזוג על סמך התקיימות דוקטרינת הפירמה הכושלת היה בעת מיזוג שופרסל וקלאברקט בשנת 2005. ברובם של המקרים בהם נטענת טענת פירמה כושלת על ידי צדדים למיזוג, הרשות מוצאת כי טענה זאת היא בלתי מבוססת ומסרבת לקבללה.

מה גורם הפעם לרשות להאמין לעורך 10 שבאמת מדובר בפירמה כושלת?

הרשות בוחנת טענות להתקיימות דוקטרינת הפירמה הכושלת בעין קפדנית. מטיב הדברים, טענה זאת עולה כאשר נמצא שמדובר במיזוג שטומן בתוכו סכנה תחרותית. צד למיזוג שטוען שאף על פי שהמיזוג פוגע בתחרות, יש לאשר את מיזוג – נדרש לשם כך להרים נטול משמעותי וככד על מנת לשכנע את הממונה שיש בכלל זאת מקום לאישור.

בmarker הנוכחי, עורך 10 הציג ראיות רבות לכך שמצו הכספי קשה, בפרט בעקבות פיצול עורך 2 בנובמבר 2017. מעיוון בדו"חות הכספיים של עורך 10 ובמסמכים פיניים שלו ושל מתחריו, כמו גם משיחות עם גורמים הפועלים בענף, נמצא שעורך 10 בהפסדים ממשמעותיים ואינו צופה תרחיש שבו הוא יhoffך לרווחי בעtid הנראה לעין. כן נמצא שהעורך מיצה את דרכי החתני-עלות האפשריות ונתקל בקשיים לקבל אשראי או להמשיך לפעול מול לקוחותיו. יתר על כן, בחינות הרשות העלו שפעילותנו של העורך במשך השנים התבססה במידה רבה על הזרמת כספים מצד בעלי מנויותיו – אפשרות שכך אינה קיימת עבורה. נוכח הסיכון הנמוך שהם רואים להחזרת השקעות.

הפיצול של עורך 2 בנובמבר 2017 החמיר אף יותר את מצבו של עורך 10. בעקבות תיקון 33 לחוק הרשות השנייה, שהסדיר את הפיצול, עורך 10 נמצא עצמו מתמודד מול רשות וקשת בתנאים רגולטוריים בלתי שווים, שכן בעוד קשת ורשות חלקו ביניהן את ההוצאות של חברות החדשנות המשותפת להן ותוכניות אקטואליה שהופקו במסגרת חברות החדשנות, הרי שעורך 10 נשא בחוצאות חברות החדשנות שלו בגפו.

בנוסף, הבדיקה העלתה כי בהיעדר המיזוג ישנו סיכוי לא מבוטל כי בשנים הקרובות תיווצר בשוק חברות חדשות מרכזית ייחידה (שתיותק במשמעות על ידי רשות וקשת), כפי שהוורח לעיל. נמצא כי מדובר במצב תחרותני נחות משמעותית בהשוואה למיזוג, אשר בכפוף לתנאי שהוTEL יבטיח קיומן של שתי חברות חדשות מרכזיות ועצמאיות.

למה התניהם את אישור המיזוג מכירת חדשות 2 לבקשת טרם ביצוע המיזוג?

כפי שהסביר לעיל, אחת הסיבות העיקריות שבטעין הממונה השתכנע שיש לאשר את המיזוג היא מסקנתה שהמצב התחרותי אלמלא המיזוג גורע יותר, שכן אם עורך 10 יפסיק לפעול, תיווצר חברת חדשות טלוייזיונית מרכזית ייחידה ואילו המיזוג יגרום לכך שתפעילה שתי חברות חדשות טלוייזיוניות מרכזיות. ואולם, ניתן זה מתקיים רק אם רשות תנטנק מחברת חדשות 2 לפני שהיא תתמזג עם חברת חדשות 10; בהיעדר התנאי, היה עלול להיווצר מצב שבו רשות מחזיקה גם בחדות 2 וגם בחדות 10 – מצב שאינו עדיף, מבחינה תחרותית, על פני חברת חדשות ייחידה.

בהתאם למדיניותה של הרשות, כאשר היא מורה שתנאי למיוזג יהיה מכירה של נכס, היא דורשת, ככל שאין מניעה אובייקטיבית לכך, שהמכירה תיעשה לפני שהמיוזג יצא לפועל. הטלת תנאי במתווה של "fix it first" מונעת את הפגיעה בתחרות צפויה להיגרם מהחזקות החברה הממווגת בנכס גם בעוח הקצר ותתרצות את הצדדים להשלים את עסקת המכירה בצורה מהירה ויעילה, על מנת שיוכלו להשלים את המיוזג ביניהם. נוסף לכך, במקרה שבו מסתבר שמכירת הנכס אינה אפשרית מכל סיבה שתהיה, אין זה מאוחר מדי למנוע את המיוזג ואת הפגיעה צפויה להיגרם מהמיוזג בהיעדר המכירה. כך, נדרשו ניופארם וושפרסל להשלים את מכירת 10 הסניפים שהוא עליין למכור לפני שהוירשו להשלים את העיסקה שבה רכשה שופרסל את ניופארם.

למה המיוזג לא הותנה בתנאים שיבטיחו את עצמאות חדשות 10 או היעדר התערבות פוליטית ועסקית בתכניות של חדשות 10?

תקמידה של הממונה על הגבלים עסקיים הוא למנוע פגיעה בתחרות ואין היא רשאית להתערב בשיקול הדעת של רגולטורים אחרים המופקדים על שמירת אינטרסים ציבוריים אחרים. על השיקולים האחרים בעלי חשיבות ציבורית מופקדת הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, שבידיה הסמכות והМОמחיות לבחון היבטים נוספים אלה ולפעול בהתאם.

האם האישור שרשות הגבלים עסקיים העניקה למיוזג ממשעותו שגס וועדת הריכוזיות תאפשר את העסקה?

לא. השיקולים אוטם שוקلت וועדת הריכוזיות אינם זמינים לשיקולים אוטם שוקلت הממונה בבדיקה בקשה מיוזג, ומשכך גם החלטת הוועדה בעניין הצדקה לאישור המיוזג ובעניין התנאים הרואויים לכך עשויה להיות שונה. יחד עם זאת, ניתן שתהיה בנסיבות של הממונה לפיה ערוץ 10 וחברת החדשות שבבעלותה עלולים לצאת מן השוק אלמלא המיוזג ובתנאי שהיא הטילה בעניין מכירת אחזקות רשות חברות החדשות המשותפת, כדי להשליך גם על החלטתה של הוועדה.

נספח 5

מאמרה של

ד"ר תהילה שורץ אלטשולר

באתר "העין השביעית"

מיום 30.4.2014

תהיילה שורץ-אלטשולר

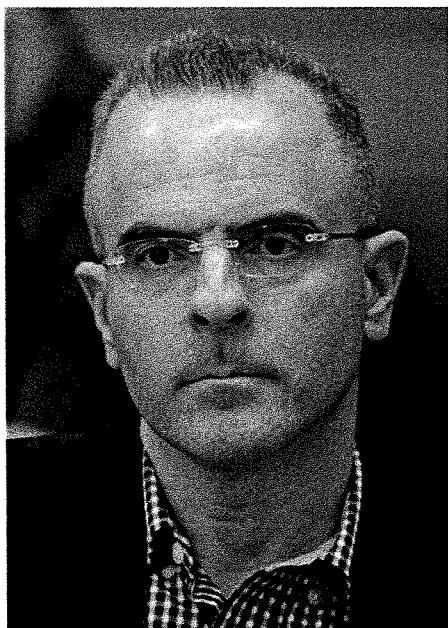
עצמאית, תחרותית, מאוזנת, מגוונת ופוליטישנית

יש להתחיל לחשב על הוסיף פרק מיוחד בחוק ההגבלים העסקיים, שיכלול התמודדות עם תהליכי ריכוזות בתעשיית התוכן העיתונאי. דיוון, סקירה והצעה לסדר

| 30.04.2014

עוב עשה הממונה על ההגבלים העסקיים כשאישר את עסקת המכירה של "מקור ראשון" והציג אותו ממומן מיידי. השאלה שהונחה לפתחו הייתה קשה ורצינית: בשונה מאישורו של הסדר כובל הנitin לתקופה קצרה, האישור הנitin למיזוג הוא בלתי הפיך ויוצר שינוי מבני וקבוע בענף. נוסף לכך, "כל הذهب" בדיני התחרות הוא שבתעשייתית עתירת בעיות תחרות אין לאשר באופן אוטומטי מיזוגים שיגבירו את הריכוזות, גם אם מדובר במיזוג עם גורם שמשקלו בשוק זניח.

מה גם שהמיזוג כאן אינו בהכרח זניח. ל"מקור ראשון" וגם ל-זוח יש הסדר כובל שאושר על-ידי הממונה הנוכחי, פרופ' דוד גילה, לסייע בתקום החדשנות הכלכלית עם "גלוובס" (החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988), בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר השכדים לו הム מקור ראשון המאוחד (הצופה) בע"מ גלוובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ). הבעלים של "גלוובס", בטורו, מחזיק בכראבumannות "ידיעות אחרונות". למקרה ההפתעה, הממונה לאertia התייחס לקשרי הקשיים האלה בהחלטתו.

המונה על ההגבלים העסקיים, ד"ר דוד גילה.
הכנסת, 21.5.13 (צלם: פלאש 90)

אבל יש כאן עניין עקרוני הרבה יותר, והוא המשך שבין דיני התחרות לבין שוק העיתונות, או ליתר דיוק, התוכן העיתונאי. העיסוק הציבורי במשק זה היה פופולרי בסוף שנות ה-90, כשהיאים הגדילו על שוק העיתונות – תאגיד "ידיעות אחרונות" – הוכרז כמנופול; נרגע בעשור האחרון (למרות שבפועל ביטול מעמד המונופול של "ידיעות" בוצע רק ב-2010), עד שבלבסוף הגיעו עם עלייתו המטיאורית של ישראל היום", והוא אכן כדי להישאר: שינוי-hDNA הטכנולוגי של שוק התוכן העיתונאי, והגירה למדיום הדיגיטלי, קריית המודלים הכלכליים של שוק התוכן העיתונאי, וגם הירידה בכוחן של רשות אסדרת הטלוויזיה והרדיו (מה כבר יש לאסדר אם אפשר לראות הכל באינטרנט) – כל אלה מובילים למציאות שבה דיני התחרות יהיו שוב לגורם מרכזי ולשומר סף מפני תהליכי ריכוזות בשוק התוכן.

כיוון שכך יש
צורך לפתח
גישה
언론ית
בתרע' דיני
ההגבלים
העסקים

בזכות קוראים כਮך נבטיח את עתיד "העין השביעית"

תרמו לנו ונכשוו כדי שנוכל להמשיך לפקוח עין ביקורתית,
公正與獨立的監督

**ביחות
لتעשייה
המיוחדת**

תרמו לעין השביעית

של התוכן העיתוני, זאת שכוללת עיתונים מרשימים ואטריו תוכן ממוסדים מקוונים, שידורי טלוויזיה ותחנות רדיו; זאת שצריכה לשאת ולתת עם מפרסמיםומי שעובדים בה מכנים את עצם "עיתונאים"; זאת שכדי לשמר בה תחרות א-אפשר לעודד יבוא מתחריה, ושיש בה נטייה טבעית למונופולין כי עלות יצור "הגילון הראשון" גבוהה מאוד ולכן לא-אפשר שיוטר עותקים; זאת שהגבولات הטכנולוגיות בין המופעים השונים שלה מתュemannים והופכים את הגדרת השוקים ואת מימוש מדיניות הפיצול למסובכים.

לצורך זה, כדי לבדוק מה מצבה של התעשייה היום, היכן הכשלים וכיוצא ניתן לתקן אותם. בדיקה כזו תאפשר גם הערכה של החלטת הממונה שניתנה היום.

דיני תחרות ושוק העיתונות באירופה ובארה"ב

ביסוד ההגנה על התחרות בדיון ההגבלים העסקיים עומדת התפיסה שלפיה תחרות היא מצב אופטימלי של כמות, מחיר, איכות ותנאי אספקה. מצד שני, הקולות שנשמרו ביום האחרון למן אישור המיזוג של "מקור ראשון" עם "ישראל היום" התייחסו לחופש ביטוי ועיתונות. יש שהגדילו לעשות וקרוואו לאפשרות שהמיזוג לא יאשר "סתימות פיות". השאלה שהונחה לפתחו של הממונה על ההגבלים העסקיים היא, לכן, האם יש להתחשב רק בשיקולי תחרות כלכליים בלבד עצמה, וזאת שיעסוקת בתמחיר תחרותי של המוצר שמכרים בעלי עיתונים ואטריו תוכן לציבור או למפרסמים, או שיש להתחשב גם בשיקולים של גיון הולם ופלורליזם בשוק העיתונות.

כדי להתחיל בכך שבחוק ההגבלים שלנו לא קיימת התמודדות עם הסוגיה הזאת. האפשרות היחידה למגר ריכוזות בעיתונות היא דרך דיני התחרות הכלכליים, אלה שמסדרים את תנובה ואת שופרסל.

חולקת גליונות "ישראל היום", ירושלים, 4.1.11 (צילום: מרים אלסטר)

לעומת זאת, במדינות מערביות רבות יש חוקה ייחודית לצורך פיקוח על מיזוגים בתעשיית העיתונות. חוקיקה כזו עשויה לבוא לידי ביטוי בשתי דרכים: הדרך האחת היא הרחבת רשות הפיקוח של דיני התחרות על מיזוגים מעבר לרמה החללה על תעשיות אחרות (בහיבט של אחזקי השליטה בשוק, התפוצה הכוללת או גובה המחיר של החברות המתמזגות). הדרך השנייה היא יצירת חזקה שלפיה כל מיזוג בין אמצעי תקשורת הוא אסור, למעט אם יש בו אינטרס ציבורי, ולא ההפרך כפי שנקבע בחקיקת התחרות הרגילה.

הסדרים האלה קיימים בגרמניה, בריטניה, צרפת ואיטליה, לא בהכרח מדינות אנטי-דמוקרטיות. לדוגמה, החוק האיטלקי קובע הגבלת שליטה של חברת עיתונות ל-20% בשוק העיתונות הארץ-50% בשוק העיתונות המקומי. ההסדר הצרפתי קובע כי

חברה השלטת על עיתון יומי אינה יכולה לרכוש עוד עיתון יומי שיעללה את שליטתה אל מעבר ל-30% בשוק העיתונות הארץ-ישראלית. בגרמניה הסדר הכללי ביחס למיזוגים קובע שנדרש אישור כמשמעותו ישיג שליטה העולה על 30%, למעט אם המחזור הכספי שיוצג מן המיזוג אינו מגע ל-250 מיליון מארק. הדינם הייחודיים לעיתונות יוצרים חירג שלפי מי שלוט ב-30% משוק עיתונות גיאוגרפי מסוים יctrיך אישור גם אם מדובר במחזור של 12.5 מיליון מארק בלבד, דהיינו, החלק ה-20 מן הגבול הרגיל.

יש גם מדיניות שבahn פועלם הסדרים מיוחדים שעוקפים את דיני התחרות כמפורט בעיתונים, כמו שנעשה, כן, בחוק אמריקאי משנת 1970 שעוסק במיזוג של שני עיתונים ייחדים בתחום עיר – *Newspaper Preservation Act*.

דיני התחרות ופלורליזם בעולם ואצלנו

בעוד שמדינות אחרות כן רואו לנכון להתייחס באופן מיוחד לשוק העיתונות בתחום דיני התחרות, בישראל שימוש בדיני התחרות הכלליים נתפס כלל מספק לצורך השגת המטרה של פלורליזם רعيוני בשוק העיתונות.

העדר קביעה מפורשת בתחום חוק התחרות עצמו בדבר הצורך להתחשב באינטראcitivo הצוררי של מגוון דעתות ו"shit" הציבורי של פוליטי מישמי החקק להתחשב בו

ראשית, משום שכינסה אל תוך רשות הפיקוח של דיני ההגבלים הכלליים מתבצעת במצבים של מיזוגים שהשפעתם על התחרות קיצונית. פגיעה בשוק הריעונות מתבצעת גם במצבים פחות קיצוניים, ונדרשת אפשרות לפתח על מיזוגים ברמה ביןלאומית, הבאים לידי ביטוי ביצירת רשותות עיתונות או שליטה על כמה אתרי תוכן או על עיתון ארצי ומקומי.

בישראל, למשל, חזקת מונופולין מוגדרת כ-50% שליטה בשוק (בהתאם לסעיף 17 לחוק ההגבלים, מיזוג הוא אסור אם ייצור שליטה של מעלה ממחצית השוק או הייקף כספי של 50 מיליון שקל). אילו היהה החוק שלנו קביעה שליפה בשוק העיתונות הרף צריך לרדת ל-30%, מתוך הבנה שנייה מתחברים תאומים אינם מספיקים אלא נדרשים שלושה, אדלסון (או "דיעות אחרונות") לא היו מגישים הצעה לקנות את "מקור ראשון", והדבר היה אפשרי רק בזכות אחריות להתמודד.

בניין "דיעות אחרונות" ברחוב מוזס בתל-אביב (צילום: יעקב נחומי)

שניית, משום שהעדר קביעה מפורשת בתחום חוק התחרות עצמו בדבר הצורך להתחשב באינטראcitivo הציבורי פוליטי מישמי החקק להתחשב בו. הגדרה מפורשת של אינטראcitivo ציבורי ככח הכלול מחויבות כלפי חופש ביטוי ומגוון דעתות פותחת פתחה להכללת שיקולים של חשש מפני סכירות מידע, אימוץ קו פוליטי של העיתון הרוכש וחוסם מוציאים לאור ועיתונאים. כמו כן היא דורשת להתייחס בצורה רחבה לחברת הקשר לשוק העיתונות כבסיס להכרעה אם להתריר או לאסור מיזוגים ורכישות בשוק זה.

כך למשל בחוק הבריטי, האינטראcitivo הציבורי ביחס לשוק התקון העיתונאי כולל את "כל העניינים שלפני הנסיבות נראים כרלבנטים, ובמיוחד הצורך בהציג מדייקת של חדשות וביטוי חופשי של דעתות". ב-*Newspaper Preservation Act*.

האמריקאי מוגדר "האינטרס הציבורי" שבシמור עיתונות חדשת מהרתוית ועצמאוית בדעתיה ודיווחיה בכל חלקייה של ארצות-הברית".

ואצלנו? בהחלטה שנייתה היום קובע הממונה במפורש כי הוא "מוסמך להתנגד למיזוג מקום בו מתעורר חשש סביר לפגיעה משמעותית בתחום או לפגעה הציבור הביטים של רמת מחירים, איכות או כמות. בדיקת עסקאות המיזוג לא עלתה חששות כאמור שמדובר במקרה התנגדות אליו במסגרת חוק ההגבלים העסקיים". לעומת זאת, הממונה לא שואל את עצמו בכלל אם מדובר בשוק ייחודי, ואם כן, מהי הייחודיות שלו.

ואכן, אם בוחנים החלטות של רשות ההגבלים ושל בית-הדין להגבלים עסקיים לאורך שנים בוגע לשוק העיתונות, מבחינים בנסיבות מופלת. גם כשהבר היה צריך להכריז על מונופול בשוק העיתונות ("ידיעות אחרונות" ב-1996), קבע הממונה כי הוא רואה צורך להשאר בד' אמותיו של חוק ההגבלים העסקיים וטען כי הסוגיה "מחיבת ברירת המוזמן התבנ' [...] לבל גלוש לשימוש לא-רפואי במרקם הפיקוח על הגבלים העסקיים ככל' שרת במאבקים שאיןם בגין האינטרסים המוגנים בחוק הגבלים".

כלומר, אצלנו ההחלטה מתכנסות לראייה כלכלית בלבד. בכלל, המלים "חופש העיתונות", "מגן דעת" או "שוק הריעונות" אין מופיעות בהחלטות רשות ההגבלים. הנה עוד כמה דוגמאות:

עיתונות מקומית ועיתונות ארצית: כמה פעמים הגיעו סוגיות של שימוש בכוח המונופולייסטי של עיתון ארכי כדי למנוע מזקומו שהעיתון חוץ בקרו, למשל כשקבוצת "ידיעות" ניסתה ליצור הורדת מחירים טורפנית או חלוקה בחינם של מקומות באמצעות כניסה מתחרים חדשים לשוקים מקומיים.

במקרה אחד בשנת 2000 טען הממונה על הגבלים שהפצת מקומות חינם צמוד לעיתונים הארץים של הרשות עלולה לשנות את יחסיו הכספיים בשוק המקומיים (ה"ע 2/96 הממונה על הגבלים העסקיים ב'ידיעות אחרונות', הגבלים עסקיים 3008136 (2000)) ומחייבת את יכולתם של קוראי העיתונים לבחור את חבילת סוף-השבוע העדיפה בעיניהם.

בבית-הדין להגבלים עסקיים הפרק את ההחלטה וקבע כי צירוף המקומון הוא "נווג מסחרי מקובל" שבו "הקשרירה מתחייבת לפוי טbum של דברים" והוא למעשה "מספר את החביללה העיתונאית" המוצעת לקוראים. ומה בדבר העובדה שהקוראים מקבלים מוצר עיתונאי הכספי כולם לאוטו סט של הגבלות כלכליות מצד בעלי העניין והשליטים בקבוצה? רק בית-הדין לא התייחס.

חינമוניים: קשה היום לזכור, אבל שלמה בן-צבי היה הראשון שחשב על חינמו לרכבת – "ישראל". אחרי שבן-צבי חתום על הסכם הפצה עם רכבת ישראל בשנת 2005, גם נוני מוזס רצה להיכנס למשחק וחתום על הסכם עם קבוצת "ישראל" להפצת חינמו מטעם דרך מערכת הפצתה שלה. ההסכם הזה הגיע אל שלוחנה של רונית קן, שהיא אז הממונה, כבקשת פטור מהסדר כובל לפני סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, והחלטתה הייתה לאשר אותו.

kan כתבה כי "שיתוף פעולה בין מתחרים בהפצת המוצרים עשוי לעורר חששות תחרותיים קבועים ומהותיים, בין היתר בהפצה משותפת טמון פוטנציאלי ממש לティום המחיר והכמות של המוצרים שייסופקו לשוק", ובכל זאת הרי שכן הבעייה אינה מתעוררת בכלל. מדוע? משום שמדובר בעיתונים המחולקים חינם. האם לעיתונים כאלה אין השפעה? תשאלו את איתן כבל ושאר התומכים בהצעת החוק האקטואלית לאסור על הפצת עיתונים חינם. למרבה הפתעה, בסוף ההחלטה kan מתנה כמה תנאים למתן הפטור:

"לא ידועו בין הצדדים או מי מטעם וכן לא יועבר בין הצדדים /או מי מטעם מידע כלשהו הנוגע לאיזה מהענינים הבאים: התנים בהם מסופקים שטחים פרטום, /או להתנהלות הצדדים או מי מהם מול פרסום, לרבות משרד פרסום או חברת מדיה; כל עניין הנוגע לתוכן העיתון, לרבות עניין הנוגע לתוכן פרסום פרטי של ידיעה מסוימת, היקף התכנים בעיתון או היקף סוג מסוים של תוכן בעיתון".

החשש של kan המתבטא בחלק הראשון של התנאי הוא מיצירת כוח עזף של בעלי העיתונים מול מפרסמים וחברות פרסום. כוח כזה לא נוצר לבסוף. להיפך, מאז ועד 2014 התפתחה ריכוזיות דואקה בתחום רכש המדיה, וعملות הירא בשוק רכש המדיה הגיעו לרמה שמסכנת את יציבותו של שוק התקשורות כולם (טלזיה ועיתונות כתובה אחד).

רונית קן, לשעבר הממונה על ההגבלים
העסקיים, יוסי זמיר

האם אפשר ללמידה ממקורה זה גם באשר למידת שיקול הדעת של הממונה וחוסר יכולת שללה להבין שאין באמת יכולת לנחל מעקב אחר החלטת תכנים או סכירת מידע בין או על-ידי אמצעי תקשורת? ומה הנזק שנגרם לציבור כאשר הממונה מחייבת החלטות מתוך קנה-מידה כלכלי בלבד לגבי שוק שעיקר קיומו אינם קידום ערכיים מסחריים?

עיתונות חרדיות: שוק העיתונות החרדית הוא שוק סגור, במובן זה שקהל הקוראים שלו לא ייחיף אותו בעיתונות החילונית. لكن התנגדו הממונה ובית-הדין כאשר הגיעה אליהם בשנת 2005 הבקשה של "המודיע" ו"יתד נאמן" לאחד את מערכות השיווק שלהם (הע 7008/2008 המודיע ויתד נאמן' הממונה על ההגבלים העסקיים ואחרים).

בבדיקות שערך הממונה הוא גילה שהמודיע ויתד נאמן אינם מתחברים ביניהם במשורר הקוראים, הויל והמודיע פונה לקהל קוראים המשתייך לזרם החסידי, ואילו "יתד נאמן" פונה בעיקר לקהל קוראים המשתייך לזרם הליטאי. אף יותר החשש מפני השפעת המיזוג על המפרסמים. בית-הדין לא השתכנע שהמיוזג יגרום להורדת מחירי הפרסום, וכותב: "הදעת נותנת כי הם יהיו גבוהים יותר. בכל מקרה, לא ניתן ואין זה מעשי לפך על מחירי המבוקשות לאורך זמן".

ואני תוהה: אם זה כך לגבי מחירים, האם הגינוי לחשב שמעשי לפך על היבט התוכני של שיתוף מידע בין עיתונים, כמו שראינו בהחלטה הקודמת? טוב עשה הממונה בחילטה הנוכחית כשהתהמך מקביעת תנאים בעניין שיתוף מידע בין "ישראל היום" ל"מקור ראשון".

בכל זאת – שוק הרווחנות

חשוב לי להזכיר: הראייה הכלכלית ה"טהורה" אינה הכרחית. לשון החוק בארץ אינה מביאה את שיקול דעתן של רשויות האכיפה לשיקולים תחרותיים-כלכליים בלבד. בהקשרים שונים, מונה החוק במפורש גם שיקולים כגון שיפורมาตรฐาน התשלומים של המדינה, מניעת פגיעה חמורה בעקב החשוב למשך המדינה ומונעת אבטלה כשיקולים שיש לקחת בחשבון. בנוסף לכך כולל החוק בסעיפים 9 ו29אعلاה של "טבות הציבור" כעליה שמטרתה להנחות את הממונה ואת בית-הדין בנסיבות להכריע בשאלת אם לאשר הסדר כובל או מיזוג בין חברות.

והנה ההוכחה שלי: אמנם דוגמה יחידה במינה, ובכל זאת – מנומקת ו邏輯ית ומכירה בичноיותו של שוק העיתונות. המדובר בהחלטתו של הממונה דרור שטרום בשנת 2002 להתנגד למיזוג בין בראון-פישמן תקשורת, השולטת בעיתון "גלובס", לבין "ידיעות אחרונות".

כאן, באופן ייחודי, נימוקי ההחלטה מזכירים במפורש "חיבור של קבוע בין מעט צומתי השיליטה החולשים על זרימתו של מידע לציבור הרחב של קוראי עיתונים יומיים בישראל", וכן בינם לבין תעשיית העיתונות נשאות על גבה את שוק הרווחנות והוא העורך הראשי לאספקת מידע לציבור; כי אין מקום רב לספק "בדבר השפעתה של ריכוזיות היותר על היכולת לתמוך ולהגביל את הסיקור העיתונאי לו זוכה הציבור"; ואיפלו, לא תאמין, כי "הוא מן המומלאים שאף צינו בפני כי מודעים הם לנטיית העיתונאי לרוח מקיסוי האינטרסים הכלכליים שלהם".

תנו דעתכם, באישור שנותן בית-הדין להגבלים עסקיים להחלטתו של שטרום, שוב לא בא זכרם של הביטויים האלה (בש"א 916/03, ה"ע 8002/03, בראון-פישמן' הממונה על ההגבלים העסקיים).

והערת אגב: הידעתם ששאגת החיבור של קבוצת בראון-פישמן להיפטר מן המניות העודפות שלה ב"ידיעות אחרונות" לא באה לידי סיום עד סוף 2011? הידעתם אז

מו"ל "גלובס" אליעזר פישמן (צילום: משה שי)

פנתה בראון-פישמן לבית-הדין להגבלים עסקיים בעטונה שהיא בכלל לא צריכה למכור את המניות כי המצב בשוק העיתונות השתנה לגמר, ובכלל אין בו חסמי כניסה – ראו כמה בקהלות חדר "ישראל היום" לתוך השוק?

לא ידעתם? אולי כי זה לא היה כתוב ב"ידיעות אחרונות" וגם לא ב"גלובס". השופט נזהה בכך בבקשתה, אבל יחד עם זאת קבעה ש"galobes" ו"ידיעות אחרונות" אינם שייכים לאוטו שוק ואינם תחליפיים: תפוצתם של העיתונים היומיים רחבה לאין שיעור מזו של הכלכליים, וגם הפרטום בהם מיעוד לקהלים שונים.

ואכן, בהחלטתו היום הסכים הממונה גם הפעם לראות את "ישראל היום" ו"מקור ראשון" כעיתונים שאינם שייכים לאוטו השוק – אחד הוא יומון רב-תפוצה והאחר עיתון סוף-שבוע אלייטיסטי. ללא ספק, אם מדובר בשני שוקים, ההחלה קלה יותר. ובאמת, מעניין מה חשוב הממונה על השאלה אם "ישראל היום" היה מסרב לפרסום מודעה בגיןו לכך חם להומאים דתיים, כפי שמספרב "מקור ראשון" (ונקנו מכוח "חוק המודכנים")?

הצעה לסדר

הקשה של רשות התקורת להתייחס למאפיינים הייחודיים של שוק התרבות העיתוני והחשש מפני תהליכי ריכוזים בשוק התרבות הביאו את נשיא בית-המשפט העליון מאיר שмагר לנסות להבהיר את מרכז הcobד של ההתייחסות לעיתונות הפרטית אל המשפט הציבורי, ולקבוע בשנת 1995 כי "עלול להיות 'כשל שוק חוקתי' בו חוג מצומצם של בעלי שליטה מכתיבים ומעצבים את 'שוק הרעונות'. לשם כך מבקשים להקדים רפואה למכה ולמנוע את ריכוזות השוק" (בג"ץ 6218/93, ד"ר כהן, ע"ד, נ' לשכת עורך-הדין, פ"ד מט(2) 529).

תפיסה כזו הייתה מוגדרת כריקה – מאמר שבו הוא קורא לראות בעיתונות גוף "דו-לאומי", מעין ציבורי, שיחולו עליו מkeitzet דין בית-המשפט בדימוס אהרון ברק – לקרהת סוף שנות ה-90 הוכח היה מפני "ידיעות אחרונות" וכוח השוק המונופוליסטי שכבר; אחר-כך מפני "מעריב" בשליטת נוחי דנקנר בידי הפירמידה והזוהר שלו; היום, מפני איל ההימורים השולט בעיתון החינם "ישראל היום".

השאלה היא אם הגישה הزادה, עם כל הפיתוי הנורמטי שיש בה, היא פרקטית. האם בית-המשפט העליון או הממונה – כגוף שעירף פעילותו במקבץ אחר עסקים ורשומות חשבוניות – יכולו להאל מעקב הנוגע לשרשרת קבלת החלטות התוכניות בתאגיד עיתוני? התשובה לכך היא בעניין שלילית. דווקא בשל כך יש למנוע מעצים ריכוזים ברמות נמוכות יותר מאשר המקובלות בשוקים כלכליים אחרים.

נשיא בית-המשפט העליון לשעבר, אהרן ברק (צילום: מרום אלטמן)

יש להתחיל לחסוב על הוספת פרק מיוחד לתקין הגבלים העסקיים, שיכלול התמודדות עם תהליכי ריכוזות בתעשיית התרבות העיתוני. ההסדר צריך לכלול סעיף מטרה שיקבע באופן מפורש כי מטרת ההתייחסות המיוחדת לתעשיית התרבות בתקן דיני ההגבלים העסקיים היא האינטגרה הציבורית בשימירה על תעשיית עיתונות עצמאית, תחרותית, מזוננת, מגוונת ופולורליסטית. הוא צריך לקבוע הגדרת מונופולין ייחודי לשוק העיתונות, שבהתאם לה ייחשב כחזקת מונופולין ריכוז של

יותר משליש מכלל השליטה בשוק העיתונות. לעומת זאת, באשר לחברת העוסקת בעיתונות, שליטה על 30% מכלל השוק תהיה בבחינת חזקה לעמדת שלטה.

אפשר לקבוע עוד שני שחקנים המחזיקים במצבם למעלה מ-50% ייחשבו כמנופול, או לקבוע צורך באישור במצב של רכישה של מעל ל-10% מנויות תאגיד השולט על עיתון יומי בעל תפוצה ארצית על-ידי תאגיד השולט גם הוא על עיתון או אתר תוקן, וזאת ללא תלות בנסיבות המתמצגות ולא תלות בשאלת ההשפעה העסקית שיש לרכישה עצמה.

יש גם צורך להקים חזקה שלפיה כל הסדר בין חברות השולטות על עיתון יומי בעל תפוצה ארצית לבין כל חברת העוסקת בתוקן עיתוגני בכל מדיהם בהפקה, בהפצה או ביצירת תוכנים ייחשב הסדר כובל. קביעה כזו תחייב את אישור בית-הדין להגבלים עסקיים להסדרים בתחום התקשרות ותאפשר לפكه על המשך תהליכי ריכוז ובעלות צולבת בתחום התקשרות, גם מכוח דין התחרות.

ולסימן, פוליטיקה

כדי להתייחס לעניין נוסף, והוא הלחצים הפוליטיים על הממונה – בין באמצעות קריאה ציבורית לשר הכלכלנה נפתלי בנט לחוץ על "הפקיד שלו", ובין באמצעות עצומות שחתומים עליו חבר-כנסת ואנשי ציבור. הרשות להגבלים עסקיים נחשבת אי של עצמאות ומڪצועיות בתחום השירות הציבורי. גם אם הייתה יכולה לעשות יותר בנושאים שונים (ובכלל זה למשל בסוגיותعمالות היתר בשוק הפרטום, שיש לה השפעה לא פחות גדולה על חופש העיתונות מאשר לבניין התקשרות), היא עדין לא הושחתה בידיים החטטניות של פוליטיקאים מטעם.

אחד הלחצים שאפשר ללמידה מההנחות המלאכותיות של עורך 10 הוא שהמחair של הצלת הארץ היה דרדור רגולציה הטלויזיה בארץ לאבדון. אין שום צורך להפוך את "מקור ראשון" לזרע של תהליכי פוליטיזציה ברשות להגבלים עסקיים.

הדבר המעניין הוא שבידינו להקמת רשות התקשרות המאוחדת – "ברית המועצות" של השידורים המסהוריים, שתיהיה, כמובן, יחידת סmarketing במשרד התקשרות – שב侮辱ה הטיעון שלפיו גם יחידת סmarketing יכולה להיות עצמאית. הנה, תראו את הרשות להגבלים עסקיים.

עוד על הממונה על הגבלים ועסקת "ישראל היום" – "מקור ראשון"

הממונה אישר את אדלסון

הממונה על הגבלים העסקיים אישר את רכישת "מקור ראשון" על-ידי שלדון אדלסון – ללא תנאים מגבלים: "חלק הארי של קוראי 'מקור ראשון' נחשף ממש לעיתון 'ישראל היום'. בהתאם, נמצא כי התמryץ של 'ישראל היום' להשפיע לרעה על התכנים של 'מקור ראשון' אים מובהק מספיק"; אושרה גם רכישת "מעריב" על-ידי אל עוזר: "הבדיקה העלתה כי חלקי המטרפ' של 'מעריב' ושל 'סופה השבוע' ו'ישראל פוסט' בתחום העיתונות קטן יחסית".
כתב "הען השביעית" | 30.04.2014

על מה ממונה הממונה

כמה שבדות והסברים בנוגע לבדיקה הממונה על הגבלים העסקיים את רכישת "מקור ראשון" על-ידי "ישראל היום"
אלעד מון | 29.04.2014

בשם חופש הביטוי

מדוע לא חתמתי על עצמת התמיכה ב"מקור ראשון".
עודי בנדמן | 28.04.2014

נספח 6

פרוטוקול הישיבה

מיום 9.4.2014

(לשונית "הגנץ"

של

אתר העין השביעית)

מיום 22.5.2018

עורך התרשישות: ליאור קרול

נושא: מיזוג מקור ראשון – ישראל היום

תאריך הפגישה: 09/04/14

שעת הפגישה:

משתתפים חיצוניים:

בן ברדיציג (נאמן מקור ראשון), שלום גולדבלט (מפרק), הילה,
[REDACTED] (ישראל היום)

ישראל היום) (ישראל היום)
* – צבוי י. לפ.ג. ה.י.מ.

משתתפים מהרשות: אסף אילית, אורן שרעפ, יונתן צויקל, גיא בר צור, צחי ברקוביץ', יפעת צבי,
ליאור קרול

שלום: אני ביקשתי את הפגישה, כדי שנוכלקדם את התהליך. החברה החזיקה 3 נכסים – אתר NRG, עיתון מקור ראשון ועריב. החברה נכנסת להליך בבקשת הקפתת הликיטים, קיבלנו את האישור, יצאנו להליך מזורן של מכزو ומכר. ההליך המזורן לא היה כדי למכור מחר אלא כי החברה מגיעה למצב שלא מלאה הינו עושים זאת לא הינו יכולים למכור דבר והכל הינה הולך. הנכסים הם קניין רוחני, אין נכסים פיזיים ממש בחברה. ביהם יש נעדר לבקשה, יאננו למכزو, יש 2 זכרים – ישראל היום זכתה בפעולות של מקור ראשון ואטר אינטרנט NRG, וגורוזם פועל ברכישת פעילות העיתון עריב או מה שנשאר ממנו. זיכון הפגישה נעדר מאוחר ואנחנו עובדים בכוח קצין ביהם, עומדים על סף חדלו פירעון של הקופה שכרגע ממומנת מפעילות שוטפת, אנחנו לא יכולים לקבל שום דבר מהרוכשים ללא אישורכם. אם אנחנו לא נצליח לקבל כספים ובחקדים נצורך לומר לעובדים שהם הולכים הביתה ולא ישאר דבר מהפעילות. אנחנו לא רוצחים להגיע למצב שהעסק יהיה מת. זה מה שעומד בינוינו כרגע בין העברת 2 עיתונים, שזה מעבר לנכס כלכלי. יש פה 2 דברים חשובים – אחד אלמנט היסטורי שלא פחות חשוב ציבורית, לפחות לגבי עריב וגם מקור ראשון, מעבר לזה עומדים מאחוריו הטיפור כ-500 עובדים. גם העובדה אנחנו נצרך לפטור אם לא יהיו החלטות בלוח זמנים – אנחנו עומדים בקצתה הצוק, מבחינתנו אנחנו רוצים לראות מה אפשר לעשות אם אפשר ובפנים מול פנים ולא במילאים. רוצים לראות אם ניתן בזורה המהירה ביותר כדי שנוכל להטיב עם כולט. זו מטרת הפגישה.

阿森: במקרים כאלה אנחנו משקיעים בזה את כל המשאבים, מעבור גם בחול המועד, הוציאנו דרישות נתוניות. אני אגיד לך הרוח נשבת – ב-NRG אנחנו לא רואים בעיתיות, לגבי עריב – על פניו נראה פחת בעיתתי ממקור ראשון וישראל היום. לגבי המיזוג של מקור ראשון וישראל היום אנחנו חשובים בדיקה יותר עמוקה. זה תחום ריכוז, שחקנים פשוטים רגול ואנחנו לא יכולים לאשר בלי בדיקה מעמיקה. לא אומר שלא נאשר אבל צריכים לבדוק. נכוינו בעבר כי יש לחץ לאשר ולא רוצים לעשות טויות. בדיקת יסודית לוקחת בד"כ חודשים אבל במקרה זה שבועות ולא ימים.

בן: שבועות זה בעיה.

אנחנו פה כדי למסות לשכנע אתכם שלא צריך שבועות. אוטם עיתונים שפושטים את הרגל זה כנראה אלה שתאשר להם לפחות – מעריב. הטראות מה עבר במרקם בהם הרשות נאלצה לאשר מיזוגים בין פירמות מתחזרות – אין דבר יותר רחוק מזה החיים בישראל היום. אנחנו בכל זאת רוצחים לשדר דחיפות ולקצר תהליכיים. על חלק מהדברים דיברנו/atmol, העשא את זה יותר מסודר. כבא כוח ישראל היום זו העסקה הראשונה שאנו מוגשים לרשות ההגבילים. ישראל היום שניתה את השוק הזה, השוק לא נראתה אותו דבר ולובה. היה פעם שהקן אחד, מונופול, לא הצליח להכניס תחרות. היו מחררים גבוהים, ישראל היום שניתה את הדינמיקה. יש היום יותר עיתונים יומיים מאשר בעבר. בשבועיים יש לנו רק עכשו כניסה של שחקן שלקח נתח שוק ממשמעותי בלי בעיה – סופשבוע. בשוק העיתונות היומית בשפה העברית יש היום תחרות יותר גדולה מזו שישראל היום נכנסו וームיזג לא משנה את מספר השחקנים.

אסף: אנחנו לא סופרים שחקרים, אם עיתון קטן קונה עיתון קטן זה לא כמו שעיתון גדול קונה עיתון קטן.

אלה דברי רקע, אנחנו הילכו על מה שהוא מchioץ לזרת הפעולות שלנו, שבווען שפונה למגור הדתי לאומי, זה משחו אחר גמרי ממה שאנו עושים. הילכו על מה שהוא שונה, מchioץ לשוק בו אנו פועלם. אם תרצו לתת לכם דוגמאות איך העיתונים נראים ואילו תכנים יש שם. אני מדבר אפלו ברמת הפרסומות,

למעריב לנער תהיה יותר חפיפה עם ישראל היום מאשר מקור ראשון. אם אני מבין נכון מה שטיריד אתכם זה מידת הרסן שישראל היום מטייל על מקור ראשון מבחן העלתה מחיר, פגעה במגנון, וזה השאלה למה לעשות את זה. התחריש הוא שחלק מהאנשים שייעזבו את מקור ראשון כתוצאה מהעלאת מחיר או פגעה באיכות ילכו לישראל היום. הקחל של מקור ראשון הוא קחל דתי, לא ליט אל דתי-דתי. יש קחל גדול, בין שלא מעוניינים בתכנים שיש בישראל היום. תכנים ופרסומות שלא מתאימות למשפחות דתיות, קבוצה שלא רוצה להיחשף לתכנים של ישראל היום. יש קבוצה נוספת שהיא יותר פתוחה לתוכנים הללו והיא במידה גדולה כבר היום נחשפת לתוכנים, חלק גדול מהם קוראים כבר היום את ישראל היום. לא כתהיליף אלא מוצר נשלים, בנוסף למוני שלהם, הם מקבלים בחינם אז למה שלא יקראו?

* הם קוראים עוד עיתונים, גם הארץ וכו' *

* יש כמובן שמדוברים את הארץ *

יש חשיפה ממשמעותית של קוראיי מקור ראשון לישראל היום כמו יתר העיתונים כי מקבלים אותו בחינם. אבל אם מישחו קיבל בחינם את ישראל היום ומוכן להוציא בכל זאת סכום כסף – cocci יקר אגב, ולשלט על מקור ראשון אז נראה לא מקבלים מה שצרכיס רק לישראל היום. אם ננסה לנתח מה נרווייה – לא רוצים להיחשף לתוכנים של ישראל היום והשאר נחשפים כבר לישראל היום. אסף: אתה מניח שלא יהיה שום שינוי. שיש שני קצוות – אחד לא יקרא ישראל היום לעולם, ואחד שחשוף כבר היום לישראל היום.

יש לי קבוצה גוזלה שלא מוכנה להגיע אליו ממילא כי התכנים לא מתאימים, ויש קבוצה שכבר חשופה אליו, אני לא מרוויח כלום.

* לא בהכרח עברו לישראל היום, יש מגוון עיתונים.

אני היתי מנסה להבין את הסוגיות שטירידות אתכם ולנסות לראות את התמונה הכוללת, ממה החשש?

אף: אני אפרט את החשש אבל זה מאוד מוקדם, צריך לסייע. אפשר לחלק ל-2 סוגים עיקריים של חששות. אחד כלכלי מיניסטרים – בד"כ מנתחים בתחום לנו כי אם קודם היתה תחרות בין מקור ראשון לישראל הימים ונחרו לגבוט מחיר מסוים במקור ראשון כדי לא לאבד לקוחות, אז אם ישראל היום קונה את מקור ראשון היא יכולה להעלות מחיר ובמצב קיצון כל הקוראים יעברו אליה, لكن בעצם לא מאבדים לקוחות כי אלה אותם בעליים. אם זה תחולף מאוד קרוב אז הם מתחרים ממש ולא מעלים מחיר, וכשנדי העיתונים תחת אותה בעלות אז מקסימים עליה מחיר ויעברו לעיתון השני שלו. ההנחה שעריכות להיבדק – כמה ישראל היום דומה למקור ראשון על הרצף. ככל יותר אנשים יעברו לקרווא ספציפית את ישראל הימים, כהה וזה יותר ענייני. דבר אחר שאנו בודקים זה בעצם כמה רוח אתה משיג מקופה של ישראל הימים מול קורא של מקור ראשון. נניח מצב קיצון שאתה מרוויח הרבה ממקור ראשון אבל לא מרוויח דבר מישראל הימים או זה לא משנה שאתה מחזק בישראל הימים כי לא הרווחת דבר. יכול להיות, למשל, שעשו תוכן להביא פלח שוק שעד עכשו לא היה לך, תוכל להביא מפרטים חדשים וכו' ואז יכול להיות מצב שיש לך תועלת להעיבר אנשים.

██████████ לכן אנחנו מעריכים על השאלה כמה יוסטו אם בכלל.

אף: זה ממשו שצורך לבדוק.

██████████ משפט אחד למען השכלה כללית. הזרה בה נקבעת עלות פרסום בעיתון זה לא כמו בטליזיה. שיטת התמיהר של עיתונים שונים מטליזיה, שם זה לפי רייטינג ואצלנו המחיר נקבע זהה.

אף: זה לפי החשיפה שלך והקוראים שלך. ככל שיש לך יותר קוראים באופן כללי כך החשיפה שלך יותר גבוהה.

██████████ אני יכול להדפיס ביום 240 וביום אחר 320 ומספר הקוראים לא משתנה.

אף: לפי התאוריה שלך אף אחד לא יעבור לישראל הימים אם מקור ראשון יסגור.

██████████ יש עוד **██████████**

*

אנחנו רוצים את העיתון כי הוא מקור ראשון, התchingינו לעובדים וכולם לשומר על הונדמיתם שלו, יהיה להם ערך משליהם וכו' למעט עניינים מנהליים כדי לחסוך בכספי כמו דפוס.

אף: הסוג השני של חששות זה באמת הנושא של ריכוזיות. העיתונות בישראל ריכוזית ועיתונים נסגרים. יש ערך לריבוי עיתונים, וכשיש שני עיתונים גדולים עט תפוצה רחבה, כשחט מתחילה לבלו עיתונים אחרים אנחנו בודקים האם הבעלים והעורק הראשי הזה משחו שכן משפיע על תכנים וכו' יכול לפגוע במגוון. בשני עיתונים קטנים כמו מקור ראשון ומערב מתוגדים יש פחות חשש אבל כשקיים שני עיתונים גדולים ואחד מהם רוכש עיתון קטן, שהוא חלק מן המגוון בשוק זה מעלה חשש. אנחנו לא מאשרים מיזוג שיש בו פגיעה בתחרות או בציבור, תחרות זה לא רק מחיר אלא מגון ואיכות. עיתונים זה משחו שיש לו השפעות כלכליות עיקפות. זה שיש לך עיתון יש לו משמעויות גדולות עיקפות, בחוק והריכוזות התייחסו לזה.

██████████ שוק הדעות הוא לא שוק כלכלי, הוא כולל עוד אמצעי תקשורת ולא רק עיתון, לומר שאפשר לעצור מיזוג כי פגוע בשוק הדעות.

██████████ אם אליו אזור הופך להיות המוביל של מקור ראשון הוא משנה לחולטיין את אופי העיתון.

אסף: יש גם את עניין הגודל, כמשמעותו גדול קונה קטן אנחנו נהייה יותר מוטרדים.

■ ■ ■ אסף: אם היו קונים תחנת רדיו אזרית גם הייתה אומר? גם פוגעים במאגרון.

אסף: אני לא חשב שהייתי אומר את זה, עיתון דומה לעיתון והוא זו לא. אנחנו מדברים על שוק העיתונות בו יש מגוון של עיתונים וכש��וק זה יורד המגוון זו יכולה להיות בעיה, לא דיברתי על שוק דעתות דמיוני אלא מגוון בשוק העיתונות.

שלום: אומרים מגוון ומתייחסים למשהו אחר. מה שאמר זה שם אתה שומר על מגוון אתה שומר על כתבות. נניח שיקנה מישחו שמאלני את מקור ראשון ואז לא תאשר לו כי יהיה שני עיתוני הארץ, נשמע לי מרחיק לכת.

אסף: אני אסביר איפה הגבול שלנו, אנחנו לא רואים את זה בסמכות שלנו או ביכולת שלנו לתקן את שוק העיתונות, אבל כשבעלים של עיתון גדול קונה עיתון קטן יש פה בעיה לא משנה מה הדעות שלו. עיתון קטן קונה קטן – המגוון יורד כי לא הרבה קנו גם ככה.

חן: מקור ראשון זה עיתון קטן, מה המשמעות בכלל?

חן: חס התחריבם בבהמ"ש לא לשנות את אופי העיתון.

אסף: זה לא אכיף, אנחנו מאושרים מיזוג לתמיד.

שלום: הפגיעה הזו מבחןינו לא לנשות לתפוס מישחו או לחשוב על השלב הבא אלא לסייע את העניין הזה כמה יותר מהר.

אסף: הסיבה שקפצתי היא שאני רוצה להבהיר לכם איך אנחנו חשובים על זה, אז אין פה שוק דעתות שהחלנו או משחו כזה, מה שכנן יש לנו – בשוק העיתונות רואים מגוון וכשיחסו גדול קונה קטן אנחנו רואים חשש לצמצום המגוון ונרצה לבדוק את זה.

■ ■ ■ הואיל ואתם מנהלים פרוטוקול אמרתי מה שאמרתי. התחרиш הזה בעינינו לא לגיטימי אבל נזכר עליו כי בעיניכם כן. ישראל היום הוא היחיד שההצעה שלו מאפשרת להשיג את זה שהעיתון יישאר כמו שהוא.

אסף: איך אתם רואים את הקניה של מקור ראשון והעתיד שלו?

* ■ ■ ■ מעבר מה שהתחייבנו בתזה ונודע לנו בבית המשפט שההצעה שבאה אחרינו דיברה על פחת עובדים שייקלטו. התחריבנו לקחת 90% מהעובדים, הבטחנו בע"פ חופש פעולה, חופש עיתונות, היישרות בירושלים – אולי נצמצם את המשרדים.

דבר שני – לא השתלטנו על מקור ראשון, הייתה

מודעה בעיתון על מכירתו, הוא לא מתחרה שלנו, הוא לא בשוק שלנו.

ראינו מודעה שהעיתון עומד למכירה. בדיקה עם שי שהוא עורך הדין שלנו.

* ■ ■ ■ לא מכוונים אליו בגל הקהל.

* ■ ■ ■ זה עיתון אחר לחלוtin, הארץ הימני, עיתון שונה לחלוtin שלנו, אנחנו לא רואים לעשות מהעיתון שלנו אותו והם לא רואים להפוך את שלהם שלנו, הבטחנו להם את זה.

* ■ ■ ■ אלה יהיו 2 מערכות נפרדות בכל הנוגע לתוכן. קודם כל יש מערכת כפולה – כתוב מדיני וכותב מדיני וכו', הכל כפול, לא הסתכלתי על רשימת העובדים דרך העיניים של סוג הכותבים אלא מי טוב ומה פחות – הזרמנות ל��חת רק את הטובים. גם לא הספקנו לעשרות דין דילגיניס. אני לא אומרת להם שאני לא לוקחת כתוב צבאי כי כבר יש לי, לא דרך המשקפיים האלה זה נעשה. את טוב טעם אתם מכירים? אין מצב שטיב

טעם יפרסם במקור ראשון. תפונה של פירות ים שמויפה בישראל היום – אין מצב שקוראי מkor ראשון ירצו לקבל דבר כזה. כתבה על שפים שמערבעים בשר וחלב – לא ניתן למקור ראשון. תפונות של דוגמניות – אני לא יכולה לשים תכנים כליה במקור ראשון. אני באה מבני עקיבא, מהמגזר הזה, יודעת מה זה מקור ראשון, יש שהוא מאד רגשי וקוראי מkor ראשון מחוברים למוצר, זה מוצר בוטיקי מאד איקוטי, אליטיסטי. אני

חוותת שאנו הרבה הרכבה פחות צחובים מזרים, אבל כתבים על האח הגדול וריטה וכו' וכל מיני דברים שמקור ראשון לא נכנסים אליהם. אם אני רוצה עוד קחל לישראל היום אז אני לא אלך למקור ראשון כדי לתת לו תכנים שלא עניינו אותו. מצד שני אם كنتיא את המקור ראשון אני חושבת שהוא אוכלוסייה טובת, אני רוצה לשמור עליה, אין הרבה אנשים שМОוכנים לשלט 100-70 שבחודש על מופע אחד בשבוע. אני יודעת מההקללה הקדומה אליו שכשהתחילו לערב תכנים בין מערב למערב הם נורא בעשו. התיחסתי לסוג המוצר ובקשר זה לסוג האנשים שקוראים. לומר שהאנשים האלה יעברו לישראל היום ברגע שייקחו להם את המקור ראשון זה לא נכון, זה קחל כל כך איקוטי ומוציאים כל כך שוניים שמחינת תוכן אם נקלקל בהם את התוכן הם ילכו ויחשובו טוב لأن הולכים. הם לא יעברו בכלל שהבעליה היא אותה בעלויות. בואו ניריך את הקחל. אין לא יכולה לערב את התכנים. במקרה הנפשות הפעולות כאן שהסבירו למשקיע מה זה מוצר הזה, אנחנו יודעים לבדוק לו מי זה הקhal ומה המוצר, הוא מבון בבדיקה מה קיבלו וכתנאי בכלל לצאת לרכישה זה להשאר זאת וזה שני גופים נפרדים לגמרי.

*
לעתון יש זה שהוא שווה, זה אומר שיש לו נכס. יזיעות ומעירב לא אמרו רק כמה הם מדפסים, זה הכל ניחושים. אנחנו חשבים קיבלו רשיימה, לא ראיתי דוחות כספיים, אבל גם הנאמנים אמרו לנו שזה מה שיש להם והם לא בטוחים. זה נכס.

אסף: אתה רואה שהוא נמכר אז כנראה שלא כזה נכס. מה הסינרגיה שאתם רואים?
*
אנסה להסביר. אנחנו יודעים מהל עיתון. אנחנו מכירים את העלוות של מנוי. אנחנו יודעים את העלוות של דפוס, יודעים שכיר עובדים וקיבלו בשלב הראשוני את שכיר העובדים הכלול, מספרים שהתעופפו באוויר, אתה לוקח את כל הדברים האלה שאתה מכיר, התקשרנו לשירות לקוחות של המקור ראשון ובדקנו כמה עולה מנוי, מידע גלי, ואז מה שנותר זה לשבת עם מחשבון כשאתה אומר שתעשהណאץ להגדיל את מספר המנוויים. אני יודעת כמה עולה לי להדפיס כי יש לי בית דפוס, אני יכולה לומר כמה אני חושבת שהיא מוכן לשלם לተפוץת הזו. ואז בשלוフ לממרי אני אומרת אפשר תוך סתם להביא את הדבר הזה לרווח, מספרי אצבע. ניסיתי לראות מה רמת הסיכון המקסימלית, כמה cocci הרבה שיכול לעשות לי. היו לנו כמה ימים בוודים להציג את ההצעה או בדבר הזה הענו לאינטואיציה שאנו מאמין בה כי מבוססת על קצת חישובים, בסוף כל האקסלים הגודלים תומכים במספרי האצבע שאתה שם. עשינו חישוב במספרי אצבע, אמרנו שהזוה יכול להגיע לאיזו וואז אותו, תהיה סינרגיה תפעלית בלבד בין העיתונים –

*
למן הפרוטוקול ציפי ואmir ואני באנו מהחייב טק, עד לפני 8 שנים.

אסף: אז איך התיחסיתם לא לפטר?

95-90% מהעובדים התחייבו לא לפטר כי צריכים אותם.

אמר: הרוב זה מערכת.

למען הפרווטוקול תסתכל על הפרסומות שלהם. זה לא מגע אלינו, אם אם תנובה מפרסמת אצלי ואצלו זה תכנים שונים לגמר.

המודל העסקי של מקור ראשון שונה למרי מישראל היום, אלו שני דברים שונים למרי. לכן כשאתה מדבר על זליגה זה כמעט חומרת סיניות גם בתוכן, גם במקור ו גם בקורסים. אם אני אפספס בתוכן אני אפספס את הקוראים וגם את הכותבים. אנשי העיתונות מאד נאמנים לערכיהם שלהם.

אסף: אנחנו מבינים שיש קהל טפכני למקור ראשון, תוכלו להתייחס לחשש של אותה בעלות מול 2 בעלים אחרים, השפעת הבעלים כן תחולל לאמצעי תקשורת. למה לא יותר נכון שני בעלים עם שני עיתונים!

זה גם היה במקרה עד עכšíו, לא הלכתי לחפש או להציג. שלום: התהלך הזה מסרבב את ההליך שלנו, עצרנו לא היה לנו מישחו אחר שלא קשור לעולם העיתונות והציג לנו הצעה, ולן השאלה טובות תיאורתיות אבל ברמה הפרקטית לא היה לי דבר כזה וכנראה גם לא יהיה, התוצאה של אי אישור שלהם או דמייהם כמו פוסט המשמעות היא שהעיתון יעלם למרי.

זה אפסי כי הולך להיות 2 אופרציות נפרדות למרי, הגישה

שלנו זה יפה וייתר טוב מכל העיתונים, אם הם לא היו מנסים להיכנס לאפיוזות מיוחדות לגודל

שליהם הם היו שורדים.

כרגע ההצעה היחידה שמנועת את הפגיעה במגוון זה ישראל היום. נזיה שזה החשש - בהצעות האחרות זה יקרה בכל מקרה. כשאתה מדבר על המשמעות שישrael היום וחזק ב-2 עיתונים מול שחקן אחר שיחזיק ב-2 עיתונים, מבחינת יכולת ההשפעה על הציבור – אז אתה צריך להכניס עוד שיקולים של השפעה על הציבור. בסופו שבזע יש דומיננטיות לדייעות אחרונות ביחס לישראל היום. זה לא דבר מדין, אתה צריך לבדוק עוד דברים שנוגעים להשפעה על הציבור, אחזקות נוספות בענף התקשורות וכו'. בrama הכלכלית חשוב

לנו על הניות הכלכלי שהוא היחיד שאנו יכולים לנהל סביב מודולוגיה שאפשר לדבר עליו. לדבר אחד "כטלפוניות על הסקר שהעברנו – חשוב להבין שיש פה 2 קבוצות, אחת שכבר קוראת ישראל היום ואחת שלא תקרא. [...] שלאו דוקא ילקו לישראל היום כי היו מוכנים לשלם כסף אז סביר שימצאו תחליף איקוני אחר. אותן [...] חופפים ב-TG מופיעים אצלנו כלkokות שלנו. כבר בסיטואציה זו התרחש הכלכלי של יאס הסטה משמעותית לישראל היום בעקבות עלית מחיר לא סביר. [...] מפט אחזור – העיתונאים האלה מסכנים, הוא יכול מהר להעביר להם שני שליש משכורת. עורך הדין שלי אמרו לי לא לנסות להעביר אפילו אגרורה כי זה יהרוס לי את העסק. שני שליש משכורת מתוקח [...] חודשיים, אנשים שאין להם הכנסתות אחרות. זה עיקר עובדותם. [...] עשרות אנשים יצאו לחיל"ת, לא קיבלו את השני שליש משכורת.

נספח 7

**מספר קטיעים מתוך מחקר
שטרם פורסם**

**"תהילה שוורץ-אלטשולר
ואסף ויינר**

**התמודדות עם ריכוזיות בשוק
התוכן העיתונאי-חדשוני
באמצעות
דיני הגבלים עסקיים"**

(המכון הישראלי לדמוקרטיה)

כיצד ניתן להתמודד עם תהליכי ריכוזיות בענף התוכן העיתונאי-חדשתי ועם השלכותיהם על רווחתם של צרכנים ואזרחים באמצעות דיני הגבלים העסקיים? זהה השאלה העומדת בסוד מסמך זה, בו נתמקד באפיוון בעיתת הריכוזיות של שוק התוכן העיתונאי-חדשתי ובמכשירים הרגולטוריים והמשפטיים להתמודדות איתם, בדגש על דיני תחרות ורגולציה מבנית-כלכליות. המחקר, על חלקיו השונים מיעעד לבחון את המצב הנוכחי, להאיר את הסכנות והנזקים הנובעים ממנה ולהציג פתרונות חלופיים ומשלימים להתמודדות עמו.

על רקע זה, מטרת המחקר הנוichi היא להציג מתווה להתמודד עם הצרכים החברתיים העכשוויים של שוק התוכן העיתונאי-חדשתי. המתווה אותו אנו מציעים מtabס על ההכרה בכך שתוכן עיתונאי-חדשתי הוא צורך חוני לדיליך הדמוקרטי ולכך מתחייבת הסדרה מבנית המתאימה למופיעינו הכלכליים והחברתיים הייחודיים. הסדרה כזו צריכה להביא בחשבון-non את האינטראקציוניים בנוגע להשפעת הענף על שוק הרעונות והדעות, והן את הרקע המסחרי העומד בסיס פועלותו של הענף – במטרה להבטיח את התחרותיות והמגון הנדרשים בו, כתנאי להגנה על אינטרסים צרכניים וחברתיים אחד.

פרק 5: מגבלות דיני הגבלים העסקיים הקיימים לטיפול ברכזיות של תחום העיתונות

כפי שתיארנו בפרק הקודמים, בסיסו ההגנה על התחרות בדיני הגבלים העסקיים עומדת התפיסה לפיה תחרות או תנאים תחרותיים הם אמצעי להבטחת מצב אופטימלי של כמות, מחיר, איכות ותנאי אספקה. עם זאת, לפעולות המסחרית בשוק התוכן החדשני-עיתונאי יש זיקה הדוקה גם לאינטראקציות רחבות יותר מאשר אלו של צרכי התוכן (כלקוות), ובראשם יעדים כל-חברתיים של פלורליזם וזרימה חופשית של מידע. על רקע זה, השאלה שמנוגנת לפתחו של המונגה על הגבלים העסקיים היא, האם בעת הפעלת סמכויותיו יש להתחשב רק בשיקולי תחרות כלכלית בלבד, וזאת שעוסקת בתמחיר תחרותי של מוצר שמקורם בעלי עיתונים ואתרי תוכן לציבור או למפרטים, או שיש להתחשב גם בשיקולים של גיוון פלורליזם וזרימה חופשית של מידע בשוק העיתונות.

מחלוקת זו באשר לגורמים הרלוונטיים לקביעת מידת ההתערבות השלטונית בפעולות שוקית-מסחרית מוכרת כמעט בין "אסכולת שיקAGO" לבין "הגישה הרב-ערפית". אסכולת שיקAGO מייצגת את העמדה לפיה השיקול היחיד בקביעת מידת ההתערבות הממשלתית בשוק התקורת הוא השיקול הכלכלי, ולכן גם בתחום התקורת יש להפעיל את אמות מידת כלכליות כגון יעילות עסקית, הבטחת רמה נמוכה של מחירים, צמצום הצברות הון פרטיו ושימוש יעיל בהו¹. לעומת זאת, הגישה הרב-ערפית גורסת כי בתחום התקורת יש לתת משקל גם לתוצאות לא-כלכליות לשם קביעת מידת האסדרה, ובפרט כי בתחום זה יש לאמן כללי תחרות

¹ <אזורchi, 23-22>

מהMRIים יותר, כגון איסור על החזקה צולבות בענייני תקשורת שונים – גם אם הגוף המחזיק אינו בגדר מונופול או בעל עמדת דומיננטית בשוק.²

עד היום רשות הגבלים העסקיים והמונה לקחו חלק מוגבל מאוד באסדרה המבנית של שוק התוכן העיתוני החדשוטי. ראשית, מרבית שיתופי הפעולה בתחום התשתיות והתוכן העיתוני-חדשוטי שנסקרו לעיל כלל לא הובאו לאישורו של המונה, ככל הנראה על סמך ההנחה שהסכם אלו אינם בין מתחרים במובנו הצר של החוק ולפיכך הם אינם מקימים חובה לבקש אישור. שנית, במקרים הבודדים בהם קיבל המונה החלטות הנוגעות לענף זה, עולה כי מאפייניו הייחודיים של הענף לא נשכלו על ידו באופן מלא, או שהתבצעו תחת התפיסה המסורתית המבינה בין שווקים עיתונאות המודפסת, המשודרת והמקוונות. שלישיית, הגופים המופקדים על אכיפת דיני התחרות בישראל (המונה, רשות הגבלים, בית הדין להגבלים עסקיים) ממשיכים ריסון עצמי מופלג ביחס לטיפול בצרכים החברתיים הייחודיים של תחום התוכן העיתוני-חדשוטי.³

בנוסף, מגבלה יסודית נוספת של דיני הגבלים העסקיים הקיימים בזיהוי וטיפול בצרכים החברתיים הייחודיים של שוקי מידע ותוכן עיתוני-חדשוטי בפרט, נובעת מכך שלרוב מדובר במוצרים "הינמיים" עברו הצרכו, כך שגם ריביזיות מוגברת אינה משפיעה תמהזר המוצרים. למעשה, ההתקדמות המסורתית של דיני הגבלים במחير, כאינטראס הצרכני המרכזי, עשויה להוביל למעטה לפיה ריביזיות או מונופולים בשוקים של מוצרים הינמיים איננה בעיה שדיני הגבלים העסקיים נדרשים להתמודד אותה.⁴

על רקע זה, הפרק הנוכחי מיועד לאפיין ולהעריך את דיני הגבלים העסקיים בישראל ואת הפעולות בידי המונה, ולבחון עד כמה המצב המשפטי הנוגג מאפשר לקחת בחשבון את המאפיינים הייחודיים הנוגעים לביעותיה של הריביזיות בענף התוכן העיתוני-חדשוטי עיתונאות ופגיעה באינטרסים הציבוריים של כלל הציבור – כצרכנים ואזרחים.⁵

בפרק זה נסקור החלטות של המונה על הגבלים עסקיים ושל בית הדין להגבלים עסקיים החל משנת 2002 ונראה כי אלו לרוב מתעלמות ממאפיינו הייחודי של ענף העיתונאות ומהאפשרות לשקלולם של הערכיים הייחודיים הקשורים בו במסגרת האכיפה של דיני הגבלים עסקיים.⁶ בכך הן ממחישות את הצורך בעיגון

² <אזרחי, 23>

³ דוגמה מייצגת לריסון-עצמם זה נמצאת בرتיעתו של המונה מהכרזה על "ידיועות אחראונתי", כמנופול בשוק העיתונאות הכתובה עד בשנת 1996, בה קבע כי הסוגיה "מוחייבת ברירת 'חמורן מן התבך' [...] לבל גலוש לשימוש לא-ראוי במרק הפיקוח על הגבלים עסקיים ככלי שרט במאבקים שאינם בגדר האינטרסים המוגנים בחוק הגבלים".

⁴ לתיאור וביקורת כלכלית של עמדה זו, ראו : Ariel Ezrachi & Maurice E. Stucke, eDistortions: How Data-Opolies are Dissipating the Internet's Potential (Rolinik, 2018)

⁵ כמפורט בפרק הקודמים, מאפייניו הייחודיים של ענף התוכן-העיתוני חדשוטי המחייבים התאמאה של דיני התחרות הכלליים הם, בין היתר: השפעתו הרחבות של שוק העיתונאות על הציבור כולו; חוסר היכולת של הצרכן להעריך באופן מושכל את המידע החדשוטי אותו הוא צריך; האינטראס של גורמים חיצוניים לשוק – כולל המסוקרים, להשפעה על אופן הסיקור ולעיטים אף לפועל להסתתרתו; החיפוי בסוג המידע המוצר על-ידי גופי תוקן חדשוטי הפעילים בשוקים שונים והשפעות החזדיות בין גופים אלו, אף כאשר הם פעילים בשוקים נפרדים; תמריצים לא כספיים לעברי העיתון; קשיי הישרדות המוגברים עבור גופים חדשתיים קטנים; זיקתה של פעילות הכתיבה והתקהיר העיתוניים להיבטים של יצירותיות וחשנות.

⁶ החלטות נוספות מהשנים האחרונות שניתן לבחון אותן מזוויות של האינטרס הציבורי בפלורליזום וזרימה חופשית של מידע לא נסקרו כאן מפהות וחסר מקום. ראו למשל : <להשלים!>

מפורש של סמכותו של הממונה ושל בית הדין לשוקול יעדים אלו, יחד עם הנitionה התחורתי הסטנדרטי. יחד עם זאת, נראה כיצד ערכיהם חוות-תחורתיים عمדו בסיס החלטות ספורות של הממונה ובית הדין הקשורות בענף, באופן ומחייב דוקא כיצד ניתן בכלל זאת לשקלל ערכיהם אלו כחלק אינטגרלי מהnitוחה התחורתי. בהקשר זה נטען כי גם ההחלטה הנסיבות הולכות בחשבון את מאפייניו הייחודיים של ענף העיתונות לקוות במידה מה ומשתמשות בטרמינולוגיה ובנימוקים שאינם מדויקים.

5.a החלטות שאינן לוקחות בחשבון מאפיינים חוות-תחורתיים

5.b החלטות חריגות הולכות בחשבון מאפיינים חוות-תחורתיים

5.b.1 התנדשות למיוזג גלבס - ידיעות אחרונות (2002)

לקראת סוף שנת 1999 החלה החברה בראון-פישמן (בעליה של עיתון גלבס דאו), בהילci הגדרת אחזותיה בידיעות אחרונות, אל מעבר לשיעור 25% הקבוע בחוק ההגבאים העסקיים כשיעור המקיים עסקת מיוזג החיבור בהודעה לממונה. לאחר דין ודברים עם בראון-פישמן הוגשה הודעת מיוזג לממונה, אשר הודיע על התנדשותו למיוזג.⁷

בחינת המיוזג אותה קיים הממונה בעניין זה הtmpqua בהשפעתו של השילilit האפשרית של המיוזג על שני שוקים מובחנים: השוק לאספקת מידע כלכלי בעיתונות היומית בשפה העברית ושוק תעסוקת הכתבים הכלכלים. במסגרת הנitionה אותו קיים הממונה, הוא הביע עדשה מעורבת ביחס להשפעתם של שיקולים חוות-תחורתיים על הפעלת דיני ההגבאים העסקיים. מחד, נקבע כללי ההגבאים העסקיים החלים על ענף העיתונות והם לאלו החלים על כל ענפי המשק, אך מאידך, הצהיר הממונה על החשיבות הרבה המיווחת לתחרות בענף העיתונות בשל תרומותה ל"שוק הרעיונות" והייתה צינור מרכזי לאספקת מידע חדשתי לציבור.

מספר עקרונות חשובים באו לידי ביטוי בתחום התנדשות הממונה למיוזג, המאפשרים להלץ את השיקולים הכלכלים הכלכלים והឱוחדים הנדרשים בעת הפעלת דיני ההגבאים העסקיים בתחום העיתונות על מאפיינו המבנאים הייחודיים:

5.b.2 חליפות ההייעוץ: הגדרת שוקים רחבה (עיתונות כללית או עיתונות כלכלית)

5.b.2.1 השפעתו של עיתון קטן על השוק מעבר לגודלו היחסי: הבחתת תחרות ויצירתו

⁷ הודעת הממונה על הגבלים עסקיים 3015790 "nymki החלטה בדבר התנדשות למיוזג בין: בראון-פישמן תקשורת בע"מ ידיעות אחרונות בע"מ (20.10.2002) <http://www.antitrust.gov.il/files/5546/503009239.pdf>

5.ב.ג. כשל מידע בשיקולים ייחודיים לבחינת ריבוזיות באמצעות התקשות

בהתלטה זו, הממונה לא הסתפק בתיאור החששות התחרותיים-כלכליים כעליה למניעת המיזוג, אלא התייחס גם ל-"כשלי המידע" העשויים להיווצר בענף העיתונות כתוצאה מהמיזוג, אשר מכוון באינטרסים העסקיים של העיתון. בכך הממונה סטה מהתפיסה ה"קלאסית" בוגע לתפקידו - להגן על השוק מפני היוצרות כוח שוק, ופנה למנוע כשלי שוק מסווגים נוספים (כשל מידע במקרה שלנו), העשויים להיגרם כתוצאה מהמיזוג ומהתגברות הריכוזיות בשוק.

כשל המידע בענף העיתונות, גועץ לדעת הממונה בזוהות בעלי העיתון ובמטרת האינטרסים של כל אחד מהם, אשר משפייע על היקף ועומק הסיקור בעיתון.⁸ מדברי הממונה עולה כי זהות בעלי העיתון לא הטרידה אותו רק בשל השפעתה על התחרות, אלא גם בשל השפעתה על תכני העיתון והמידע המסתוקר בו. אכיפת תחרותית "קלאסית" בענפים אחרים, בנגדו לכך, אינה רואה בזוהות הבעלים שיקול רלוונטי, למעט מקום בו היא מביאה לבניה שוק לא תחרותי. בנוסף, הממונה ייחס משקל גם לנตอน המצביע על 62.9% מקוראי "גלוובס" ביום חול הנחשיים גם לעיתון דיעות אחרונות, כך שמתאפשר להם להשוו ולהצליב את המידע הכלכלי המסופק להם באופן תדר. התוצאה המופקת על-ידי קוראי גלוובס מהשוואה בין שני העיתונים, תיפגע במידה ושניהם יהיו תחת אותה בעלות.⁹

шиיקול זה אינו רלוונטי לנition התחרותי המסורתית, אך הוא בהחלט משמעותי מנקודת מבט של תיקון כשל המידע בענף: מפרשפטיבת התחרותית צרה, העובדה כי נתח כה גדול מקוראי גלוובס נחשפים גם לדיוקן אחרונות, מהוועה דווקא שיקול לטובת אישור המיזוג, היה והוא מצביעה על כך שני העיתונים אינם מהווים תחליף אחד לשני (קרי, אינם מתחרים). לעומת זאת, הממונה התייחס לכך כשייקול נגד אישור המיזוג, נוכח פגיעתו הציבור הרוב אשר קורא את שני העיתונים במטרה להשוות מידע. השיקול החשוב אותו הציג הממונה ביחס ל"כשלי מידע" – הערך של חשיפת צרכנים למגוון מקורות מידע בלתי-תלוים ושל הצורך בהצלבת מידע ממספר מקורות – הוא שיקול חשוב וראוי על פי אמות מידע כלכליות ודמוקרטיות. שכן כאמור, תועלת זו של ביקורת פנימית על העיתונות אינה רק מנת חלוקם של הצרכנים היישרים, אלא מוחצתת לכלן החברה.

⁸ לדין בחששות אלו כצדקה כלכלית ודמוקרטיבית לאסדרה יהודית של תחום התוכן העיתונאי-חדשוני ראו לעיל פרק 2.1-2.

⁹ בנגדו לכך, בעניין רכישתו של "מקור ראשון" על-ידי ישראל חיים, רשות ההגבלים העסקיים ראתה בנตอน דומה ביחס לחשיפת קוראי "מקור ראשון" לישראל החיים, הצדקה לאישור המיזוג, ראו בהמשך.

5.ב.ד העצמת ההשפעה על תהליכי קבלת החלטות כתוצאה ממיזוגים בעיתונות

המוננה תמייסם, אם כי לא בטרמינולוגיה הכלכלית הרלוונטית, להשפעות החיצונית של תוכן עיתונאי-חדשוני כלכלי על החברה בכללות ובמקרה זה, כוח השפעה על תהליכי החלטות בגין העסקי העשוי להטעם כתוצאה מהמיזוג:

"מידע הנוגע להסתפקידויות הכלכליות משווה ابن פינה בכל מקום בו נדרש אדם או עסק לקבל החלטות מושכלות בדבר התנהלותם הכלכלית. חשיבות המידע הכלכלי בקרב קוראי העיתונים בישראל התפתחה והתעצמה בשני העשורים האחרונים. מידע זה מהוות חיים. קל חשוב בתהליכי קבלת החלטות בעסקים ובmeshki בית."¹⁰

לכאורה, ניתן לתהות האם החוק בנוסחו הנוכחי, כמו גם המתודולוגיה המקובלת כיום לבחינת מיזוגים אפשריים למוננה להיזרש לשיקול זה שאנו נוגע לתחרות צרכנית במובנה הצר. עם זאת, אנו סבורים כי כאשר מדובר בתחום התוכן העיתונאי-חדשוני – השיקול בדבר השפעת המיזוג על עיצוב דעת הקהל הוא רואייה והכרחי. למעשה, זהו אינו שיקולزر לניטוח הכלכלי של שוקים ואסדרתם, כיון שהוא בהזנה מובהקת של שוק התוכן העיתונאי-חדשוני.¹¹ עם זאת, אנו סבורים כי יש להוסיף ולעגן בחקיקה שיקול זה, כחלק מפיתוח הקשי של דיני ההגבלים העסקים לטיפול ייחודי בתחום התוכן העיתונאי-חדשוני.¹²

5.ב.ג השפעת המיזוג על שוק הכתבים וחשש לפגיעה בחופש העיתונאי

המוננה לא הסתפק אך בבחינת השפעת המיזוג על שוק התוכן העיתונאי-חדשוני אלא גילה ריגשות גם להשפעותיו האפשריות של המיזוג על השוק להעסקת כתבים כלכליים. שוק זה, כרך קבוע המוננה, כולל חמישה שחקנים: "גלובס", "ידיעות אחרונות", "מעריב", "ביזפורטל" וקבוצת הארץ. על רקע זה בוחנת המוננה העלטה כי המיזוג מקיים חשש סביר לפגיעה משמעותית בשוק להעסקת עיתונאים כלכליים.¹³ פגעה זו ב הציבור העיתונאים היא פגעה העומדת בפני עצמה, הסביר המוננה, אך בעיקר פוגעת בתורה בציבור: "הידיעה כי חלק ממשועוט מהmarshot העומדות לעיתונאים כלכליים בעברית מרוכזת אצל 'גלובס' ו'ידיעות', צפואה להדריך עיתונאים במשמעותם עם חומרם

¹⁰ החלטה בעניין ידיעות-גלובס, עמ' 10 ("מידע הנוגע להסתפקידויות הכלכליות משווה ابن פינה בכל מקום בו נדרש אדם או עסק לקבל החלטות מושכלות בדבר התנהלותם הכלכלית. חשיבות המידע הכלכלי בקרב קהיל קוראי העיתונים בישראל התפתחה והתעצמה בשני העשורים האחרונים. מידע זה מהוות חיים. קל חשוב בתהליכי קבלת החלטות בעסקים ובmeshki בית").

¹¹ למשג החצנות בניתוח הכלכלי ודוגמאות להחצנות השיליות והחיבויות המאפייניות תוכן עיתונאי-חדשוני ראו לעיל פרק 1.ב.

¹² לדיוון בשאלת האם החקיקה הקיימת מתירה לשקל שיקולים ייחודיים לתוךן התוכן העיתונאי-חדשוני, ראו להלן פרק .7.

¹³ החלטה בעניין ידיעות-גלובס, עמ' 34 ("הקשר הנركם בין שני העיתונים מציב אותם כמעסיק ממשועוטי ביותר עבור עיתונאים כלכליים. סירות דלות העיתונים כלפי מי מהם, מוצמצמת לחופות בודדות את האפשרויות העמדים בפני עיתונאים כלכליים... ראוי לזכור כי כוחו של כוח מונופולי אינה פורתה מזו של המונופול וכי הפעלת כוח כזה צפופה להקטין, בסופו של דבר, את התפקיד או איכותה"). כפי שצין המוננה בchalutto, זהה גם העמדה הנוגעת בדיני ההגבלים העסקים האמריקניים.

הקשרים לקבוצת ידיעות אחרונות ולקבוצת פישמן, ועלולה לכונם ביתר שאת לצנורה עצמית של כתבות ידיעות עיתונאיות.

באופן כללי, יש לשבח רגשות זו של המונה להיבטים השונים בהם מיזוגים בתחום התוכן העיתונאי-חדשוני עשויים לפגוע בטובת הציבור מעבר להיבטים המוכרים של מחיר או כמות המוצר. גם מוביל להכריע בסוגיה העקרונית של דיני הגבלים העסקיים – האם השפעתו של מיזוג על שוק התשומות (להבדיל משוק הצרכנים) – מהוות שיקול מספק להתנגדות למיזוג, הרי שבמקרה זהה ההשפעה על שוק התשומות משלכה באופן ישיר על איות המוצר. או במילים פשוטות: בשוק התוכן העיתונאי-חדשוני יש לגנות רגשות להשפעתו של המיזוג על מידת החופש העיתונאי שהוא אפשר.שרה, חופש עיתונאי מיועד להבטיח, בסופו של דבר, את טובתו של הציבור.

5.ב. ביטול הכרזות המונופולין על ידיעות אחרונות והסכמי בלעדיות בהפעזה (2010)

בשנת 2010 הודיע המונה על הגבלים עסקיים רוניים קון, לבקשו של העיתון ידיעות אחרונות, על ביטול הכרזתו כמוניופולין בשוק העיתונות היומית בעברית.¹⁴ הכרזת המונופול, שהיתה בתוקף מאז שנת 1996¹⁵, בוטלה עקב הופעתו של עיתון "ישראל היום" בשנת 2007, והتبסותו כשהקן מרכזי שוק שהוגדר כ- "אספקת עיתון יומי בשפה העברית". לדעת הממונה, כניסה של ישראל היום כמתחרה לשוק זה שינה את פניו באופן ניכר והפחתה משמעותית את נתח השוק של ידיעות אחרונות אל מתחת למחצית מכלל האספקה בשוק, הנדרש לשם הגדרתו כמוניופול.

על-פי הودעה על ביטול הכרזתו על ידיעות אחרונות כבעל מונופולין, הבירה המונה לדיינות אחראנות כי התקשרויות בהסכם עם נקודות מכירה קמענאות של עיתונים, אשר תוצאתן ומסתברת היא בלעדיות למשה, מלאה או חלקית, של ידיעות אחרונות בנקודות שעוללה לדוחק מתחרה של ידיעות אחראנות מנוקדות מכירה,עשויות להיות הסדר כובל אסור.¹⁶

הבירה זו של המונה נחזית כลอקת בחשבן את מאפייניו הייחודיים של תחום התוכן העיתונאי-חדשוני, כמויחסים החמרה של אמות המידה התחרותיות הכלליות של דיני הגבלים העסקיים. אמנם, אין כאן אומנם אימוץ מפורש של מאפיינים חזץ-תחרותיים, אך מנקודת מבט תחרותית טהורה ספק אם ההבהרה המצוינת

¹⁴ רשות הגבלים עסקיים "ביטול הכרזה בדבר קיום מונופולין" (3.1.2010). זמין בקישור: <http://www.antitrust.gov.il/files/10168/Decision%207391.pdf>

הודעת המונה על הגבלים עסקיים על ביטול הכרזה של עיתון "ידיעות אחרונות" והודעה לדיינית על הגבלים עסקיים על הגבלים עסקיים על ידיעות המונה על גבלי מונופולין בשוק העיתונות היומית בעברית 5001551 (3.1.2010). זמין בקישור: <http://www.antitrust.gov.il/files/10168/01-2010.pdf>

¹⁵ «הפנייה להכרזה על ידיעות מונופול»

¹⁶ רשות הגבלים עסקיים "הודעה לעיתונות": המונה על הגבלים עסקיים הודיעו לדיינית אחראנות על ביטול הכרזה כמוניופולין בשוק העיתונות היומית בעברית" (3.1.2010). זמין בקישור: <http://www.antitrust.gov.il/files/10168/01-2010.pdf>. בנוסף, הובהר כי התקשרויות של ידיעות אחראנות בהסכם הנוגעים לפרסום, ואשר תוצאתן המסתברת היא כימי מפרסם או קבוצת מפרסמים יפרנסמו באופן בלעדי (בעיתונות כתובה) בידיעות אחראנות עשוות אף הן להוות הסדר כובל.

בהתודעה הממונה מוצדקת. האזהרה מפני עריכת הסדר כובל אגבי בין עיתון לבין נקודות הפעזה מתהיבת כמובן מהוראות סעיף 2 לחוק הגבלים העסקיים. עם זאת, מאחר ודיני הגבלים העסקיים מתמקדים בהסדרים כובלם העשוים להפחית את התחרות, ספק רב אם הסכם בלעדיות בין עיתון שאינו בעל מונופולין לבין חלק מנקודות המכירה אכן מקיים חשש לדחיקה של עיתון מתחילה מהשוק, אשר עומדות לרשותו מספיק נקודות מכירה חלופיות.

לכן, אנו מציעים להבין את הבירה זו של הממונה כນבطة רגישות לכך שהסכם מסווג זה, גם אם אינו עולה כדי אמות המידה הכלכליות-כלליות של "פגיעה בתחרות", עדין עשוי לפגוע בנגישותו של הציבור לערכיו מידע שונים. ההבהרה של הממונה מוצדקת לטעמו בשל השפעתם השלילית של הסכמים אלו על התחרות בשוק הרזיניות ועל הזירמה החופשית של המידע, ולאו דווקא בשל השפעתם על התחרות המסחרית בין העיתונים, כפי שניתן להבין מהטרמינולוגיה של הוודעת הממונה. כמובן, הבירה זו מוצדקת דווקא מזוית של "שוק רזינות" ומסמנת את האפשרות לשקלל את האינטרס הציבורי בזירמה חופשית של המידע בענף התוכן העיתוני ולמנוע התנהגות או הסדר המאיימים על מימושו.

3.g אפיון והערכתה של החלטות הממונה בתחום התוכן העיתוני-חדשוני

סקירה תמציתית זו של החלטות בית הדין והממונים לאורך השנים מספקת מספר תוכנות חשובות בנוגע למגבלותיהן של דיני הגבלים העסקיים הכלליים בטיפול בעניות הייחודיות של שוק התוכן העיתוני החדשוני.

לעתים, אי-שקלת המאפיינים הייחודיים של שוק התוכן העיתוני-חדשוני עשויה להתרחש כחומר-רגישות או מידע מספק ביחס לאותם כשי שוק יהודים המאפיינים מסחר במידע, ובתוכן עיתוני בפרק. כך למשל, ההחלטה בעניין אישור ההסכם-הקובל בין "ידיוט אחרונגוט" לבין "מגדלור" מדגימה את הקושי של ניתוח הגבלים העסקיים כאשר אלו נדרשים לבחון את שוקים דו-צדדיים, בהם ממילא נזקה של הריכוזיות אינה מתחבאים בהעלאת מחירים.

אולם, הממצא המרכזי העולה מסקירה הוא ש מגבלה המרכזית של דיני הגבלים העסקיים בזיהוי פגיעה המסתברת של ריכוזות תקשורתית בטובתו של הציבור אינה נובעת מטעות, אלא מדיניות.

רתיעה או ריסון-עزمי מצד המmons יעצמי הגבלים העסקיים מאיומץ ככל בבחינה רגישם יותר לשוק התוכן העיתוני-חדשוני ניכרת עוד מהחלטת הממונה משנת 1996,¹⁷ ובאה לידי ביטוי במלוא עצמתה גם בהחלטות שעסקו במיזוג חברות הכספיים מאוחר יותר. החלטות אלו מהשנים 2003-2002 כללו ביטוי מפורש לגישה לפיה דיני הגבלים העסקיים אינם נדרשים לטיפול בעניות הריכוזיות הייחודיות של שוק התקשורות. יתרה מכך, המונה הגביל לאם "צניעות מופלגת" ביחס לתפקידו בהקשר זה, וקבע כי סוגיות הריכוזיות הכלל-

¹⁷ "לבל גלוש לשימוש לא-רפואי במערכות הפיקוח על הגבלים העסקיים ככלי שרת במאבקים שאינם בגדר האינטרסים המוגנים בחוק הגבלים" <השלים ציטוט>

תקשורתיות אינה רלוונטית לדיני ההגבלים העסקיים, כל עוד היא אינה מחייבת באמות המידה הכלכליות של כוח שוק, קרי, ביכולת להעלות את מחיר השוק של מוצר ספציפי. למעשה, גם רתיעה מפורשת מפני שキלה שיקולים חזז-שוקיים, בהינתן החלטות מהשנים האחראנות מלבדה כי אלו גדרות התייחסות לערכיהם הייחודיים לענף התוכן העיתוני כגון מגוון או שוק הרעונות.

עם זאת, הסירה מלמדת על החלטות בודדות אשר כן גילו רגשות לאתגרים הייחודיים של הפעלת דין ההגבלים העסקיים בשוק התוכן העיתוני-חדשוני. למרות זאת, ויחד עם האתגרנו למגמה הגלומה בהן, גם ההחלטה הפסורה שלקו ביחסו בחשבו את מאפייניו וערךיו הייחודיים של ענף העיתונות לא נבעו מתוך משנה סדרה וקוורנטינה באשר למקומות של מאפיינים אלו בהחלטות הממונה ולאופן יישום הראו. למעשה, ההחלטה בעניין מיזוג גלובס וידיעות אחראנות היא דוגמה ייחודה לנitionה סדור המביא בחשבו את מאפייניו הכלכליים והדמוקרטיים הייחודיים של שוק תוכן העיתוני-חדשוני – אך כזו הממחישה את היתכנותו של נitionה זה חלק אינטגרלי מהגנתו התחרוטי.

על רקע החלטות שנסקרו כאן, ניתן לאfine את מגבלות דין העסקיים הקיימים – כמכשיר המשפטי המרכזי לטיפול בricsיות בתחום התוכן העיתוני-חדשוני המודפס והמקוון – בכך שהם אינם מותאים להתחשב במלוא מאפייניו הייחודיים של הענף והשפעתו על היבטים שונים של טובת הציבור. לעומת זו מהריפה נוכח החקירה המלמד כי הביצועים של ענף העיתונות אינם מושפעים אך ורק מתחרות במובנה הרוזה (פירמות הפעולות באותו שוק מוגדר היטב), אלא מהיבטים מבניים והתנהגותיים נוספים של הענף בכללותו. היבטים אלו, הנוגעים הן לשוקי מדיה ספציפיות והן לארגון של הענף בכללותו, משפיעים במידה רבה על ביצועי הענף ותרומתו לדמוקרטיה. לכן, לאחר ותעשיית התוכן העיתוני-חדשוני היא תנאי מקדים לתפקודה התקין של דמוקרטיה מודרנית, כשל בתעשייה זו פירושופגיעה בכלל הציבור – אשר בכוון של דין ההגבלים העסקיים לאתר ולמנוע.

פרק 6: משפט משווה – אסדרה מבנית יעודית לשוק העיתונות

רוב מוחלט של מדינות העולם המערבי, ובתוכן ישראל, נקבעו בסוגים שונים של אסדרות מבניות יעודיות להלכים שונים בשוק התקורת המשודרת, המבוססת על הצורך להסדיר את השימוש בתזרים בספקטרום האלקטרו-מגנטי, לאפשר זרימה חופשית ומיובנת של מידע ורعيונות בשיח הציבורי ולמנוע ריכוז של כוח תקשורת מוגזם בידי מעטים. עם זאת, אסדרה זו חלה במרבית המדינות על תעשיית השידורים (רדיו וטלוויזיה) בלבד, על-ידי רגולטור יעודי המונה גם על היבטים אחרים של השידורים.

אלא שהחשש מכשל ב"שוק הריעונות" ומתווצאותיו, מתקיים במידה שווה גם ביחס לעיתונות שאינה משודרת. על-כן, אסדרה מבנית של ענף השידורים בלבד, אינה מקיפה את הבניה במלואה. חסר זה הביא מספר מדינות לכלול במסגרת דיני התחרות הכלליים שלהן, הנוגעים לכל ענפי המשק, התיחסות ייחודית לאסדרה מבנית של כל ענף הtoutן העיתונאי, לרבות מדיה שאינה משודרת, מתוך הבנה שאסדרת הענף על בסיס קומי הדמיון שלו לשוקים מסחריים רגילים, אינה לוקחת בחשבון את מאפייניו הציבוריים הרחבים ובמטרה לאסדר את הענף תוך שימוש דגש על האינטראסים הציבוריים הייחודיים הנוגעים לו.

התאמת דיני ההגבלים העסקיים הכלליים לצרכים החברתיים הייחודיים של תחום התקורת והtoutן העיתונאי-חדשוני בפרט, עשויה להיעשות בשתי דרכים עיקריות: האחת, היא הרחבת רשות הפיקוח של דיני התחרות על מיזוגים מעבר לרמה החלה על תעשיות אחרות (בהיבט של אחזוי השליטה בשוק, התפוצה הכלולית או גובה ההון של חברות המתמזגות). השנייה, היא ייצירת חזקה שלפיה כל מיזוג בין אמצעי תקשורת הוא אסור לפחות אם יש בו אינטראס ציבורי, ולא היפך כפי שקבעה בחיקת התחרות הרגילה.

הסדרים כאלה קיימים במדינות מרכזיות באירופה. לדוגמה, החוק האיטלקי קובע איסור על שליטה של גורם אחד ביותר מ-20% משוק העיתונות היומית המודפסת או ביותר מ-50% בשוק עיתונות מקומי/אזורית.¹⁸ ההסדר הצרפתי קובע כי חברה השולטת על עיתון יומי אינה יכולה לרכוש עוד עיתון יומי אשר יעלה את שליטתה אל מעבר לשולשים אחוז בשוק העיתונות הארץ-ית.¹⁹ בגרמניה בתחום העיתונות מוחרים בחוק מכליל הבחינה הסטנדרטימ של דיני ההגבלים לטובת קביעת הוראות ייחודית להערכת ריכוזות בתחום זה.²⁰

אסטרטגייה דומה לטיפול בצריכים הייחודיים של שוקי toutן עיתונאי-חדשוני באמצעות קביעת הסדרים "יחודיים"-עו^קפים" את דיני התחרות הכלליים כאשר מדובר בעיתונים, אומצה אף בארץ הברית עם חוק²¹ *Newspaper Preservation Act* בשנת 1970. חוק זה קבע פטור מתחולת חלק מהוראות דיני ההגבלים העסקיים, ואפשר לשני עיתונים יומיים היוצאים לאור באותו איזור

Commission of The European Communities, Media pluralism in the Member States of the European Union,¹⁸ (16.1.2007)
http://ec.europa.eu/information_society/media_taskforce/doc/pluralism/media_pluralism_swp_en.pdf

¹⁹ שם.

²⁰ *Act against Restraints of Competition (Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen)* (ARC)

גיאוגרפי לאחד את הפעולות העסקית שלהם תוך שימור הפרדה מבנית ותחרותיות בין מערכות החדשנות שלהם.²¹

לצד סקירה כללית זו, פרק זה יעסוק בחוק התחרות הבריטי כדוגמא לתקיימות עסקית ומושכלת של דיני התחרות למאפיינים הייחודיים של תוכן העיתונאי-חדשוני. בנוסף, הניסיון המעשֵי שנזכר בהפעלתו של החוק בשנים האחרונות יכול לספק השראה לנקייטה בכלים דומים בדין הישראלי.

6. א. תעשיית התוכן העיתונאי בחוק התחרות הבריטי

בתחילת שנות ה-2000 העביר המחוקק הבריטי תיקוני חקיקה רחבים בדיני ההגבאים העסקיים (Enterprise Act 2002), ובתחום אסדרת התקשורת (Communication Act 2003).²² זאת, מתוך הכרה בכך שדיני התחרות הכלכליים אינם רגילים מספיק לביעותיה של ריכוזות בתחום התקשורות. הכרה זו הובילה לכך שחקיקת התקשורת עדכנה בפועל את כללי ההגבאים העסקיים וקבעה בהם הסדרים הייחודיים לטיפול בתחום העיתונות.

6. א. 1. סמכותו שלשר להתערב במיזוגים בתעשייה התוכן העיתונאי

עד טרם תיקוני החקיקה, דיני התחרות הבריטיים, בדומה לאלו בישראל, העניקו לשר הממונה על תחום התחרות (לרוב, שר המקביל לשר הכלכלת מדינת ישראל) את הסמכות להוציא "הודעת התערבות", בהליך עבודתה של רשות התחרות (Competition and markets Authority), כאשר הוא סבור כי מיזוג מסוים המונח לפניה הכרוך בהיבטים של אינטראס ציבורי המפורטים בחוק.²³ עד לחוק התקשורת של 2003, חוק ההגבאים העסקיים קבע רשיימה צרה של אותו "אינטראס ציבוריים" אשר פגעה בכך אפשרות לשר להתערב, כגון סוגיות של ביטחון לאומי או יציבות הכלכלת המדינית.

חוק התקשורת של 2003 עדכן את חוק ההגבאים העסקיים באופן המסמיד את הרש להתערב במידה ומתעורר צורך לבדוק את השפעתו של המיזוג בתחום העיתונות (press) על רמת הדיווק בדיווחי העיתונים המתמזגים; על מידת חופש הביטוי והמגון בכלל שוק עיתונות (לרבות שוקים מקומיים).²⁴ בוגע במידה המשוחררת (broadcast), מגדר החוק שלושה שיקולים אחרים: (1) הצורך במגוון של גופי מדיה עצמאיים

²¹ חוק זה זכה לביקורת רחבה מאז חקיקתו בטענה כי הוא מכשיר מונופולים ביחסות המדינה. כיוון, השפעתו של החוק היא זיהוה כאשר בפועל רק במסגרת מסוימת ערים בודדות קיימים עיתונים מקומיים עם הסכם פעולה משותפת.

²² חוק התקשורת משנת 2003 קבע הסדרים חדשים בכל הנוגע לאסדרת התקשורת (לרבבות הקמת שכנות רגולטורית חדשה – OFCOM), ובנוסף הכניס תיקונים עיקריים בחוק דיני התחרות שנחקק שנה קודם לכן.

²³ Chapter 2, Enterprise Act 2002

²⁴ סעיף 58 לחוק התחרות הבריטי.

The need for- 1. accurate presentation of news, 2. free expression of opinion; in newspapers. 3. The need for, to the extent that it is reasonable and practicable, a sufficient plurality of views in newspapers in each market ".for newspapers in the United Kingdom or a part of the United Kingdom

הפונים לקהל יעד מסוים; (2) הצורך בזמיןות של שידורים מסוגים שונים, אינטראקטיביים והפונים למונעך רחב של טעמים והעדפות; (3) חשיבותה של מהויבות מצד בעלי השיטה בגופי המדיה ליעדים ולמערכות המנהים את אסדרת תחום התקשרות, כפי שallow קבועים בסעיף 319 לחוק התקשרות (2003).²⁵

סיכום נוספת הנתונה לשר בנוגע ל związוגים בענף השידורים או העיתונות היא התגונת הליך בדיקה של השפעת מיזוג על האינטראקטיבי הציבורי בענף המדיה, גם אם הוא לא עומד ברף הסטנדרטי לבחינת המיזוג על-ידי רשות התחרות.²⁶ בעודו מספק לבדיקה מיזוג בענפים אחרים הוא מוחזק מכירות החוצה את רף ה-70 מיליון ליש"ט של החברה הנרכשת או הגדלת סך התוצרת של החברה המתמזגות מעבר ל-25% אחוז מההתוצרת הכלכלית בענף, השר מוסמך להתנייע בדיקה של כל רכישה בענף המדיה בה מעורב גופם המספק 25% אחוז ומעלה מספקת המוצר הארץית או בחלוקת בלתי זנich שלה באחד מענפים אלו, גם אם שייעור התוצרת המצרפי שלה ביחס לככל הענף לא גדול כתוצאה מהמיזוג (כגון רכישה של עיתון על-ידי אדם שלא פועל קודם לכן בענף).

6.א.2 מקומה של רשות התחרות הבריטית בהליך אישור מיזוגים בתעשייה העיתונאית

בדומה להליך הבדיקה הסטנדרטי, הליך בדיקת מיזוג בתחום המדיה והעיתונות מחולק לשלב הבדיקה הראשוני, המבוצע על-ידי צוות אחד בראשות התחרות ובמידת הצורך עבר לשלב השני, בו מתבצע ניתוח עמוק של המיזוג על-ידי צוות אחר של רשות התחרות, בנוסף לתקינות ההכרעות. עם זאת, כאשר עסקה בעלת פוטנציאל להשפעה על אחד מהאינטראקטיבי הציבוריים המתוירים בחוק עומדת על הפרק, השר רשאי להכריז על התערבותו.

הכרז שהר על התערבותו במיזוג הנוגע לתחום העיתונות או השידורים, ישמע צוות הבדיקה הראשוני ישמע את העורות הציבור בנוגע לאינטראקטיבי הרלוונטי (מלבד קבלת העורות הציבור בענייני תחרות) ויעביר לשר את עיקרי הדברים, זאת במקביל לרשות התקשרות הבריטית, Ofcom, שתעביר לשר את חוות דעתה בנושא. לאחר מכן, השר מוסמך להכריע האם על בדיקת היבט הציבורי של המיזוג להמשיך הלאה לשלב השני - המעמיק, בו יבחן צוות השלב השני את השפעת המיזוג על האינטראקטיבי הרלוונטי ויעביר לשר את המלצותיו בנושא. גם בשלב זה רשאית Ofcom להעביר את המלצותיה לשר, שהוא בעל סמכות ההכרעה בנושא.²⁷

broadcasting which (taken as a whole) is both of high quality and calculated to appeal to a wide variety of tastes and interests; 3. the need for persons carrying on media enterprises, and for those with control of such enterprises, to have a genuine commitment to the attainment in relation to broadcasting of the standards ;objectives set out in section 319 of the Communications Act 2003

²⁶ סמכות זו חלה רק בענף העיתונות והמדיה ובمיזוגים בהם מעורבת תעשיית נשק בריטית המספקת שירותים לממשלה.

²⁷ לסקירה בעניין זה, ראו U.K. Competition & Markets Auth., Mergers: Guidance on the CMA's Jurisdiction and Procedure (2014), https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/384055/CMA2_Mergers_Guidance.pdf

6.ג. הערכה

התרומה המרכזית של מקרה המבחן הבריטי היא במשמעות התבוננה לפיה דיני התחרות צריכים להיות מופעלים באופן רגש יותר מאשר מדובר בשוק התוכן העיתונאי-חדשוני. בכלל זה, מקרה המבחן הבריטי מציע קריאת כיוון באשר למתודולוגיה ושיטות שונות להערכת השפעות של מיזוגים בתעשיית התוכן העיתונאי – הן על היבטים של תחרות והן בהיבטים של מגוון בשוק הרעונות והמידע. אלו מפורטות במסמכים מדיניות רבים של הרשותות המוסמכות ומודגמות בחומר הדעת ומסמכים משפטיים שנערכו במסגרת הליכים ספציפיים. בשל קוצר היריעה לא סקרנו בפירוט את המתודולוגיות ושיטות הבדיקה השונות, הכוולות בין השאר ערכית סקרים לבחינת מרכזיות ערוצי התוכן השונים בדפוסי צrichtת המידע של הציבור הרחב, דירוגם על פני ציר אחד ווד.

בשל החשיבות המוחצת של העיתונות לדמוקרטיה, הבדיקות התקשו בהשפעת המיזוג על הפלורליזם בענף התוכן החדשוני בלבד והתעלמו ממעטם היחסי ונמחי השוק של אמצעי התקשרות בשאר סוגים התכנים המודפסים או הטלויזיוניים.²⁸ עם זאת, מקרה המבחן הבריטי מדגים כיצד ניתן לתרגם למדיניות את התבוננה הכללית לפיה יש לבחון את השפעתם של מיזוגים בתחום התוכן העיתונאי-חדשוני מכלול, ולא רק ברגע שהשפעתו על המדיום הספציפי בו המיזוג מתරחש. בבחינת ההשפעה על הפלורליזם בשני המיזוגים שנסקרו לעיל, הסכימו כל הגופים הרלוונטיים כי היא צריכה לכלול את כלל סוגים המדיה: מקוונת, משודרת וכתובה ולהיבחן לפי סוג המידע הרלוונטי: תוכן חדשוני ואקטואליה כלל-ארציתם. יחד עם זאת, ניתן משקל גם למידת החשיבות של המדיום ולהשפעתו על הציבור, כאשר נמצא כי לטלויזיה השפעה רבה במיוחד.

יחד עם זאת, משטר המיזוגים הבריטי, המשקיל את האינטרס הציבורי הרחב בנוגע לענף התקשרות החדשונית, אינו חף מקשישים.

ראשית, החוק קבע עקרונות כלליים, אך לא קבוע במפורש מה מהויהימוש של עקרונות אלו או על בסיס מה ניתן לקבוע זאת. הפרשנות השונה שניתנה לחוק על-ידי הגופים השונים מהזדהת את הצורך להגדיר במדויק את משמעותו של עקרון הפלורליזם ואת המשקל שייתן להיבטיו השונים באסדרת הענף. הקритריונים לאורם נבחן המיזוג והמתודולוגיה לבחינת התקיימות עדין לא התגבהה באופן מלא, אך למורות זאת, ניתן לומר כי בהלים השונים נעשה שימוש בכליים עמוקים ומשמעותיים, אשר יכולים לספק מענה אובייקטיבי ומדויק בהלים השונים. נראה כי חלק מהקשישים נועז בעובדה שטרם הצטברה מסה מספקת של מקרי מבחן שתצמצם את חוסר עתידים. נראה כי בוגדים ביחס לחשיבות העקרונות הרחבים שבחוק.²⁹ כך, ניתן לשער כי בוגדים להליכים שנסקרו, הליכי בדיקה עתידיים יתנו משקל גם להשפעתם הולכת וגוברת של מתוכי מידע (מנועי חיפוש למשל), על החשיפה של הקהל הרחב לתוכנים שונים.

²⁸ בוגדים לגרמניה למשל, שם אוחזוי צפיה נמדדים ביחס לכל סוגים התכנים בבחינת ריכוזיות המדיה, ראו Smith & Damian, Tambini, לעיל חע' שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת, עמ' 44.

²⁹ Smith & Tambini supra note 29

שנית, מカリ המבחן שנסקרו לעיל מאיירים את הביעיתות הכרוכה במערכות של כמה גופים רגולטוריים בהליך, על גישותיהם השונות, שאף היא תורמת להגברת חוסר היזדות, להארכת ההליך ולסרבolo. בכלל זה, ניתן אף להזיף את החשש כלפי מעורבותו בהליך וסמכות ההחלטה של השר, כאישות פוליטית, העשויה להימצא במצב של ניגוד עניינים שעה שהיא באה להחליט ביחס לאמצעי תקשורת.³⁰

שלישית, בחוק הבריטי חסרה במינוח התמודדות עם אופנים המביאים לריכוזות בענף או לפגיעה בזרימה החופשית של מידע, שאינם באמצעות מיזוגים, כמו הסכמים בין ערוצי תוכן שונים, פעילות עסקית טורפנית של ערוצי תוכן ושימוש בכוח מסחרי של גופים דומיננטיים בתעשייה התוכן בכללתה להצרת צינור המידע לציבור הרחב.

רביעית, חלק מהuilות המצוויות בחוק מאפשרות לשר להתנגד למיזוג, אך ורק בשל העובדה שהבעליים המועמד עשויו לנצל את העיתון שלא בהתאם לנורמות עיתונאות ולפגוע ברמת הדיקוק והאמינות שלו. הביעיתות בעילות אלו היא בכך שהן בוחנות את העסקה במבודד משאר הענף ולא את השפעתה על מבנה הענף כולו. בוחינה שכזו, מלבד העובדה מחוץ למומחיותה של רשות התחרות, מהייבותו עוסוק לגופו של אדם, על המגעים הברורים שבכך. התנגדות לעסקת רכש, אך ורק בשל החשש מפני דרזדור איכותו של העיתון, אףعشוויה שלא לעלות בקנה אחד עם ההגנה על חופש הביטוי. בנוסף, היא מבטאת תחירה לשוק דעתות מנהל ולא כזה המתנהל בחופשיות. כמו כן, מגבלת על סוג הבעלים שזוכים לרכוש אמצעי תקשורת, מפני החשש להשפעתם של השילilit עליון,عشוויה לצמצם באופן משמעותי את אפשרות המימון העומדת לאמצעי תקשורת ופוגעת בשוק על בעלותם. בפועל, על-אף העילות הנוספות שבחוק, שהיו עשוות להיות מופעלות במיזוגים שסקרנו, עילית ההתערבות של השר הייתה החשש מריכוזות בענף ולא החשש מפני השפעה שלילית של הבעלים העתידי.

בשים לב ליתרונות והחסרונות העולים מהזירה הבריטית, אנו סבורים כי יש לאמצז ממנה את מספר עקרונות מנהים. ראשית, יש לאמצז את האבחנה בין תנאי הסף לבדיקת מיזוג בתחום העיתונות לבין אלו הכהלים ביחס לכל ענפי המשק, בשל התובנה הכלכלית-חברתית העומדת בסיסה: החששות המנוימים בחוק בנוגע לענף המדיה שהוזכרו לעיל, כגון השפעת הרכישה על רמת הדיקוק והאמינות של העיתון, אינם נובעים דווקא ברמת הריכוזות בענף, אלא גם בזאתו של רכוש העיתון ובמרכז האינטראסים שלו. שנית, אנו סבורים כי יש לאמצז את הגישה אותה נקט המחוקק הבריטי, לפיו התנאי החלפי לבחינת מיזוג - רף מחזור המכירות, עשוי שלא לשקף את תפקידם וחשיבותם של עיתונים מקומיים עבור קהילות מקומיות, גם אם מחזור המכירות שלהם כעיתונים מקומיים, נושא מהרף הסטטוטורי.³¹

.Supra note³⁰

U.K. Department of Trade and Industry, Enterprise Act 2002: Public Interest Intervention in Media Mergers,³¹ Guidance Document (2004), available at, <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20100512144753/http://www.bis.gov.uk/files/file14331.pdf>

פרק 7: דרכי התמודדות במסגרת המשפט המצרי

הפרק הנוכחי והפרק הבא עוסקים במתן מענה למגבלותיהם של דין ה啻לים העסקיים בישראל בטיפול בבעיות הריכוזיות הייחודיות של שוק התוכן העיתוני-חדשוני. בפרק הבא נעסק ברפורמה הקיימת. נקדים ונאמר כי רפורמה כזו היא אפשרית להיוות פרוצדורה מושחתת, ולהתකל בחסמים שונים. יחד עם זאת, ניתן, בדיינו, להתחשב בשיקול של קידום תרומתו של ענף התוכן העיתוני לדמוקרטיה, עוד לפני שינוי הקיים.

בפרק זה נתאר כיצד ניתן לקודם את האינטראס הציבורי בקשר לענף העיתונות ולשקללו אותו במסגרת הליין קבלת החלטות, במסגרת הדין הנוהג ומוביל להיתלות באופן מוחלט בשינוי החוק. חלק מהצעותינו מתאגרות את הפרקטיקה הנהוגת של רשות הגבלים העסקיים או את הפרשנות של בית הדין לה.constraints עסקיים, אך לדעתיו הן תואמות את לשון החוק הקיים. חלק אחר מהצעותינו מהו שינוי מתון יותר במדיניות האכיפה של רשות הגבלים העסקיים ומטרתו להפנות את תשומת לבה ולהטיל זרcker על היבטים מסוימים בעבודתה, ולפיכך עשוי להתקבל על-ידייה בתרן קלות. בהצעות להלן, נלק מהקל אל הכבד, ככלומר, מההמלצתה הקרויה ביותר לפראקטיקה הנהוגת באכיפת דין ה啻לים העסקיים ועד להמלצת הרוחקה ביותר מהפרקטיקה הנהוגת, אף כי עדין בתחום מסגרת הדין הקיים.

7. א. נקודת מוצא פרשנית להפעלת חוק ההגבאים העסקיים דקיקים

נקודת מוצא להצעותינו במסגרת הדין הקיים, נזכיר כי נוסחו הקיים של החוק והסמכויות אותן הוא מKENNA לרשויות הפיקוח אין כולל רק את אמות המידה של "פגיעה בתחרות" אלא גם את אמות המידה של "פגיעה הציבור". בתחום המיזוגים, סעיף 21 לחוק קובע כך: "(א) הממונה יתנגד למיוזג חברות או יתנה אותה בתנאים אם לדעתו קיים חשש סביר כי כתוצאה מן המיזוג כפי שהוצע תיפגע באופן ממשוני התחרות באותו ענף או ייפגע הציבור באחת מלאה: (1) רמות המחרירים של נכס או של שירות; (2) איכוח נמוכה של נכס או של שירות; (3) הכמות המסופקת של הנכס או היקף השירות, או סדרות האספקה ותנאייה."

גם בתחום המונופולין נוסח החוק מוסיף לשיקול הכלכלי של "פגיעה בתחרות" גם את השיקול הרחב-יוטר של פגיעה הציבור. סעיף 29א לחוק קובע את החובה של בעל מונופולין שלא לנצל לרעה את מעמדו בשוק "באופן העולול להפחית את התחרות בעסקים או לפגוע הציבור". אליו מטרף סעיף 30 לחוק המסמיך את הממונה לפעול אם "כתוצאה מקומו של מונופולין או מהתנהגותו של בעל מונופולין, נפגעת התחרות בעסקים או נפגע הציבור".

בדומה, נוסחו של החוק קובע את החובה לשיקול את טובת הציבור גם בהקשרים של בחינת הסדר כובל ואישור. בכלל זה, סעיף 9 לחוק מורה כי בית הדין יאשר הסדר כובל או חלקיים ממנה "אם הוא סביר כי הדבר הוא לטובת הציבור". בהתאם, סעיף 10 לחוק קובע כי את טובת הציבור אותה יש לבחון, כולל את גם היבטים

כלכליים-תחרותיים כגון ייעול הבטחת אינטגרם או הורדת מחיריהם, הבטחת היצוא מספיק של נכסים או שירותים לציבור או מניעת פגיעה המורה בענף החשוב למשק המדינה.

על רקע זה, ניכר כי דיני הגבלים העסקים הנוכחיים כיום אינם מגבילים את רשות הפיקוח לבחינת ההיבטים הכלכליים הצרים של השפעה על מחיר או היצוא, אלא אפשריים (ומחייבים) לבחון היבטים רחבים יותר של פגיעה באינטרס הציבורי. בהקשר הדיון הנוכחי, ניכרת חשיבות רבה לבחינת השפעתם של מיזוגים, הסדרים כובלניים או מונופולין על אינטגרם התוכן העיתוני-חדשני, כאשר יש לראות בחשש מסיקור מוטה (או הימנע מהליקוי) כפגיעה באיכות המוצר.³² למעשה, בתחום החדשני-עיתוני זהה פגיעה שהשיבו שפה עולמה על הסכנה של עליה מיזוגים (או מסיקור) ובמיוחד בתחום הדיגיטל – בו מרבית המוצרים מסופקים ללא תשלום כספי).

כוחו של מונופול בענף התוכן העיתוני אינו מתחזק ביכולת להעלות מחיר בלבד. גם כוח ההשפעה של מונופול בענף זה יכול להיות מנוצל לרעה ולהביא לפגיעה משמעותית הציבור. יש לבחור בפרשנות שתגן על הציבור מפני מגוון הסכנות לציבור כתוצאה מקיומו של מונופול בענף, שהשיבו לא פחותה ואף עליה על הסכנה של עליה מיזוגים.

7.ב' פרשנות המושג של "פגיעה בתחרות" במסגרת חוק הגבלים העסקים הנוכחיים

7.ב.1 מהי "פגיעה בתחרות": פרשנות צרה ופרשנות רחבה

פרשנות מצמצמת מגבילה את משמעותו של המונח תחרות בדייני הגבלים העסקים לתחרות פנים-שוקית, ככלומר לתחרות ישירה ומידית בין אנשים ועסקים המספקים מוצריהם תחליפיים. במסגרת פרשנות מצמצמת זו, תחרות נתפסת-Amצעי להבטחת היעדים הכספיים הצרים של מחיר, היצוא ואיכות המוצרים אותו מספק שוק מוגדר.

לעומת זו, פרשנות רחבה למונח יכולה לכלול גם היבטים תחרותיים בייחסו פירמות שאינן פועלות באותו שוק המוגדר באופן מצומצם, ככלומר, מספקות מוצרים שאינם תחליפיים, אך בכל זאת מהוות איום מסחרי אסטרטגי אחת עבור השניה, באופן המכricht את שתיהן לשפר את מוצריהן (או לחדלוין, לפעול באופן אנטי-תחרותי). פרשנות זו למונח "תחרות" אינה חורגת מליבת ההסכם באשר לסטטוסה ותפקידה של האכיפה התחרותית הרגילה, שמטרתה לשמר לחצים מסחריים טבעיים בין FIRMOOT, בין אם הן פועלות באותו שוק ממש ובין אם לאו.

התיאחות לפרשנות כזו של תחרות נזנחה לעיתים על-ידי רשות התחרות. לעיתים מסיבות ענייניות, שהרי במרבית השוקים לא מתקיים תחרות בין-שוקית משמעותית או שתرومתה שולית (ואף ספקולטיבית ולא מיידית). לעומת זאת, אין מקום לנוכח פרשנות מרחיבה זו ככל שמדובר בענף התוכן העיתוני-חדשני, בו לרוב קיימת ישנה תחרות ממשית בין גופי תוכן חדשני הפעילים בשוקים שונים, גם אם מוצריהם אינם תחליפיים

³² לתיאור הפגיעה הצפואה של ריכוזיות באינטגרם התוכן העיתוני-חדשני, ראו לעיל בפרק 2-1.

אחד לשני. לאחר ותחרות מסווג זה תרומה רבה לצרכנים ולציבור כולם באופן מיידי וישיר עליה להיות במוקד האכיפה התחרותית.

בנוסף, השדה המסחרי אינו הבלעדי לתמرين של פירמות שונות בענף העיתונות להיאבק אלה באלה. לעיתים השדה הפוליטי או הציבורי (קרי, תחרות בשוק הרعيונות או תחרות על הפעלת כוח על דעת הקהל ומকבלי החלטות) הוא שטobile עיתונים שונים ליריבות. זאת, גם כאשר על-פי המודל הכלכלי הסטנדרטי עיתונים אלו לא אמורים להשפיע אחד על השני בשום אופן. לדוגמה, עיתונים המבודלים בהתאם לשען חברתי עמוק המונע כל לחץ מסחרי הדדי, עדין מגיבים או מושפעים מהנהלות עיתון היריב. הסיבה לכך היא המאבק הפוליטי-חברתי שברקע, ולא היריבות הכלכלית. בדומה ליתרוניותה של תחרות אפקטיבית ביחס לאמות המידה של מחיר או כמות, גם מובנה הרחב של תחרות בין עיתונים בשוק הרعيונות ישאיתם "למכור" את השקפתם, מביאה אותם לשפר גם את המוצר המשי שלהם. בכך, מביאה התחרות בשוק הרعيונות תועלת גם לצרכני העיתון, שננים מהSHIPOR באיכות המוצר בניסיון להגדיל את השפעתו, ניתן לכלול תחת המונח "תחרות" שבשוק, גם תחרות שמקורה אינו בשדה המסחרי, אך מביאה בסופה של דבר גם לשיפור המוצר עבור הצרכן. יתרה מכך, מאוחר ותוך עיתוני-חדשוני הוא טובי שלו החצנות על כלל הציבור – הרי שבוחנת ההשפעות של ריכוזיות והיעדר-תחרות בשוק הדעות היא הכרחית אף לשם קיומה של "פגיעה הציבור", לצד הפגיעה באינטרסים הצרכניים של איכות תוכן העיתוני החדשוני.

על רקע זה, אנו סבורים כי הגנה על ה"תחרות", כמשמעותה בחוק הקיימ, יכולה לכלול גם את מובנה הרחב של תחרות (קרי, תחרות בכוח ההשפעה על דעת הקהל ועל מקבלי החלטות בסktor העסקי והממשלתי), לפחות ככל שמדובר בשוק התוכן העיתוני-חדשוני. גם אם זו אינה הפרשנות השגורת של תחרות, הרי שהוצאה מסך האינטרסים הציבוריים עליהם מגן החוק Tabia לאובדן רכיב משמעותי בסך התמירים לשיפור המוצר שעיתונים נפרדים משיאים אחד על השני. לכן, אנו קוראים לרשויות האכיפה לגלות וגישה למנגנונים המורכבים של תחרות בתחום התוכן העיתוני, שאינה מתחמת רק בתיאוריה הכלכלית הקלאסית המתמקדת ביחסים שבין מתחרים ישרים. באופן מעשי, בוחנת השפעתם של מיזוגים, הסדרים כובלים או מונופולין על התחרות במובנה הרחב מהיבת לאתר ביוטיים ממשיים לתחרות זו במסמכים פנימיים של העיתון ובתכנים על גבי העיתון.

7.ב.2. התחשבות בטיעוני ייעילות במסגרת ניתוח התחרות בתחום התוכן העיתוני-חדשוני

כאשר נבחן הגבל עסקי או מיזוג העשויל לפגוע בתחרות, טענת הגנה המרכזית העומדת לצדים המבוקשים היא טענת הייעילות. כמובן, אמן התחרות עשויה להיפגע, אך הייעילות שהצדדים יפיקו כתוצאה מהמיזוג (וההנחה שיעילות זו תגולגלו על הצרכנים בדמות מחיר נמוך יותר) עולה על הנזק מהסקנה לתחרות.³³

³³ התיעולת הכלכלית המיוחסת למיזוגים או החזקות צולבות בתחום התקשורות מוגדרת לרוב כגידול ברווחה הכלכלית באמצעות מיצוי יתרונות לגודל ולהיקף, תיאום ממאי מחקר ופיתוח והפתת עליות עסקה. לשם, אזרח וגושן, לעיל הייש <>, בעמ' <>.

טענת ייעילות יכולה להישמע במגוון היבטים, גם כאשר המתרחשים מוחז לגבולות השוק המדובר (אלא שאנו בית הדין הוא המוסמך להתחשב בה).³⁴ מכל מקום, כאשר נדרש המונה או בית הדין לבחון טענת ייעילות, יש לגלות רגשות גם לפגיעה ביעילות בהיבטים נוספים המשפיעים מהמיוזג או ההסדר הכלכל, העשויה להתקזז עם הייעילות לה טוענים הצדדים. צמצום ההשפעה החיצונית החיובית מקיים הנפרד של שני גופי תוכן חדשתי על הציבור כחוצאה מיוזג, מהויה פגיעה ביעילות של הענף וברוחה המזרחית המסוכקת באמצעותו. לכן, יש לשקלל אובדן ייעילות זה יחד עם התרומה להתייעלותן של החברות מנוקות מבטן. יתרה מכך, גם במסגרת הניתוח הכלכלי של דיני תחרות מקובל שיקולים כלכליים של השאת ייעילות הם כבדי משקל, אך עם זאת יש לחת את הדעת גם לשיקולים כלכליים ארוכי-טווח התומכים בהגבלה ריכוזית, העשויים לגבר על השאת היעילות לטוח קצר.³⁵

³⁴ ראו למשל סי' 10(1) לחוק ההגבלים העסקיים המונה את "ייועל הייצור והשיוק" כענין אותו בית הדין להגבלים עסקיים נדרש לבחון את השפעתו של הסדר כובל על טובת הציבור. עם זאת, שיקול היעילות הוא רק שיקול אחד מני רבים אותו מונה החוק] לצד : " הבתחת היעוד מספק של נכסים או שירותים לציבור ; מניעת תחרות בלתי הולולה להביא להגבלה התחרות באספקת הנכסים או השירותים בהם עוסקים הצדדים להסדר, מצד אדם שאינוצד להסדר ; מתן אפשרות לצדים להסדיר להשיג אספקה של נכסים או שירותים בתנאים סבירים מידי אדם שבידי חילק ניכר של האספקה, או לספק בתנאים סבירים נכסים או שירותים לאדם שבידי חילק ניכר של הרכישה של אותו נכסים או שירותים ; מניעת פגעה חמורה בענף החשוב למשך המדינה ; שמירה על המשך קיום מפעלים כמקור תעסוקה באיזור שבו עלולה להיווצר אבטלה ממשית כתוצאה מסగירותם או ממצוות הייצור בהם ; שיפורamazon התשלומים של המדינה על ידי מצוצים היבוא או הוזתו או על ידי הגדלת היצוא וכדאיותנו.

³⁵ לשם, אזרח ווושן, לעיל ה"ש <>, בעמ' <>.

במחקר זה ביקשנו לבחן כיצד ניתן להתמודד עם תהליכי ריכוזיות בענף התוכן העיתונאי-חדשוני ועם השלכותיהם על רווחתם של צרכנים ואזרחים באמצעות דיני הגבלים העסקים. על בסיס אפיון הצורך ברגולציה מבנית של ענף התוכן העיתונאי-חדשוני וחיה מגבלת המכשירים והמשפטים הקיימים להתמודדות עם בעית הריכוזיות בו; הצענו מספר דרכי בהם ניתן לטיב את הפעלת דיני הגבלים בזירה זו. בכלל זה, המחקר הגידיר את אמות המידה על-פיהן יש להעיר ולטפל בעית הריכוזיות בתחום התוכן העיתונאי-חדשוני כמו גם דוגמאות למקרים קונקרטיים בהם דיני התחרות וגופי האכיפה שלהם נדרשים לשקלל את פגיעתם האפשרית של מיזוגים, הסדרים כובלים או מונופולין על האינטראס הציבורי או טובת הציבור. הצעותינו עשויות לעורר התנגדות מכמה ציונים. ראשית, ניתן לשלול את הלגיטימיות של התרבות רגולטורית על סמך שיקולים אמורפיים והנתונים במידה רבה לשיפוט ערכי. לטענה זו תוקף ממשי.³⁶ דומה כי טענה זו היא שהביאה את המחוקק הבריטי להעניק סמכות זו לשר נבחר, דבר שאיננו מציעים לעשות בתורות הפלורטיבית הישראלית הנוכחית. מענה אפשרי נוספת הוא במערכותם בהליך של גורמים בעלי לגיטימציה ציבורית רחבה יותר כגון בית המשפט או ועדת ציבורית מייצצת.

טענה נוספת היא בנוגע לשאלתCSI של הממונה ושל הרשות, האמורים על שיקולים כלכליים במובן הצר, לשקל שאלות רוחבות מנקודות מבט של הציבור הציבורי. מחקר זה הוא למעשה נסיוון להתמודד בדיקון עם נקודה זו ולהעניק לאינטראס הציבורי בגין לענף העיתונות תרגום למונחים כלכליים וטענות כלכליות, אשר יקלו על הממונה לשקל אוטם ואף יעניקו לו לגיטימציה לכך.

בקשר זה נסיף ונעיר כי כדי להתייחס לעניין נוסף, והוא הלחצים הפוליטיים על הממונה. בזמן הדינום על המיזוג בין "מקור ראשון" וישראל היום נשמעו קרייאות לשר הכללה, דאז, נפתלי בנט, לחוץ על "הפקיד שלו".

הרשות להגבלים עסקיים נחשבת אי של עצמאות ומקצועיות בתחום השירות הציבורי. גם אם יכולה לעשות יותר בנושאים שונים (ובכל זאת למשל בסוגיותعمالות היתר בשוק הפרטום, שיש לה השפעה לא פחות גדולה על חופש העיתונות מאשר לבסוף התקשורת). אחד הלקחים שאפשר ללמוד מההנשומות המלאכותיות של ערך 10 הוא שהמחיר של הצלה הארץ יהיה דודור רגולציית הטלוויזיה הארץ לאבדון. אין שום צורך להפוך את שוק התוכן העיתונאי לזרז של תהליך פוליטיזציה ברשות להגבלים עסקיים.³⁷

³⁶ קושי זה הוא אינגרנטי לרגולציה של מדיה בכלל, אשר מצד אחד צריכה להישען על אמות מידה ברורות, עקבות ו אחידות המחייבים שימוש בכלים מסוימים, אך מצד שני מערבת הביטים ציבוריים רחבים המחייבים לעיתים הגדירות כללות ומוגדרות. ראו גם Smith & Tambini, לעיל העי' שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.

³⁷ מסמך זה נכתב תוך כדי התפטרותו של הממונה על ההגבלים העסקיים פרופ' דוד גילה בשל הסדר מתווה הגז, ושאלת מינוי ממונה חדש. העדפנו לא להידרש לסוגיה זו.

טענה שלישית היא בנוגע לפגיעה הוצאה בחופש העיתונות. בנקודה זו, איןנו רואים הבדל בין התחוללה הכלכלית של חוק ההגבאים העסקיים על הענף, לבין הצעתו. הטענה כי חופש העיתונות מעניק חסינות לענף בגין לדיני ההגבאים העסקיים נדחתה לא אחת, הן בארץ והן בחו"ל.

טענה נוספת היא כי המגבליות ייקשו על אמצעי תקשורת להתרחב, להsekיע ולהחדש ועל התמריץ שלהם לפעול כך. כתוצאה מהפגיעה ביעילות הגלומה במגבליות אלו, גם יכולת התקון העיתונאי תידדר ותרומתו לדמוקרטיה תפחת. אנו מסכימים עם החשש המובע בטענה זו, אך לא עם מסקנותה.

אכן, רגולציה מבנית של ענף התקון העיתונאי שתיקח בחשבון רק את שיקול הפלורליזם ותתעלם לחולtin משיקולי יעילות כלכלית, סופה שתפגע הן ביעילות הכלכלית של הענף והן בתרומתו לדמוקרטיה. יחד עם זאת, התעלמות מוחלטת מהשיקולים הייחודיים לענף, עלולה להביא לכשל חמור בפעולתה של הדמוקרטיה. נדרשת אם כך רגולציה מבנית זהירה ומדודה שתאזן בין הצורך לאפשר יוזמה עסקית חופשית בענף, יחד עם הצורך לשמר ולקדם את תרומתו לדמוקרטיה.³⁸